

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2023

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Є.В. Глушук, мол. наук. співр.; Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр., канд. соц. ком;
М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 26 (70)

(огляд матеріалів ЗМІ за 26 червня – 2 липня 2023 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	40
Аналітичний коментар за матеріалами онлайн-ЗМІ	45
<i>11-й пакет антиросійських санкцій ЄС: експертні оцінки та деталі нових обмежень</i>	45
Міжнародна підтримка України	50
<i>Політико-правова допомога</i>	50
<i>Військова допомога</i>	53
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	57
Плани врегулювання. Переговорний процес	63
Плани повоєнного відновлення України	67
Коментарі європейських та американських політиків	76
Реакція представників української громадськості	98
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	102
Експертні оцінки	105
Додатки	110
<i>Додаток 1</i>	110
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №360/2023	110
<i>Додаток 2</i>	113
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №361/2023	113
<i>Додаток 3</i>	117
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №362/2023	117
<i>Додаток 4</i>	120
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №363/2023	120

Офіційна діяльність Президента України

Президент України відвідав підрозділи ЗСУ, які відзначилися на Бахмутському напрямку, та вручив державні нагороди ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки на Донеччину Президент України Володимир Зеленський відвідав підрозділи ЗСУ оперативно-стратегічного угруповання військ «Хортиця», які відзначились у важких боях на Бахмутському напрямку.

Командувач ОСУВ «Хортиця» генерал-полковник Олександр Сирський доповів Главі держави про детальну оперативну обстановку на цьому напрямку та перспективи її розвитку.

Володимир Зеленський також поспілкувався з військовослужбовцями та вручив їм державні нагороди.

«Шановні наші герої, маю честь сьогодні бути тут і насамперед подякувати вам за захист нашої держави, суверенітету, наших сімей, дітей, нашої рідної України. Хочу вам подякувати, нагородити всіх вас і потиснути руку з великою вдячністю вам, вашим сім'ям, вашим батькам за те, що ви в нас такі є», – сказав Верховний Головнокомандувач, звертаючись до захисників України.

(...). Зокрема, Глава держави присвоїв звання Героя України та вручив орден «Золота Зірка» капітану Олегу Оливі, командирі аеромобільної роти 81-ї окремої бригади ДШВ, який за час проходження військової служби вмiлими діями разом із підлеглим особовим складом знищив десятки одиниць ворожої техніки та понад сотню військових противника. Після поранень офіцер неодноразово відмовлявся від госпіталізації та залишався разом із побратимами на полі бою.

Сьогодні Олег Олива відзначає свій день народження. Президент привітав його зі святом і подякував за службу.

За доброю традицією Володимир Зеленський зупинився на одній з АЗС Донеччини та випив кави з військовими, які перебували там у справах. Президент побажав бійцям здоров'я та бойової удачі.

Президент відвідав передові позиції на Бердянському напрямку й нагородив українських воїнів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки в Донецьку область Президент України Володимир Зеленський відвідав передові позиції ЗСУ на Бердянському напрямку.

Глава держави ознайомився з роботою командно-спостережного пункту третього батальйону Окремої президентської бригади імені гетьмана Богдана Хмельницького.

Президент заслухав доповідь командувача Оперативно-тактичного угруповання «Донецьк» генерал-лейтенанта Юрія Содоля про поточну оперативну ситуацію на цій ділянці фронту. Було обговорено окремі питання формування корпусу морської піхоти.

Володимир Зеленський також поспілкувався з військовими, які брали участь у звільненні населених пунктів на Бердянському напрямку. Він подякував бійцям за героїчну службу та вручив державні нагороди. (...).

Зокрема, Володимир Зеленський присвоїв звання Героя України та вручив орден «Золота Зірка» заступнику командира батальйону морської піхоти 35-ї окремої бригади морської піхоти Командування морської піхоти Військово-Морських сил ЗСУ майору Сергію Дудіну. (...).

Приймаючи нагороду від Президента, Сергій Дудін передав йому свій шеврон.

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 червня 2023 року «Щодо результатів оперативних обстежень об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту та вирішення проблемних питань щодо укриття населення»: Указ Президента України №353/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Президент України виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Сьогодні – фронт. Донеччина, Запоріжжя. Наші воїни, наші передові позиції, напрямки активних дій на фронті. Сьогодні на всіх напрямках у наших воїнів було просування вперед, і це щасливий день. Я побажав хлопцям більше таких днів.

Був у підрозділах «Хортиці», які відзначилися в битві за Бахмут, героїчно відзначилися. Молодці, воїни! Потім – у наших морпихів, дуже потужних, дуже акуратних. Дякую, що стараєтеся берегти життя наших воїнів. Потім – «Таврія», Південь, фронт. Насичений день, багато емоцій. Мав честь нагородити наших воїнів, подякувати особисто, потиснути руку. (...).

Наради з генералами. Зубанич, Тарнавський, Содоль, Сирський. Кілька оперативних рішень. Ще раз обговорили створення корпусу морської піхоти, всі деталі чіткі, абсолютно зрозумілі: організація, тренування, постачання. Морську піхоту й усі елементи наших сил оборони зміцнюємо, це обов'язково.

Вчора – переговори з партнерами, зокрема з Президентом Байденом, передусім про постачання зброї. І сьогодні – де саме ця зброя дасть більше сили, більше захисту життя українців. І наблизить нашу перемогу. Це головне. Вся наша земля буде вільною – абсолютно вся.

Я дякую всім, хто зараз у бою заради України, хто готується до бою, хто на бойових завданнях, на бойових постах. Усі, хто відновлюється після

поранень. Усі, хто тренує наших воїнів! Дякую вам! Пишаюся вами всіма! Слава вам, наші герої! (...).

Глава держави відвідав передові позиції українських військ на Запоріжжі (Президент України Володимир Зеленський).

Під час робочої поїздки до Запорізької області Президент Володимир Зеленський відвідав передові позиції Збройних Сил України на Мелітопольському напрямку.

У командному пункті Глава держави заслухав доповідь командувача Оперативно-стратегічного угруповання військ «Таврія» бригадного генерала Олександра Тарнавського. Президентові доповіли про загальну оперативну ситуацію на ділянці фронту, динаміку просування на основних напрямках, а також про потреби в деяких видах озброєння.

Володимир Зеленський також вручив державні нагороди бійцям, які беруть участь у деокупації Запорізької області. Глава держави подякував військовим за службу й побажав їм перемоги над російським загарбником. (...).

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять усіх героїв, які віддали свої життя в боях за Україну.

Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Норвегії (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Норвегії Йонасом Гаром Стере.

Глава держави подякував голові норвезького уряду за непохитну політичну, економічну та оборонну підтримку України, зокрема за останній пакет військової допомоги та внесок Норвегії в коаліцію винищувачів для нашої держави.

Володимир Зеленський поінформував Йонаса Гара Стере про свою нещодавню поїздку на передові позиції українських військ на Донеччині та Запоріжжі, розповів про актуальну ситуацію на полі бою та про щоденні кроки з деокупації української території.

Президент передав інформацію про деякі оборонні потреби українського війська, зокрема в артилерійському озброєнні.

Співрозмовники скоординували позиції напередодні Вільнюського саміту НАТО. Володимир Зеленський запросив Йонаса Гара Стере відвідати Україну з візитом.

Про звільнення Ю.Гусєва з посади генерального директора Державного концерну «Укроборонпром»: Указ Президента України №357/2023 (Президент України Володимир Зеленський).

Звільнити ГУСЄВА Юрія Веніаміновича з посади генерального директора Державного концерну «Укроборонпром» згідно з поданою заявою. (...).

Президент України виступив зі зверненням до українського народу (Президент України Володимир Зеленський).

(...). Рівно на роковини удару російських терористів по Кременчуку, по торговельному центру, коли загинули 22 людини, російські нелюди знову спрямували ракети по Кременчуцькому району.

Сьогодні російські терористи жорстоко обстріляли й Краматорськ. Ракети С-300. (...).

Кожен такий прояв терору знову й знову доводить і нам, і всьому світу, що Росія заслуговує лише на одне за наслідками всього, що вона наробила – поразку й трибунал, справедливі та законні суди проти всіх російських убивць і терористів.

І я знову й знову дякую всім у світі, хто підтримує Україну та допомагає захисту наших людей!

Сьогодні є новий оборонний пакет від США для наших воїнів. Бронетехніка та боеприпаси для «Петріотів», «Стінгерів» та «Хаймарсів». Додаткові снаряди для нашої артилерії. Я дякую пану Президенту Байдену, Конгресу, обом партіям, та всім американцям!

Говорив із паном Прем'єр-міністром Норвегії. Подякував за надану підтримку – оборонну, економічну, політичну. Дуже вагому! (...).

Провів сьогодні й спеціальну нараду з нашими міжнародниками – Офіс, уряд – щодо підготовки до Вільнюського саміту. Впевнений, рішення саміту можуть стати позитивними для України! Робимо для цього все можливе та підключили для цього всі міжнародні можливості України.

І, звичайно, фронт. Наші герої, наші активні дії. Сьогодні в нас теж є рух вперед! На всіх напрямках, де ми ведемо наступальні дії. Дякую, воїни! Сьогодні в нас є важливі результати у відбитті російських штурмів. Я вам дуже вдячний!

Особливо сьогодні відзначу славетну 3-тю окрему штурмову бригаду, міцну 28-му окрему механізовану бригаду, героїчну 54-ту окрему механізовану бригаду та круту 57-му окрему мотопіхотну бригаду. Я дякую всім вам, воїни! Молодці! (...).

У День Конституції України Володимир Зеленський вшанував пам'ять гетьмана Пилипа Орлика (Президент України Володимир Зеленський).

З нагоди 27-ї річниці прийняття Конституції України Президент Володимир Зеленський вшанував пам'ять автора першої української Конституції гетьмана Пилипа Орлика.

Зокрема, від Глави держави встановлено корзину квітів до пам'ятника гетьману на перетині вулиць Липської та Пилипа Орлика в Києві. (...).

У 27-му річницю Конституції України Президент запропонував до обговорення орієнтири майбутньої Української доктрини та вручив державні нагороди (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський взяв участь у пленарному засіданні Верховної Ради з нагоди 27-ї річниці прийняття Конституції України, під час якого запропонував до загальнонаціонального обговорення основні орієнтири майбутньої Української доктрини.

(...). Президент привітав усіх громадян з Днем Конституції України, яка попри все зберігає свою вільну душу та керується своїм народом.

Володимир Зеленський переконаний: українське суспільство потребує нової системи, нових правил і нових можливостей, адже дуже довго державні інституції та представники держави ставились до українців жорстоко, зневажливо та хижацьки.

(...). «Як Конституція закладає основи, ми потребуємо Доктрини для нашої держави. Ясної, не розмитої, сміливої Доктрини. Для України, яка йде до перемоги. Та для України-переможниці. Ця Доктрина має відповідати на всі фундаментальні питання про Україну та наше майбутнє – і нам самим, і нашим сусідам, і кожному в світі», – сказав Глава держави.

За підсумками дискусій у Верховній Раді України, у громадах, у ЗМІ, на освітніх, громадських та бізнесових майданчиках України буде розроблено текст Української доктрини та затверджено на засіданні Ради національної безпеки та оборони України.

Окремо Володимир Зеленський запросив долучитися до обговорення положень майбутнього документу українських воїнів: від солдатів, матросів та сержантів до генералів. (...).

Після виступу Володимир Зеленський вручив ордени «Золота Зірка» військовослужбовцям, яким присвоєно звання Героя України, та передав ордени членам сімей воїнів, удостоєних цього звання посмертно.

Зокрема, з рук Президента отримав орден полковник Сергій Яременко. З початку повномасштабного вторгнення Росії на територію нашої країни підрозділи зенітної ракетної бригади під його керівництвом знищили загалом майже 490 ворожих цілей.

Глава держави вручив «Золоту Зірку» Героя України командирі штурмової роти ЗСУ лейтенанту Олександру Коваленку. (...).

Володимир Зеленський також передав ордени рідним військовослужбовців, які були удостоєні звання Героя України посмертно.

Зокрема, нагороди передано сім'ям командира танкового взводу лейтенанта Віталія Сапила та старшого механіка-водія танкового взводу солдата Олександра Лук'яновича (...).

«Золоту Зірку» Героя України Президент передав також родині командира танка танкового взводу головного сержанта Олексія Сенюка (...).

Найвищу державну нагороду також передано матері заступника командира зенітної ракетної батареї лейтенанта Віталія Мовчана. (...).

Глава держави передав орден і матері молодшого лейтенанта Юрія Блохи, який загинув 2 березня 2022 року на Миколаївщині. (...).

Нагороду передано родині артилериста, старшого солдата Олександра Лабунського (...).

Орден також отримали мати й сестра лейтенанта Богдана Корнійчука (...).

Глава держави передав «Золоту Зірку» родині штаб-сержанта Сергія Кулика (...).

Нагороду також передано сім'ї заступника командира механізованої бригади капітана Віктора Оцерклевича. (...).

Президент передав орден рідним командира механізованого взводу лейтенанта Юліана Ступака (...).

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять загиблих у боях за Україну.

Володимир Зеленський також вручив відзнаку Президента України «Хрест бойових заслуг» старшому сержанту Галині Козаченко, старшому сержанту Дмитру Гневі, солдату Сергію Коліньку, підполковнику Василю Красовському, майору Богдану Кузьменку, полковнику Івану Лукашевичу, майору Івану Урсатію.

Володимир Зеленський зустрівся з президентами Польщі та Литви в Києві ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом Республіки Польща Анджеєм Дудою та Президентом Литовської Республіки Гітанасом Науседою, які прибули до нашої країни з візитом.

Вітаючи друзів і партнерів України, Володимир Зеленський відзначив важливість їхнього візиту саме сьогодні – у День Конституції нашої держави.

(...). Окремо Володимир Зеленський подякував за потужне рішення Литви придбати дві установки ППО NASAMS для передачі Україні.

«Це справді потрібно нам, нашим людям – українцям, українкам», – зазначив він.

Під час зустрічі лідери трьох країн обговорили весь комплекс актуальних безпекових питань. Володимир Зеленський поінформував колег про активні дії українських військ на фронті, які дають змогу крок за кроком звільняти нашу землю.

Сторони обговорили підготовку до Вільнюського саміту НАТО. (...).

Також було приділено увагу європейській інтеграції України. Володимир Зеленський наголосив, що наша держава очікує початку вже в поточному році переговорів щодо членства в ЄС і подякував партнерам за підтримку. (...).

З нагоди Дня Конституції Президент України ще раз подякував друзям і партнерам – Литві, Польщі, а також їхнім народам, які надали прихисток українцям із перших днів повномасштабного російського вторгнення.

Зі свого боку Президент Республіки Польща Анджей Дуда привітав Володимира Зеленського та весь український народ із Днем Конституції й зазначив, що його з Президентом Литви сьогоднішній візит іще раз засвідчує, що Україна – суверенна, незалежна, горда, вільна й такою залишиться, бо

переможе у війні з російським агресором. Він висловив сподівання, що війна закінчиться поверненням Україною всіх своїх територій у межах міжнародно визнаних кордонів.

Серед найважливіших завдань Вільнюського саміту Анджей Дуда назвав надання гарантій безпеки Україні на шляху до отримання повноправного членства в Північноатлантичному альянсі.

«Глибоко переконані, що безпека України – це безпека всіх нас. Це наші спільні інтереси – щоб НАТО в нашій частині Європи було якомога сильніше. А в зовсім недалекому майбутньому – щоб Україна стала повноправним членом Альянсу, однією з армій об'єднання, на яку поширюватиметься дія 5-ї статті статуту НАТО», – сказав він. (...).

Лідер Литовської Республіки наголосив, що його країна підтримує членство України в НАТО, і майбутній саміт у Вільнюсі має пришвидшити вступ нашої країни до Альянсу.

Гітанас Науседа також висловив сподівання, що Українська держава вже цього року розпочне переговори щодо вступу у Європейський Союз.

Президент Литви наголосив, що захоплюється силою духу українців, який демонструє рішуче прагнення нашого народу до перемоги над ворогом.

Гітанас Науседа зазначив, що найближчим часом до України прибудуть дві пускові установки зенітно-ракетного комплексу NASAMS, які його країна придбала для захисту українського неба.

«Ми маємо підтримувати Україну стільки, скільки потрібно на шляху до перемоги. Це рішення нашої держави та нашого народу. Литва надаватиме зброю Україні й братиме участь у відновленні. Люди, які були змушені виїхати з України через війну, дуже добре почуватимуться в Литві», – наголосив лідер Литовської Республіки.

Президенти України та Польщі провели двосторонню зустріч у Києві ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів двосторонню зустріч із Президентом Республіки Польща Анджеєм Дудою, який перебуває з візитом у Києві.

Глава Української держави зазначив, що присутність Анджея Дуди в Україні у День Конституції є важливим сигналом підтримки нашої країни, особливо напередодні саміту НАТО у Вільнюсі.

Володимир Зеленський висловив подяку за оборонну допомогу, яку Польща надає нашій державі. Президент України також високо оцінив лідерство Варшави у створенні танкової коаліції та активну участь в авіаційній коаліції, зокрема готовність навчати українських пілотів на літаках F-16.

Глава Української держави детально поінформував польського колегу про ситуацію на бої бою та ключові потреби України на фронті задля прискорення звільнення українських територій від російських загарбників.

Лідери скоординували позиції напередодні саміту НАТО у Вільнюсі. Володимир Зеленський високо оцінив позицію Президента Польщі щодо політичного запрошення України до членства в НАТО. (...).

Володимир Зеленський і Гітанас Науседа провели зустріч у Києві (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський провів двосторонню зустріч із Президентом Литовської Республіки Гітанасом Науседою, який перебуває з візитом у Києві.

Глава Української держави наголосив, що візит литовського колеги в День Конституції України є черговим підтвердженням вагомої та своєчасної підтримки з боку Литви.

Володимир Зеленський подякував Гітанасу Науседі за оборонну допомогу Україні, яка сягнула близько 1,5% ВВП Литви.

Окремо він відзначив оприлюднене сьогодні рішення про купівлю Литовською Республікою двох пускових установок NASAMS для передачі їх Україні.

«Дякую за рішучий крок до зміцнення нашої оборонної потужності та захисту українського неба й громадян від ворожих атак», – зазначив Глава Української держави.

Лідери узгодили позиції напередодні саміту НАТО у Вільнюсі. У цьому контексті Президент України висловив подяку Президенту Литви за дієве сприяння руху нашої держави до членства в Альянсі. (...).

Володимир Зеленський очікує, що Євросоюз із 15 вересня скасує обмеження на імпорт української аграрної продукції (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський очікує, що Європейський Союз із 15 вересня скасує обмеження на імпорт української сільськогосподарської продукції. Про це Глава держави сказав під час спілкування з представниками ЗМІ за результатами переговорів із Президентом Польщі Анджеєм Дудою та Президентом Литви Гітанасом Науседою в Києві.

«Це важливий для нас момент. Особливо, коли Росія блокує нашу зернову ініціативу, ми повинні мати можливість як мінімум транзиту. Транзит також ускладнений сьогодні. Але все ж таки це питання виходить за межі двосторонніх відносин України та Польщі – це питання вже винесено на рівень Європейського Союзу», – заявив Володимир Зеленський.

«Ми подивимось, як усе буде розблоковано. Але шановна пані Урсула фон дер Ляен пообіцяла мені особисто, що після 15-го не може бути продовження блокування. Будемо вірити в це», – зазначив Глава держави.

Президент Польщі зі свого боку зауважив, що є певні рішення щодо забезпечення більш вільної торгівлі, але ще залишаються питання, які мають бути впорядковані, що потребує часу. Анджей Дуда сподівається, що після

опрацювання відповідних механізмів заборони будуть скасовані якнайшвидше.

Президент України пропонує розробити політику героїв щодо українських воїнів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський пропонує передбачити в майбутній Українській доктрині політику героїв, яка буде спрямована на забезпечення потреб учасників бойових дій і ветеранів війни. Про це Глава держави заявив, представляючи орієнтири доктрини на пленарному засіданні Верховної Ради з нагоди Дня Конституції України.

«Українська держава потребує нових принципів вдячності всім, хто боровся на війні за свободу й незалежність України. Безцінний досвід українських воїнів має ефективно використовуватися в процесі гарантування світові реальної безпеки», – наголосив Президент у виступі в сесійній залі парламенту.

Серед складових політики героїв Володимир Зеленський назвав забезпечення запиту держави на воїнів, які хочуть продовжити служити Україні та народу після закінчення війни.

Також має бути розроблена платформа для експорту українських оборонних знань, практик і досвіду, набутого нашими воїнами під час бойових дій.

«Українці та українки зможуть поділитися набутим успішним досвідом ефективного захисту від повномасштабної агресії у миротворчих місіях, зокрема під егідою ООН, тренінгових міжнародних місіях тощо, адже після перемоги ми матимемо ще більше такого важливого й цінного досвіду... Усе це – колосальні можливості для України й для наших героїв», – переконаний Глава держави.

Унікальний бойовий досвід також повинен використовуватися в новій системі військової освіти в Україні, зазначив Президент.

«Українські воїни та всі, хто тренує українських воїнів, мають знати: реальна практика буде основою нової української військової освіти. Держава інтегрує тренувальні програми, які зараз показали свою ефективність, а також реальний бойовий досвід наших солдатів і матросів, сержантів, старшин, офіцерів, наших генералів у систему військової освіти», – сказав він.

Крім того, на переконання Президента, має бути забезпечена повна інтеграція ветеранів у суспільне та економічне життя країни, зокрема шляхом набуття військовими спорідненої цивільної спеціальності, створення системи підтримки воїнів та їхніх рідних за принципом «рівний із рівним». (...).

Президент також висловився за впровадження реального національного стандарту безбар'єрності для героїв: нові вимоги до містобудування, інфраструктури, публічного простору, транспорту, соціальної та освітньої систем, бізнес-середовища.

«Україна має створити найсильнішу у Європі галузь реабілітації. Це стосується як будівництва реабілітаційних центрів, так і підготовки відповідних кадрів. Держава сприятиме створенню необхідної кількості робочих місць, щоб не тільки забезпечити реабілітацію для наших людей, а й щоб у нас була змога стати глобальним експортером практик відновлення та інтеграції в повоєнне життя абсолютно для всіх, хто пройшов та постраждав від війни», – сказав Глава держави.

На переконання Володимира Зеленського, Україна має запроваджувати найкращі світові практики та найбільш ефективні політики, щоб українцям та українкам не довелося терпіти біль, стрес і травми війни.

«Зокрема, ми маємо нарешті чесно легалізувати для всіх, хто цього потребує, ліки на основі канабісу, відповідні наукові дослідження та контрольоване українське виробництво», – додав Президент.

Ветеранів також слід залучати на державну службу в Україні, вони мають бути у складі рад різного рівня, зокрема й у Верховній Раді. (...).

Важливою складовою політики героїв, на думку Глави держави, має стати культура героїв, зокрема меморіалізація війни та досвіду перемоги України.

«Створення пантеону Героїв та Національного військового кладовища. Створення Національного музею російсько-української війни та системи локальних музеїв, які вшанують пам'ять про війну та збережуть досвід перемоги для наступних поколінь українського народу», – зазначив Володимир Зеленський.

Ідеться також про творче осмислення досвіду війни, експорт досвіду нашої перемоги засобами культури, створення офіційної історії війни, визначення національного канону інтерпретації війни з Росією – учасників війни, її ключових подій, етапів, російських злочинів війни та здобутків українського спротиву.

«Нова культурна політика щодо наших героїв різних часів, які боролися за свободу й незалежність України, та перепоховання в Україні всіх тих наших героїв, які поховані за кордоном. Це дуже важливо», – наголосив Глава держави.

Президент України виступив на пленарному засіданні Верховної Ради з нагоди 27-ї річниці ухвалення Конституції ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). 27 років тому у цій залі Верховної Ради України була ухвалена Конституція нашої держави. І я вітаю вас сьогодні з Днем Конституції України! Нашої прекрасної України, яка попри все зберігає свою вільну душу та керується своїм народом, а не сваволею тих чи інших окремих осіб.

За 27 років Україна пройшла дві революції й зберегла демократію та європейськість. Вісім років гібридної війни на Донбасі – і Україна зберегла гідність і віру в майбутнє. 490 днів повномасштабної російської агресії. 490

днів – і кожен наш солдат, усі наші люди вірять в українське майбутнє та вже вирішують, яким вони хочуть бачити це їхнє майбутнє.

Як Конституція закладає основи, ми потребуємо доктрини для нашої держави. Ясної, не розмитої, сміливої доктрини. Для України, яка йде до перемоги, та для України-переможниці. Ця доктрина має відповідати на всі фундаментальні питання про Україну й наше майбутнє і нам самим, і нашим сусідам, і кожному у світі.

(...). Ще до цієї російсько-української війни ми стали на шлях змін. 24 лютого 2022 року було намаганням Росії не лише вбити нашу незалежність і не лише стерти нашу ідентичність, а й знищити наш приклад – приклад того, що держава такого масштабу, як Україна, і такої складної історії, як Україна, може рухатися до успіху, щоб стати міцною й заможною демократією, яка переконує інші народи регіону та світу жити вільно, а не в покорі будь-кому.

В усіх своїх намаганнях Росія програє. І це вже не мрія – це реальність.

(...). Якою бути Україні-переможниці, визначимо всі разом. Так само, як разом захищаємо свободу й незалежність. Це буде справедливо.

Конституція України встановлює, що Президент України є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України та додержання Конституції України, прав і свобод людини й громадянина. Президент України є гарантом стратегічного європейського та євроатлантичного курсу нашої держави.

На виконання цих норм Конституції України я хочу сьогодні запропонувати до обговорення – загальнонаціонального обговорення – основні орієнтири майбутньої Української доктрини. Нам потрібне спільне бачення того, якою бути Україні перемоги.

Попереду в нас День Державності, потім – День Незалежності, і я вважаю правильним, щоб ці дні розглядалися як етапи для напрацювання пунктів Української доктрини.

(...) Зараз у складі сил оборони та безпеки України служить близько мільйона наших людей. У бойових бригадах та інших підрозділах б'ються заради нас із вами, заради України сотні тисяч захисників і захисниць. І ніхто не має права визначати долю України, не питаючи їх, наших героїв.

(...). Сьогодні пропоную до обговорення й початку загальнонаціональної дискусії про Українську доктрину п'ять, на мій погляд, основних орієнтирів. Це напрямки, які можуть бути розкриті тими чи іншими конкретними пунктами, які нація визначить як важливі.

Отже, п'ять основних орієнтирів для Української доктрини, для обговорення.

Перше – філософія нашої перемоги.

Друге – глобальність української безпеки.

Третє – політика героїв.

Четверте – політика справедливості.

П'яте – трансформація за десять років, а саме – нова зовнішня політика. Нова економіка. Нові відносини між державою та суспільством. Розвиток

усіх наших територій. Освіта й наука. Культура. Як передумова й підсумок трансформації – рівень безпеки та свободи в Україні.

Почнемо з головного – із нашої перемоги.

Коли говоримо про перемогу України в цій війні за свободу та незалежність, ми говоримо конкретно: перемога України – це звільнення від російської окупації всієї нашої території. Жодної частинки України ми не залишимо ворогу! Перемога України – це вигнання з усієї території України всіх російських військових формувань, найманців і бойовиків. І це повернення в Україну всіх наших людей, які були захоплені в російський полон або силою депортовані з України на російську територію. (...).

Завдяки двом морським експортним ініціативам Україна продемонструвала свій вплив на глобальну продовольчу безпеку. Росія шантажувала світ голодом – ми це знаємо – і має бути покарана за це. Україна разом із партнерами запустила Чорноморську зернову ініціативу та гуманітарну ініціативу «Зерно з України», завдяки яким повернула продовольчу безпеку світу, цінову передбачуваність, гарантії соціального спокою десяткам країн, передусім у Африці, у Азії. 45 держав отримали продовольство завдяки Чорноморській зерновій ініціативі. Її географія – від Іспанії до Китаю, від Індонезії до Марокко, від Індії до Кенії. Поаплодуємо всім нашим фермерам, нашим громадянам.

Інша наша ініціатива, гуманітарна, – «Зерно з України» – об'єднала понад 30 держав, які разом із нами допомогли в захисті від голоду таким країнам, як Ефіопія, Сомалі, Ємен, інші. Україна, яка пройшла через геноцид Голодомору, особливо чутливо сприймає те, що Кремль намагається загострити голод ще й для інших народів. Якби не російська протидія зараз, наш морський зерновий експорт був би значно більшим. І це буде, бо світ тепер знає, що Україна – це глобально важливий гарант продовольчої безпеки для всього світу.

Україна запропонувала Формулу миру – єдиний всеохопний і чесний план подолання як самої російської агресії, так і всіх її наслідків. Зміст пунктів Формули миру та загалом сама Формула відповідають нормам Статуту ООН і підтримані Генеральною Асамблеєю ООН. Більш як у 25 міжнародних документах задекларована підтримка Формули миру, зокрема в заявах і деклараціях «Великої сімки», Євросоюзу, Ради Європи.

(...). На жаль, агресор досі присутній в організаціях, які повинні захищати від агресій. Зокрема, це ООН, де Росії досі дозволено мати вплив у тих чи інших структурах і де Росія зловживає місцем постійного члена Радбезу та правом вето, які захопила, до речі, в порушення Статуту ООН.

Друга причина: деякі держави та лідери світу досі, на жаль, озираються на Росію при ухваленні власних рішень. Це можна назвати абсурдним і ганебним самообмеженням суверенітету, бо українці довели, що Росію не варто боятися. Росія програє, коли зустрічає сміливий і впевнений спротив. (...).

Шановні присутні! Я прошу вас подякувати всім у світі, хто підтримує нашу державу, нашу боротьбу за свободу! Сполучені Штати, Велика Британія, Європейський Союз, Японія, Австралія, всі країни «Великої сімки», усі наші партнери, наші друзі, Польща, Балтійські держави, більшість країн світу – я всім вам дякую! Дуже дякуємо вам!

(...). Україна завжди робила й робитиме ставку на альянси. Росія ж розглядає всіх своїх сусідів як рабів або ворогів. Очевидно, що світ є й буде на нашому боці. Очевидно, Україна посилює й буде посилювати партнерства та альянси, у яких бере участь. І ми вже історично посилили Євросоюз і надали європейському єднанню такої сили, якої у Європейського Союзу ніколи не було. Кожен постулат, заради якого був створений Євросоюз, на сьогодні працює по максимуму за весь час його існування. Європейські цінності ще ніколи не були такими дієвими, як зараз. Український компонент – це те, чого не вистачало Євросоюзу. І це вже не мрія – це реальність. І ми розуміємо, і там усі розуміють, що це вже не мрія – це реальність.

Україна здобула статус кандидата на вступ у Євросоюз. Цьогоріч ми маємо відкрити діалог щодо повноправного членства. Україна до цього готова. І ми всі маємо розглядати Європейський Союз для України не лише як ціннісне та економічне єднання, а і як безпеку для України. Євросоюз – це економічна та інституційна безпека для України. А Україна для Євросоюзу – це чинник єднання.

Аналогічно буде і з НАТО. І це вже не мрія – це вже реальність. Зараз ми є реципієнтом безпекової допомоги. Але Україна перемоги буде донором безпеки для нашого регіону, для всієї Європи, усього світу. І вже зараз Україна є донором моральної сили. Кожен, хто дієво співпрацює з Україною, стає співзахисником міжнародного порядку та загальнолюдських цінностей. Зокрема, протягом останніх років НАТО мало дві фундаментальні слабкості. По-перше, існував сумнів, а чи запрацює реально 5-та стаття договору про НАТО. І ми всі були свідками, як світ сумнівався, чи захищатиме Альянс країни східного флангу НАТО у разі російської агресії проти них.

По-друге, багато хто у світі не сприймав і не сприймає НАТО як оборонний Альянс, приписуючи йому – внаслідок відповідної пропаганди – якісь нібито агресивні цілі. Вступ України в Альянс надійно ліквідує ці дві слабкості НАТО.

(...). Увесь східний фланг НАТО хоче, щоб Сполучені Штати, Німеччина, Франція чи Британія розміщували своїх солдатів у східних країнах Європи, поблизу кордонів Росії. Після перемоги України союзники хотітимуть, щоб наші бойові бригади розміщувалися на землі наших сусідів. Бо Україна – це країна сили, усі це бачать.

НАТО гарантуватиме безпеку для України, а наші сили оборони й безпеки гарантуватимуть безпеку та захист для інших членів НАТО.

Власне, щоб це стало реальністю, потрібно лише одне – щоб усі наші партнери в Альянсі перестали озиратися на Кремль при ухваленні своїх важливих рішень. Уже навіть внутрішні сили самої Росії перестали озиратися

на кволого господаря Кремля. Божевілья Путіна призвело до того, що він сам загнав себе у глухий бункер через свою ж слабкість. Тому абсурдно озиратися на такого неспроможного керівника такої неспроможної держави.

Перемога України звільнить світ від такої проблеми, як небезпечна Росія. Історія доводить, що програш диктатури – це завжди поштовх для поширення свободи.

Українська перемога – це гарантії безпеки та відновлення територіальної цілісності для Молдови. Українська перемога – це історичний шанс для цілісності Грузії, і це мирний шанс. Українська перемога – це нова сила для всього Південного Кавказу. Українська перемога – це воля та спокій для Білорусі. Ба більше, звільнення від російської окупації Криму та гарантовано безпечне Чорне море разом із поразкою рашизму дадуть необхідну енергію, щоб Балто-Чорноморська вісь запрацювала на рівні своїх реальних безпекових, економічних та культурних можливостей.

(...). Сучасна російська державність несе в собі екзистенційну загрозу для України та не зважає на будь-які договори, сила яких не підкріплена силою наявної зброї для захисту України. Тому, незалежно від того, як розвиватиметься глобальний порядок денний щодо Росії, Україна матиме необхідну зброю, щоб захистити себе й союзників від будь-яких російських посягань на наш суверенітет і безпеку наших людей.

Україна матиме достатню чисельність та якість армії і загалом сил оборони й безпеки, щоб захистити свій суверенітет, свою територію, своїх людей, своїх союзників.

(...). На дні Чорного моря вже є дуже вагомий доказ спроможності України як держави, яка виробляє ракети. «Нептуни», поставлені на озброєння ще у 2020 році, чітко б'ють по цілях. Зараз, у час такої війни, попри все ми створили фактично з нуля виробництво дефіцитних снарядів для артилерії, власне, гармат. Ми відновили виробництво 122-го, 125-го калібру, інших калібрів. Ми починаємо заміну виробництва 152-го калібру 155-м західним стандартом. Українські гармати, створені вже зараз, під час цієї повномасштабної російської агресії. Поаплодуймо всім людям, які це зробили. Дякуємо їм, що це не мрія – це знов-таки реальність.

(...). Україна навчилася будувати морські дрони. І ми успішно їх застосовуємо! Загалом виробництво безпілотників різних видів – це галузь, яка в Україні має стати найпотужнішою у Європі. Кожен у світі, хто прагне бути передовим у цій сучасній індустрії, має знати, що в Україні це – найвигідніше. Чіткий, конкретний орієнтир для державної політики.

Системи необхідної зброї – ППО, танки, гармати, бронетехніка, які постачають партнери, – ми прагнемо виробляти й локалізувати в Україні. Наші воїни завжди матимуть зброю!

І я пропоную такий принцип для Української доктрини, її глобального безпекового компонента: не гадати, чого очікувати від Росії, а бути готовими до будь-якого зла, щоб будь-яке зло в Росії було завжди впевненим, що воно програє Україні.

Ніколи знову – ключовий принцип Української доктрини щодо Росії. Ніколи знову. (...).

Шановні наші захисники й захисниці!

Шановні рідні наших воїнів!

Українська держава потребує нових принципів вдячності вам, вдячності всім, хто боровся на війні за свободу й незалежність України. Безцінний досвід українських воїнів має ефективно використовуватися в процесі гарантування світові реальної безпеки.

(...). Справедливість – це вимога номер один як усіх у нашій державі до внутрішнього життя, так і нашої держави до світу.

І почну з внутрішньої справедливості.

Днями Дніпровський районний суд міста Києва ухвалив вирок у справі про жорстокий напад на Катерину Гандзюк. 31 липня 2018 року нападники облили Катерину концентрованою сірчаною кислотою. Від страшних опіків вона померла у лікарні 4 листопада 18-го року. Вічна їй пам'ять!

У 19-му та 20-му роках були засуджені виконавці цього злочину. Зараз є вирок замовнику та співорганізатору нападу. Суд визнав їх винними та призначив покарання – 10 років позбавлення волі.

Ми маємо говорити чесно: якби не рішучий тиск та постійна увага громадянського суспільства та друзів Катерини, якби не акції різного характеру, акції протесту та заклики покарати замовників злочину, справедливість була б знищена ще на початку. На це й розраховували злочинці. Вони були впевнені, як завжди, у безкарності.

Я вдячний усім, хто боровся за справедливість у цій справі, усім, хто працював належним чином, щоб були законні вироки. Але це мало відбутись і без громадського тиску!

Усі ми бачили нещодавно кейс уже колишнього голови Верховного Суду. Жадібність, яка дискредитує судову інституцію. Та людину, яка своєю поведінкою сіє в Україні розпач, приниження, гнів. Причому сіє з найвищої судової інстанції.

Можна навести й інші приклади несправедливості, які обурюють та просто демотивують, зокрема демотивують наших воїнів. Люди віддають найцінніше – своє життя, своє здоров'я заради держави. І державні інституції, зокрема судові, правоохоронні, повинні пройти таку трансформацію, яка забезпечить наше суспільство від несправедливості.

Рада національної безпеки і оборони України запропонувала посилити відповідальність суддів та інших працівників органів судової влади за злочини у сфері правосуддя та корупції. Пропонуємо зробити більш жорсткими й правила перевірки доброчесності суддів, зокрема з використанням детектора брехні, поліграфа. Маємо надати й нового, вагомому значення суду присяжних як одному з елементів народовладдя у державі. І щодо всього цього вже готуються, я знаю, відповідні законодавчі ініціативи. Я вас дуже прошу, шановна Верховна Радо України, шановні депутати, підтримати цей запит на справедливість. (...).

Тепер щодо справедливості іншої – у зв'язку з російсько-українською війною.

Питання правосуддя щодо війни та геноцидної політики ніколи не буває простим. Але в цьому випадку з російською агресією проти нашої свободи що більше буде складнощів і вагань світу стосовно справедливості для України та українців, то більшими, на жаль, можуть стати реваншистські настрої в різних частинах світу. Невідворотність покарання – це один з основних інструментів обмеження злочинності. Так само як він здатен ефективно працювати в межах національних юрисдикцій, він працюватиме і в глобальних відносинах.

Усі російські вбивці, терористи й кати повинні відповідати за скоєне проти українців і українок.

Політичне та військове керівництво Росії не має уникнути правосуддя через те, що в них нібито є імунітет як у керівників держави. Вони не керівники держави, вони бандити, які захопили контроль над державними інституціями Росії, і вони абсолютно знахабніли від цієї безкарності та почали тероризувати світ.

(...). Я вдячний усім у світі, хто сприймає російське політичне та військове керівництво саме так – як осіб, які повинні закінчити свої кар'єри на лаві підсудних у Гаазі. А російські активи – як такі, що мають бути заморожені, конфісковані та спрямовані на компенсацію збитків від російської агресії.

Україна зробить усе можливе, щоб Спеціальний трибунал щодо злочину агресії Росії проти нашої держави був створений і запрацював реально – зі злочинцями на лаві підсудних.

Я хочу подякувати Міжнародному кримінальному суду за таку рішучість, яка й необхідна для захисту міжнародного права та людяності. (...).

П'ятий орієнтир для Української доктрини, який я хотів би запропонувати сьогодні до обговорення, це трансформація за десять років.

Ми маємо пройти за цей час такий шлях, який інші народи долали десятиліттями, і це правда. Україна перемоги матиме особливу увагу, особливу довіру світу, і кожен прояв такої уваги й довіри маємо спрямувати на розвиток України та всіх аспектів життя в нашій державі.

Перше. Конкретна мета для ВВП України – трильйон доларів. Так, це дуже висока планка, і має начебто нереальний вигляд, але потенціал України здатний це забезпечити.

Друге. Україна перемоги відмовиться від ідеї, ніби праця українців і українок має бути дешевою, бо нібито дешевизна праці наших людей була конкурентною перевагою України.

Ми ставимо собі за мету досягти такого рівня оплати праці, який можна було б визначити за формулою «сусіди у Євросоюзі плюс 30%». Це мета, справедлива мета, за цю війну. Україна перемоги зробить ставку передусім на кваліфіковану працю. А отже, на освіту.

Уряд України та команда віце-прем'єр-міністра з інновацій Федорова розробляє зараз програму серйозного осучаснення української освіти та стимулювання розвитку науки в Україні. Вона дуже детальна ця програма, заслуговує на увагу, і в ній – багато рішень, які заслуговують на обговорення та – у разі погодження нашою державою, погодження нацією – на реалізацію.

Освітній розділ Української доктрини має бути максимально пропрацьований – кожен етап освітнього процесу, усі елементи, які важливі для освіти в Україні.

Нація, яка хоче бути лідером, робить освіту лідером. І робить освіту чесною.

Ми маємо чесно сказати й те, що в сучасному світі мовою глобальної співпраці є англійська мова. І це правда. Це мова глобального бізнесу, глобальної науки та глобального спілкування. Україна майбутнього, Україна перемоги потребує поширення англійської мови, щоб українські інтереси поширилися світом і наші люди здобували нові глобальні можливості для себе й для України. До речі, саме сьогодні я вніс у Верховну Раду України відповідну законодавчу ініціативу щодо англійської мови в Україні.

Третє. Ми маємо надзавдання – повернути додому якнайбільшу кількість наших людей, які виїхали за межі держави. Отже, Україна перемоги потребує якнайбільшої кількості нових робочих місць, які будуть привабливими для наших людей, дадуть змогу жити в Україні достойніше, ніж в інших країнах.

Трансформація кожної галузі економіки, будь-якої соціальної практики та всіх сфер державного управління повинна відповідати на питання: скільки нових робочих місць дасть Україні конкретне рішення, конкретна ініціатива.

Четверте. Україна потребує нової політики підтримки батьківства й дитинства. Друга й третя дитина в сім'ї – це щастя, а не обмеження можливостей, і саме на таке щастя має працювати державна політика. Україна підтримуватиме батьківство на всіх етапах. Україна поважатиме кожну сім'ю, робитиме все, щоб саме сімейне виховання дітей було визначальною рисою виховання дітей в Україні. Наша країна – не для інтернатів.

П'яте. Українська «Дія» стала глобальним прикладом соціального прогресу. Ми зробили її тоді, коли ніхто не вірив, що такий проект розвитку можливостей громадян і всієї держави може вдатися. Але ми це зробили. Понад 19 мільйонів користувачів у застосунку. Я вас вітаю. І абсолютна корисність «Дії».

Зараз українська «Дія» стає експортним продуктом нашої держави – ми навчаємо інші народи цифровізації на основі наших цифровізованих послуг, на основі нашої «Дії».

І ми створимо ще одну систему – українську «Мрію». Такий спеціальний застосунок, який підтримуватиме все, що стосується батьків та дитини. Послуги, які потрібні батькам, які потрібні дитині. Розвиток та освіта. Безпека й контакт із державою. (...).

Шосте. Захищати бізнес так само важливо, як захищати працівника й працю.

Щоб зробити реальністю показники добробуту та розвитку економіки, які є мрією, Україна перемоги має бути країною бізнесу та країною праці.

Так само, як зараз мільйони наших людей у єдності воюють і працюють заради нашої перемоги, ми маємо після перемоги у єдності працювати заради того, щоб Україна була серед світових економічних лідерів.

Економічне лідерство дає безпеку. Кожен, хто створює нові робочі місця в Україні, створює основу для економічного лідерства України.

Україна перемоги захищатиме можливість кожної людини працювати стільки й так, як людина сама забажає. Ми потребуємо осучаснення законодавства про працю.

Сьоме. Україні перемоги потрібен новий раціональний податковий договір між державою та суспільством і реальна легалізація майна.

Я є прихильником зниження податків. Але зараз, у час такої війни й очевидної залежності України від співпраці з фінансовими донорами, ми не можемо дозволити собі знижувати податки. Та коли Україна перемоги сама ставатиме донором для світу, наш рівень можливостей буде вищим. (...).

Восьме. Трансформація – це більше, ніж відбудова.

Звичайно, Україна перемоги стане найбільшим у Європі будівельним майданчиком.

Нам потрібно відбудувати сотні міст і сіл, тисячі об'єктів інфраструктури, сотні тисяч будинків. Це дасть свій поштовх економіці.

Але головне – дещо інше. Маємо забути про своє минуле як експортера сировини. Україна перемоги – це країна товарів із високою доданою вартістю. (...).

Дев'яте. Україна перемоги – це країна, у якій нікого не назвеш олігархом, бо всі економічні суб'єкти рівні перед законом. Україна зацікавлена у нових технологічних бізнесах, які важитимуть на світовому ринку більше, ніж будь-який старий сировинний бізнес. І об'єктивно ми маємо природну перевагу, і це – запаси наших природних ресурсів. Зокрема, особливо цінних для сучасних індустрій металів та мінералів, як літій і графіт. Але металургія в Україні перемоги має бути «зеленою» – щоб відповідати сучасним екологічним стандартам Євросоюзу, і орієнтованою не на експорт сировини.

Ми будемо розвивати співпрацю та економічні відносини з усіма глобальними гравцями, зокрема з Індією, Африкою, Латинською Америкою, арабським світом, з Китаєм, з усіма.

Десяте. Наш енергетичний потенціал дозволяє Україні перемоги бути одним із гарантів енергетичної безпеки Європи. Наша генерація, зокрема атомна, потрібна всьому континенту. (...).

Одинадцяте. Україна перемоги – це держава, яка реалізувала пенсійну реформу, – і дуже цього хочеться, і нам це потрібно, – і гарантувала всім, хто працює сьогодні, гідну підтримку в майбутньому.

Лише наявної солідарної пенсійної системи недостатньо, і ви це знаєте, і це відчуває абсолютна більшість наших українських пенсіонерів. І я вас дуже прошу, шановні народні депутати, реалізувати все це. Реалізувати мрію українців. Україна перемоги робитиме все, щоб у наших людей старшого віку, які вже на пенсії, був вищий рівень життя. Україна перемоги робитиме все, щоб у тих, хто працює сьогодні, була справді забезпечена старість.

Дванадцяте. Українська культура – це експортна галузь. І це галузь, яка генерує постійну й значну увагу світу до України перемоги. Україні перемоги потрібен саме такий погляд на галузь культури.

Зараз культурна сфера потребує щонайменше відсотка ВВП на рік – як базового рівня для виживання. Але зрозуміло, що галузь має й мусить бути більш амбітною.

(...). Україна потребує нової музейної та меморіальної політики. У нас цілі покоління української величі, на жаль, залишаються без музейного вираження. При цьому наявні музеї не відповідають духу та стандартам сучасної музейної справи.

Україна потребує нової політики книг та книговидавництва, написання та читання, перекладів для України іноземних книг та поширення у світі української мови, української книги. Підтримки книгарень. Аудіокниги. Сервіси цифрової передплати. Переосмислення наших українських бібліотек. Фактично ми маємо забезпечити очевидне щорічне зростання кількості книг українців, книг для українців, книг українців для всього світу.

Україна потребує нової політики кіно й підтримки кіновиробництва. Українці мають робити фільми, і світ має робити фільми про Україну і в Україні. Всі ми знаємо, які рішення для цього потрібні.

Тринадцяте. Україна потребує нової політики територій. Для кожного звільненого від російської окупації регіону потрібна своя, дуже детальна й водночас цілісна, візіонерська політика трансформації.

Новий вільний український Крим – який він? Чи зможе він стати новою Каліфорнією у Європі, місцем, яке приваблює таланти? З кластером сучасних технологічних компаній. ІТ, креативних індустрій та справді сучасної сфери гостинності. Кримом, який працює цілий рік, а не три місяці.

Новий вільний Донбас – який він? Чи буде він індустріальним?

Нове вільне українське Приазов'я. Що саме приваблюватиме людей їхати жити на цю частину нашої прекрасної країни?

Херсон і Краматорськ, Запоріжжя й Куп'янськ, Мелітополь і Маріуполь... Яким буде нове життя в цих містах України, містах перемоги?

І це – дуже серйозні питання, і ми повинні мати відповідь на них та відповідати разом. Для кожного нашого регіону, для кожного нашого міста, для кожної нашої громади потрібна своя візія.

Очевидно, Одеса – не тільки глобально важливий порт. Очевидно, Харків – не тільки форпост свободи на східному кордоні Європи. Очевидно. Але Одеса й Харків заслуговують бути серед європейських лідерів, і Україна

перемоги потребує нової політики заради таких міст, заради всіх наших міст, заради Харкова. Нової політики заради Одеси.

Очевидно, Харків буде форпостом свободи та сили на східному кордоні Європи. Але завдяки чому Харків буде серед міст – європейських лідерів?

Очевидно, що Дніпро, Львів, Ужгород, Київ та інші українські міста за час цієї війни отримали не лише нові проблеми, а й нові можливості. Як держава може допомогти містам ці можливості реалізувати? Це дуже важливо.

Я прошу всіх бути дуже конкретними в дискусії про трансформацію України.

Чотирнадцяте. Внутрішня безпека. Російська агресія показала, які безпекові стандарти потрібні для життя. Доступність укриттів – максимальна. Школа – з укриттям. Лікарня – з укриттям. Будинки – з укриттям. Українці довірятимуть конкретним речам, які дають конкретну безпеку.

В Україні з дитинства мають навчатися безпеки. Такий сусід. Так і є. Кожен дорослий українець має знати базові речі про надання першої домедичної допомоги.

(...). Маємо врегулювати питання про зброю, яка є й буде на руках у наших людей. Це факт. Питання суперечливе для нашого суспільства, як і будь-якого іншого демократичного суспільства. Але відповідь має бути відображена в Українській доктрині. У дуже конкретних речах.

(...). І нарешті – п'ятнадцятий пункт. Політика сусідства. Чому цей пункт останній серед орієнтирів, які я хочу сьогодні запропонувати? Бо міцне сусідство завжди є результатом дуже різних, дуже глибоких речей. Фактично успішним сусідством ми можемо підсумувати будь-які інші наші успіхи у своїй країні, у своєму регіоні та в глобальних відносинах.

Економіка та культура. Оборона й безпека. Транспорт і зв'язок. Освіта та ставлення до історії. Взаємодія між державами та взаємодія між нами, між людьми... Усе це визначає якість сусідства. Визначає, чи є розуміння між сусідами.

Польща, Румунія, Молдова, Словаччина, Угорщина. Наші сусіди по Чорноморському регіону – Болгарія, Туреччина, Грузія. Відносини з кожним із них потребують окремої та детальної презентації досягнутого й можливостей, наявних викликів та перспектив. Але що їх усіх для нас об'єднує?

Вони так само, як і ми, прагнуть жити в мирі, на своїй землі. Як вони зараз допомагають нам захищати свободу, так і Україна завжди допомагатиме їм захищати їхнє життя. (...).

Президент України виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Передусім – щодо вчорашнього російського удару по Краматорську. Сьогодні весь день тривали роботи на місці теракту. На жаль, кількість загиблих збільшилась. Російські ракети забрали життя 11 наших

людей, серед них – три дитини. Мої співчуття рідним. Травмовані та поранені понад 60 людей.

Сьогодні працівники Служби безпеки України разом зі спецпризначенцями поліції затримала особу, яка скоригувала цей удар терористів. Просто по кафе в Краматорську, по популярній піцерії. Пошкоджено сусідні будинки, магазини, заправку. Звичайне місто, звичайне життя. Під завалами досі можуть перебувати люди.

Кожен, хто допомагає російським терористам знищувати життя, заслуговує на максимальне покарання. І це стосується не лише якихось там колаборантів. Про них усе ясно. Це люди без людяності. Кожен у світі, хто не розуміє, що не можна бути спільником держави-терориста, повинен за це відповідати перед усією міжнародною спільнотою. Корегувальник проходить за статтею про державну зраду. Можливе покарання – включно з довічним. Спільники держави-терориста повинні розглядатися як зрадники людства й людяності.

Ми продовжимо нашу роботу заради посилення міжнародних санкцій проти Росії та її спільників. Вони повинні відчувати, що ціна їхнього терору для них лише збільшуватиметься. І ми продовжимо нашу глобальну юридичну роботу, щоб міжнародні інструменти так чи інакше спрацювали для покарання всіх російських терористів і самої держави-агресора.

(...). Хочу зараз коротко прозвітувати про день.

Були з візитом президенти Литви та Польщі – Гітанас Науседа та Анджей Дуда.

Дуже вчасний і корисний візит – напередодні Вільнюса. Формат переговорів – і спільний, і двосторонній. Зброя для України. До речі, дякую, Гітанасе, пане Президенте, за рішення закупити й передати Україні системи NASAMS, це дуже потрібно. (...).

Зустрівся з головним майстер-сержантом 47-ї окремої механізованої бригади «Магура» Валерієм Маркусом. Говорили з ним про війну, про наших воїнів, про нашу оборону.

Обговорили, зокрема, й реформу обліку у військових структурах. Менше паперів та бюрократії, більше цифровізації. Обговорили реформу сержантського корпусу. Хороша розмова. Дякую за шеврони!

Сьогодні, у День Конституції України, я мав честь нагородити наших воїнів і передати державні нагороди рідним наших героїв. Дуже емоційно, дуже почесно. Пишаюся нашими воїнами! Вдячний за все і за врятоване життя України!

Вітаю всіх із Днем Конституції та, головне, бажаю нам усім, кожному й кожній у нашій державі, лише примножувати волю, славу й незалежність України! І так буде!

Вітаю також усіх мусульман України та світу із початком свята Курбан-Байрам. Хай усі ми здобудемо мир для своєї країни, для своїх країн, для своїх дітей. Чесний і справедливий мир. (...).

Президент України провів зустріч із членами Міжнародної робочої групи щодо екологічних наслідків війни ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із членами Міжнародної робочої групи щодо екологічних наслідків війни: экс-віце-прем'єр-міністром та колишнім міністром закордонних справ Швеції Маргот Вальстрем, віце-президенткою Європейського парламенту Гайді Гауталою, Президенткою Ірландії в 1990–1997 роках Мері Робінсон та екоактивісткою Гретою Тунберг.

(...). «Дякую вам за те, що ви зараз тут. Це надзвичайно важливий сигнал підтримки України. Ми реально потребуємо вашої професійної допомоги», – сказав Глава держави.

Президент висловив подяку представникам світової екоспільноти за активний діалог під час відеоконференції, що відбулася 8 червня у межах його поїздки до Кривого Рогу. Володимир Зеленський зазначив, що Міжнародна робоча група має опрацьовувати широке коло питань, пов'язаних із впливом російської агресії на екологічну систему України.

Глава держави привернув увагу співрозмовників до катастрофічних наслідків підризу греблі Каховської ГЕС, із якими зіткнулися жителі Херсонщини. Цей російський злочин також завдав значної шкоди аграрній сфері та біорізноманіттю регіону. (...).

Глава держави відзначив важливість ініціатив представників Міжнародної робочої групи щодо екологічних злочинів Росії й акцентував, що агресор має понести справедливу відповідальність за злочин екоциду в нашій країні.

Зі свого боку співголова Міжнародної робочої групи Маргот Вальстрем наголосила на солідарності й допомозі Україні у важкий час війни. За її словами, важливо забезпечити якнайширшу світову підтримку основних напрямів діяльності Міжнародної робочої групи. Зокрема, йдеться про оцінку шкоди, завданої довкіллю внаслідок російської агресії, притягнення Росії до відповідальності за скоєні екологічні злочини та компенсацію збитків, а також розробку планів відновлення довкілля в Україні та перехід до «зеленої» економіки.

Екоактивістка Грета Тунберг подякувала за запрошення й наголосила, що залучатиме представників екологічних громадських організацій до діалогу стосовно основних завдань Міжнародної робочої групи та привернення уваги до екологічних наслідків війни.

Президент Ірландії у 1990–1997 роках Мері Робінсон відзначила великі зусилля, яких докладає Україна до подолання екологічних проблем під час війни.

Віце-президентка Європарламенту Гайді Гаутала зауважила: «Вторгнення Росії в Україну продемонструвало тяжкість злочинів проти довкілля протягом усієї війни; в українському законодавстві це однозначно

екоцид. Питання відповідальності за ці злочини має розв'язуватися як на національному, так і на міжнародному рівні».

Володимир Зеленський зустрівся з представниками бізнесу (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із представниками вітчизняного та іноземного бізнесу, що працює в нашій країні.

Збереження та створення нових робочих місць, особливо під час війни, є критично важливим для забезпечення сталості української економіки.

Президент наголосив, що основним пріоритетом для нашої країни сьогодні є перемога у війні, і роль бізнесу, що працює в Україні, у цьому надзвичайно важлива.

«Ми вдячні нашим зовнішнім партнерам. У будь-якому разі стратегічно, фінансово вони нас підтримують і дуже допомагають. Але ми розраховуємо насамперед на себе», – сказав він.

Президент також зазначив, що відбудова України є великим проектом, і пріоритетом буде участь у ньому українського та іноземного бізнесу, який працював і працює в нашій країні, особливо під час війни.

«Але двері будуть відчинені для багатьох компаній. Нам потрібно, щоб до нас прийшли сотні й тисячі компаній», – додав Глава держави.

Під час зустрічі домовилися про спільні зусилля, покликані зменшити проблеми бізнесу від правоохоронних органів, обговорили ситуацію в податковій сфері та перспективи її реформування, торкнулися питання податкових перевірок, посилення ефективності органів, що мають стимулювати розвиток економіки й забезпечувати супровід інвестицій.

Було відзначено дуже цікаву й перспективу програму доступного кредитування житла «Оселя», ініційовану Президентом України, і важливість її подальшого масштабування.

Під час розмови представники бізнесу запропонували створити координаційну платформу для комунікації щодо захисту прав бізнесу й розгляду інших питань. Президент підтримав цю ініціативу, запропонувавши спільно визначитись із форматом роботи. (...).

Володимир Зеленський зустрівся із 48-м віце-президентом США Майком Пенсом (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з экс-віце-президентом Сполучених Штатів Америки, сенатором Майком Пенсом, який уперше з початку повномасштабної російської агресії відвідує нашу країну.

Глава держави відзначив надзвичайно важливу потужну підтримку України з боку американського народу, Президента США Джозефа Байдена, Конгресу та обох партій.

(...). Володимир Зеленський подякував за нещодавні пакети оборонної допомоги обсягом 2,1 млрд дол. та 500 млн дол., виділені США 6 червня та

27 червня відповідно, а також акцентував на безпрецедентному загальному обсязі наданої підтримки, який з лютого минулого року сягнув 43,1 млрд дол.

Глава держави окремо висловив подяку за гучний голос Майка Пенса на підтримку України в Республіканській партії США.

Він докладно поінформував экс-віце-президента Сполучених Штатів про ситуацію на полі бою, поділився українською оцінкою нещодавніх подій у РФ і того, як вони вплинуть на безпеку в регіоні. У цьому зв'язку Володимир Зеленський наголосив на першочерговій важливості продовження й посилення оборонної допомоги Україні з боку партнерів, зокрема артилерією та далекобійною зброєю. Глава держави відзначив важливість якнайшвидшої підготовки українських пілотів і надання Україні бойових літаків F-16.

Президент поділився очікуваннями від Вільнюського саміту НАТО. Він заявив, що партнери мають продемонструвати рішучість і дати Україні визначеність щодо майбутнього членства. (...).

Володимир Зеленський розповів Майку Пенсу про гуманітарну ситуацію, що склалася в південних регіонах України після руйнування російськими окупантами греблі Каховської ГЕС. У цьому контексті Президент подякував американським добродійним організаціям, які допомагають забезпечувати постраждалих від цього злочину території питною водою.

Президент Володимир Зеленський виступив на засіданні Європейської ради ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Цей тиждень я почав поїздкою на фронт у дві наші області – Донецьку та Запорізьку. Там зараз зосереджено найбільше бойових операцій – як наступальних, так і оборонних. Висока інтенсивність боїв, найвищий героїзм наших людей!

Наші воїни – абсолютні молодці, і я пишаюся ними, кожним і кожною, хто зараз на позиціях, хто відбиває російські штурми та знищує російських терористів. Нам вдається звільняти від окупантів нашу землю та людей, і це найголовніше.

Що успішнішими зараз будуть наші воїни, то надовше Росія перестане бути небезпечною і для України, і для всієї нашої Європи. (...).

Дорогі колеги, партнери!

Я вдячний усім вам, хто допомагає нашій обороні від російської агресії! Дякую за кожен наданий нам систему ППО – вони справді рятують життя. Це правда. Дякую за європейську ініціативу щодо мільйона снарядів для України, за нашу танкову коаліцію та за всі оборонні пакети, які були надані нашій державі. Це все – справді історична співпраця для захисту Європи.

Зокрема, Україна вдячна Литві та Польщі, і ми не дозволимо Росії чи її терористичним групам навіть пробувати ламати з території Білорусі безпеку

литовського та польського народів. Для України безпека партнерів – це й наша безпека.

(...). Позиція України абсолютно чітка: будь-яка спроба шантажувати Європу, будь-яка спроба щось утнути проти Європи має сприйматися однаково всією Європою. Якщо хтось десь загрожуватиме тому чи іншому народу Європи, то це абсолютно природно – вступитися за цей народ і ліквідувати загрозу.

Ще одна річ, про яку важливо сказати сьогодні саме в безпековому контексті, – це санкції.

Я вдячний за нещодавно ухвалений одинадцятий санкційний пакет Євросоюзу, який продовжує справедливую політику тиску на всіх, хто робить можливими агресію й терор.

Важливо не зупинятись у санкціях. Що менше буде пауз, то менше Росія адаптується до тиску на неї та менше придумує, як обходити санкції. Дякую, що 11-й санкційний пакет приділяє увагу намаганням Росії обійти санкції через треті країни, і таку увагу варто посилити у 12-му санкційному пакеті ЄС.

На жаль, багато ракет, які російські терористи застосовують зараз проти життя в Україні, були вироблені нещодавно та містять критичні компоненти, які зроблені компаніями вільного світу. З цим не можна миритися. Маємо разом повністю зупинити використання Росією технологій вільного світу заради агресії проти свободи.

Не можна терпіти й того, що Росія робить із нашою Запорізькою атомною станцією. Нагадаю, що це найбільша у Європі АЕС. Російські терористи її замінували. У нас є конкретна інформація від нашої розвідки, і ми представили її, зокрема, дипломатам європейських країн. Як і, до речі, інформацію про використання Росією іноземних компонентів для виробництва ракет. Російська атомна галузь заслуговує санкцій у відповідь на російський радіаційний шантаж.

Дорогі колеги!

Завтра завершується шведське головування в ЄС, і я хочу подякувати Швеції та особисто пану Прем'єр-міністру Крістерссону за ефективну роботу. За ці півроку Європа стала сильнішою. Я в цьому впевнений.

Від імені всіх українців я хочу подякувати вам, шановні лідери, і тобі, Шарлю, тобі, Урсуло, тобі, Роберто, за ухвалення надзвичайно важливих економічних і політичних рішень, які допомагають нам захищати свободу та Європу.

(...). Зокрема, я вдячний за продовження ще на рік нашої вільної торгівлі з Європою, нашого транзиту. Кожен прояв солідарності, кожен прояв єдності зараз – рятівний. Я вдячний за пропозицію довготривалого фінансового інструменту Євросоюзу обсягом 50 мільярдів євро, про яку оголосила пані Президентка Єврокомісії фон дер Ляєн. І якщо цю пропозицію затвердять, це буде правильний сигнал, що Європа вірить у мир, вірить в Україну. Дуже важливо, що Європарламент завжди дає принципові

оцінки тому, що відбувається, і одразу засудив російський теракт на Каховській гідроелектростанції. Цей теракт призвів до найбільшого за десятиліття екоциду у Європі, і винні в ньому мають відповідати. Важливо, щоб і Європейська рада засудила жакхливий російський теракт та екоцид на Каховській ГЕС. (...).

І на завершення кілька думок про наступні півроку для Європи. Вважаю символічним, що цієї суботи, у перший день головування Іспанії в ЄС, на моє запрошення Україну відвідає з візитом пан Прем'єр-міністр Іспанії Санчес. Уперше початок головування країни в ЄС буде підкреслено візитом в Україну. І це дуже багато говорить про те, якими важливими для нашої Європи будуть ці півроку.

Це історичний час, щоб почати переговори про членство України у Євросоюзі. Європа цінностей, вільна й сильна Європа, Європа миру немислима без України. Ми готові до початку переговорів про членство, і наш прогрес у виконанні рекомендацій Єврокомісії варто зафіксувати. Україна налаштована якнайшвидше підготуватися до початку переговорів про членство, і ми це зробимо. (...).

Президент Володимир Зеленський виступив на церемонії вручення премії Chatham House 2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Українські воїни, весь наш прекрасний народ справді заслуговують найвищих відзнак. Мільйони наших людей воюють і працюють заради нашої свободи, спільної з вами свободи, не лише української, а всіх вільних націй. Я впевнений: ми збережемо свободу. І ваша відзнака, зокрема... Відзнака Chatham House для України – це ще один доказ, що світ вірить в Україну, вірить в українців, вірить у нашу перемогу.

(...). Я хочу, щоб ви знали: щодня ми маємо успіхи на передовій завдяки нашим героїчним воїнам та, звичайно, завдяки підтримці наших партнерів. І Сполучене Королівство є одним з очевидних лідерів підтримки. Дуже дякую!

Щодня наші воїни відбивають російські штурми, крок за кроком звільняють нашу землю і людей, щодня ми робимо російську тиранію слабшою – такою, якою вона й має бути, щоб наш світ був у безпеці. За час повномасштабної війни вже понад 49 тисяч наших воїнів відзначені державними нагородами за хоробрість у боях. 245 воїнам присвоєно звання Героя України. Уявіть, які інтенсивні бої відбуваються та які сильні наші люди! Така кількість заслужених нагород за особливу відвагу й сміливість відображає справді масову відвагу та сміливість українців.

Будь ласка, завжди підтримуйте наших людей – вони на це заслуговують. І я вірю, що вже дуже скоро може настати день, коли український внесок у глобальну свободу та міцність нашого народу будуть відзначені юридичним визнанням нашої держави союзницею вашої держави та всіх вільних націй, членів НАТО. (...).

Президент Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Засідання Європейської ради – вже традиційно для України бути серед членів Євросоюзу. Порядок денний очевидний – наш захист у цій війні, наш шлях до перемоги, підтримка від наших партнерів, наша безпекова підтримка для них, для всієї нашої Європи. Україна впливає на силу Європи. Це факт. І цьогогоріч настав час на основі цього та інших подібних фактів посилити єдність у Європі, зокрема початком переговорів про членство України у Євросоюзі.

Зустріч із Майком Пенсом, 48-м віце-президентом США, сенатором... Американська підтримка для України життєво важлива – від усіх американців, кожної американської родини, усіх громадських сил США, усіх політичних лідерів, Конгресу – обох партій, звичайно, від Президента США Байдена. Дякую за цю підтримку! (...).

Зустріч із членами Міжнародної робочої групи щодо екологічних наслідків війни – Грета Тунберг, Маргот Вальстрем та інші. (...).

Розмова з Президентом Гватемали. Формула миру, наша співпраця з Латинською Америкою, допомога нам у розмінуванні, дуже важливо – у створенні трибуналу щодо російської агресії.

Зустріч із представниками нашого бізнесу – дуже важлива, дуже змістовна. Я їм вдячний. Обговорили те, як стимулювати економічну активність зараз, в умовах війни. Говорили про те, як дати більше захисту бізнесу, більше взаємодії державі та бізнесу. Зараз перший пріоритет – це оборона, і це очевидно. Але й економіка – теж важливо.

(...). Сьогодні у зверненні до спільноти Chatham House – це один із провідних світових, британських інтелектуальних центрів – я розказав про те, що підготовлені ще три нові укази, дуже важливі, про нагородження наших воїнів – 419 воїнів. Загалом за час повномасштабної війни державними нагородами вже відзначені понад 49 тисяч українців і українок!

Я дякую кожному й кожній, хто захищає нашу державу! (...).

Глава держави провів телефонну розмову з Президентом Гватемали ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Гватемали Алехандро Джамматтеї.

Глава держави подякував колезі за ініційовану ним декларацію на підтримку України в Генеральній асамблеї Організації американських держав (ОАД), за яку проголосували більшість членів Організації.

Володимир Зеленський також висловив подяку за регіональне лідерство Гватемали у Core Group зі створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії Росії.

Лідери скоординували зусилля перед майбутніми міжнародними заходами, зокрема з метою реалізації Формули миру, а також обговорили можливі формати організації саміту Україна – Латинська Америка. (...).

Глава держави запросив Президента Гватемали здійснити візит до України.

Володимир Зеленський зустрівся із засновником Wasatch Group Деллом Лоєм Хансеном ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з американським бізнесменом і меценатом, засновником і виконавчим директором Wasatch Group Деллом Лоєм Хансеном.

Глава держави подякував Деллу Лою Хансену за допомогу українцям, адже з початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну він є активним учасником благодійних проектів на підтримку нашої країни.

«Я знаю, що ви реалізуєте дуже важливі проекти для підтримки наших людей. Ми дуже цінуємо, що ви інвестуєте саме в життя, у допомогу людям», – наголосив Володимир Зеленський.

Зі свого боку Делл Лой Хансен зазначив, що захоплюється лідерством Президента України та всього українського народу в захисті цінностей свободи та демократії, і висловив переконання, що підтримка України в цій боротьбі має залишатися непохитною.

Wasatch Group у партнерстві з благодійною організацією To Ukraine With Love планує у 2023–2024 роках побудувати в Україні, у Київській області, 600 повністю мебльованих модульних будинків для людей, чії домівки були зруйновані внаслідок війни.

Засновник Wasatch Group презентував Володимирі Зеленському й проект багатоквартирного житлового комплексу «Містечко Хансена», головна ідея якого полягає у створенні великої громади для людей похилого віку, ветеранів війни, удів, сиріт і людей з обмеженими можливостями. Проект передбачатиме центри медичного й емоційного догляду, а також фізіотерапію, арт-терапію та інші необхідні послуги.

«Це містечко зможе замінити кілька дитячих будинків сімейного типу, зруйнованих під час війни. Ми знаємо, що понад 100 таких закладів були зруйновані, і питанням їх відновлення опікується перша леді України Олена Зеленська», – зазначив Делл Лой Хансен.

Також він розповів Главі держави про ініціативу побудови в кількох регіонах України житлових будинків для людей похилого віку, які залишилися без домівки. Для потреб їх мешканців на безоплатній основі будуть передбачені стоматологічна клініка, перукарські та манікюрні послуги, центр гарячого харчування та кінотеатр.

Володимир Зеленський подякував Деллу Лою Хансену за цю ідею та таку важливу турботу про людей похилого віку.

Президент України також обговорив із засновником Wasatch Group можливість участі його компанії в побудові нових, сучасних реабілітаційних центрів для ветеранів війни, якій держава всіляко сприятиме.

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 червня 2023 року «Про прискорення судової реформи та подолання проявів корупції у системі правосуддя»: Указ Президента України №359/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про відзначення державними нагородами: Указ Президента України №360/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1)

Про відзначення державними нагородами: Указ Президента України №361/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2)

Про відзначення державними нагородами: Указ Президента України №362/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3)

Про відзначення державними нагородами: Указ Президента України №363/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4)

Президент Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Провів сьогодні засідання Ставки – тривале та дуже детальне щодо кількох питань. Доповідали Головком, командувачі – і щодо загальної оборонної ситуації, і щодо конкретних напрямків нашої оборони та наших наступальних дій.

За цей день також маємо просування вперед на всіх напрямках наших активних дій.

Розглянули на Ставці постачання боєприпасів для артилерії – для Сходу, для Півдня. І хоча вже на максимумі наша робота з партнерами заради снарядів для українських воїнів, зробимо її ще активнішою. Посилення нашої артилерії – очевидний пріоритет, і всі міжнародники отримали сьогодні додаткові завдання.

Окремо розглянули ситуацію на півночі, зокрема на території Білорусі. Були доповіді нашої розвідки: ГУР, зовнішньої розвідки, розвідки прикордонників. Доповідь керівника СБУ. Дуже уважно аналізуємо кожен факт і будь-які перспективи по всіх напрямкам.

Рішенням Ставки Головному Залужному та генералу Наєву доручено посилити північний напрямок, щоб гарантувати спокій. Є відповідні терміни виконання.

Дякую сьогодні Данії та особисто пані Прем'єр-міністру Метте Фредеріксен за новий оборонний пакет для України: снаряди для артилерії, ракети для ППО, техніка для розмінування... Дякую!

Провів сьогодні й кілька змістовних підготовчих нарад – як щодо внутрішнього контексту в нашій державі, відповідних внутрішніх заходів, так і щодо міжнародних заходів. (...).

Сьогодні перша річниця звільнення Зміїного від російських окупантів. Це одна з найвагоміших наших перемог. Пам'ятаєте? Минулого року навесні ніхто не очікував від України, що ми зможемо реалізувати, зокрема, і це фундаментальне оборонне завдання: дати безпеку Зміїному, а отже, значній частині Чорноморської акваторії. Але наші воїни це зробили. (...).

Україна й українці значно сильніші, ніж будь-хто думає про нас. Іноді сильніші, ніж ми самі про себе звикли думати. Завдяки всьому тому, що нашим людям вдається робити в протистоянні російським терористам, ми відкриваємо для всього світу та й для самих себе нову українську силу – справжню українську силу. Силу, яку ми ніколи не втратимо і яка завжди буде опорою безпеки вільного світу.

Я вдячний усім, хто звільнив Зміїний! ГУР разом з іншими складовими Сил оборони і безпеки нашої держави провели цю операцію. Головне управління розвідки та спецпідрозділ «Альфа» СБУ, Військово-Морські сили й армійська авіація Командування Сухопутних військ, авіація Повітряних Сил і наші міцні прикордонники. Дякую!

І завжди будемо пам'ятати наших героїв, наших воїнів, які віддали своє життя заради цієї української перемоги. Із тих, чії імена зараз можна назвати... Бійці ГУР: Руслан Попов, Герой України, капітан 1-го рангу; Олег Зайцев, Герой України, молодший лейтенант; Віталій Ігнатенко, Герой України, солдат. Бійці «Альфи» СБУ: Володимир Кисельов, Герой України, капітан; Олександр Крикуненко, Герой України, майор. Воїни Військово-морський Сил: Ігор Бедзай, Герой України, полковник; Михайло Заремба, майор; Сергій Мущицький, капітан; Юрій Пирог, штаб-сержант. Вічна пам'ять! (...).

Спільна декларація Президента України Володимира Зеленського та Прем'єр-міністра Іспанії Педро Санчеса ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст декларації – за наведеним посиланням)

У Києві Президент України провів зустріч із Прем'єр-міністром Іспанії, яка почала головувати в Раді ЄС ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Королівства Іспанія Педро Санчесом, який перебуває з візитом у нашій країні.

Глава держави відзначив, що візит голови іспанського уряду в Україну символічний, адже відбувається в перший день головування Іспанії в Раді Європейського Союзу. (...).

Під час зустрічі лідери обговорили низку питань, передусім ті, що стосуються захисту від російської агресії.

«Я вдячний Іспанії та вам, пане Санчесе, пане Прем'єр-міністре, за надану Україні допомогу, зокрема безпекову, для захисту життя українців від російського терору. Вдячний за надання прихистку в Іспанії для близько 180 тисяч українців одразу після початку повномасштабного вторгнення Росії. Ми це високо цінуємо й ніколи цього не забудемо», – зазначив Президент.

Він також висловив подяку за підтримку спільних європейських рішень щодо санкцій та іншого справедливого тиску на Росію, що допомагає обмежити потужний терористичний потенціал.

Глава держави акцентував, що Педро Санчес принципово й дуже оперативно засудив підрив Росією споруд Каховської ГЕС, який призвів до знищення одного з найбільших водосховищ у Європі та найбільшого за десятиліття екоциду на континенті.

«На жаль, є ще страшніша загроза – це підготовка російськими терористами потенційного сценарію радіаційної катастрофи на найбільшій у Європі Запорізькій атомній станції, яку Росія окупувала й повністю контролює вже понад рік. Увага світу – кожної країни, кожного лідера – та конкретний, відчутний тиск на Росію – усе це комплекс дуже потрібних речей, щоб не допустити радіаційних інцидентів на Запорізькій АЕС», – наголосив Президент України.

За його словами, потрібно негайно почати роботу над 12-м пакетом санкцій Євросоюзу проти РФ. (...).

Він також подякував Іспанії за рішення відмовити у видачі віз російським і білоруським спортсменам на чемпіонат Європи зі спортивної боротьби, який зараз триває в цій країні.

Крім того, Президент висловив подяку за підтримку України на шляху до вступу у Євросоюз. (...).

Він також відзначив підтримку з боку Іспанії євроатлантичного руху України. (...).

Володимир Зеленський зазначив, що розраховує на підтримку України з боку Іспанії на саміті Альянсу у Вільнюсі. (...).

Окремо Глава держави наголосив на спільній з Іспанією роботі щодо залучення світової підтримки задля досягнення миру й подякував за підтримку Української формули миру, пункти якої здатні убезпечити від агресії та її наслідків. (...).

Він висловив переконання, що спільно вдасться подолати агресію Росії й забезпечити для України та кожної країни Європи мирне і справедливе майбутнє.

«Але для цього наша співпраця та наші альянси мають ставати лише міцнішими», – акцентував Президент.

Зі свого боку Педро Санчес висловив переконання, що під час головування Іспанії в Раді ЄС буде досягнуто прогресу в питаннях, що є важливими для майбутнього Євросоюзу, і, звичайно, Україна перебуватиме в центрі всіх дебатів.

Він наголосив, що сьогодні українці захищають найважливіші міжнародні принципи: суверенітет, незалежність і територіальну цілісність.

За словами Педро Санчеса, Іспанія продовжує активну співпрацю з Україною в оборонній сфері і найближчим часом передасть нову важку техніку, зокрема танки Leopard і бронетранспортери. Іспанська сторона передасть також польовий госпіталь із хірургічним обладнанням, що посилить спроможність України надавати допомогу пораненим військовим і цивільним поблизу лінії фронту. Педро Санчес оголосив про виділення Іспанією ще 55 млн євро на відновлення України.

(...). У контексті євроінтеграції нашої країни Педро Санчес зауважив, що проміжна оцінка Єврокомісії щодо статусу України як кандидата на вступ до ЄС є позитивною та свідчить про значний прогрес.

«Я хотів би привітати Україну з цим і заохотити продовжувати шлях реформ. Чекатимемо на письмовий звіт Єврокомісії восени. Він стане основою для подальших кроків і рішень», – сказав він.

(...). Прем'єр-міністр Іспанії побажав Україні успіхів у її контрнаступальних операціях і висловив сподівання, що це дасть змогу забезпечити справедливий і тривалий мир.

«Європа й Іспанія залишаються на вашому боці», – резюмував Педро Санчес.

Росія може влаштувати теракт на ЗАЕС, щоб залякати світ наслідками війни й політично вплинути на контрнаступ України – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський вважає, що Росія може вдатися до терористичного акту на окупованій нею Запорізькій АЕС, щоб налякати світ можливими наслідками своєї агресії проти України та створити політичний вплив на контрнаступальні дії української армії. Про це Глава держави заявив під час зустрічі з представниками ЗМІ після переговорів із Прем'єр-міністром Іспанії Педро Санчесом у Києві.

«Ми давно говоримо, що є серйозна загроза. Тому що Росія технічно готова для того, щоб спровокувати локальний вибух на станції, який може призвести до викиду небезпечних речовин у повітря. Ми це дуже чітко комунікуємо. Ми все це обговорюємо з партнерами, щоб усі розуміли, для чого Росія це робить, і тиснули на РФ політично, щоб вони навіть не думали

про таке», – наголосив Володимир Зеленський, відповідаючи на запитання журналістів.

За словами Президента, російські окупанти вдаються до терористичних дій через те, що їхня армія впродовж року демонструє слабкість на полі бою. Тож терактами на кшталт підриву греблі Каховської ГЕС або можливим локальним терактом на ЗАЕС росіяни намагаються зупинити сили оборони України.

Крім того, Володимир Зеленський переконаний, що цим РФ хоче показати, що її агресивна війна проти України небезпечна для світу. «Щоб люди боялися цього. Щоб потім ті чи інші партнери, особливо ті, що є скептиками, почали політично зупиняти Україну, наші контрнаступальні дії», – пояснив він.

Глава держави наголосив, що Україна вже тривалий час говорить про те, що Запорізька АЕС має бути повернута під повний контроль української влади. І також дуже важливо, щоб у момент переходу контролю над станцією до України все перевірили незалежні фахівці. На думку Президента, свою роль у цьому має відіграти МАГАТЕ, яка є посередником і може залучати інші держави.

«Тому що може бути дистанційне мінування. Щоб потім сказати, що під контролем окупантів усе було гаразд, а зараз ось є викид. Це дуже важливий момент», – зауважив Володимир Зеленський.

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 1 липня 2023 року «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»: Указ Президента України №364/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Президент відвідав Рівненську АЕС і провів засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочої поїздки на Рівненщину Президент України Володимир Зеленський відвідав Рівненську атомну електростанцію, на якій провів засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

Учасники засідання заслухали інформацію Головнокомандувача Збройних Сил України Валерія Залужного та начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони України Кирила Буданова про ймовірні варіанти дій противника щодо Рівненської АЕС.

Міністр внутрішніх справ Ігор Клименко, командувач ОСУВ «Північ» Сергій Наєв, командувач Національної гвардії Юрій Лебідь і голова Державної прикордонної служби Сергій Дейнеко доповіли про організацію системи охорони й оборони Рівненської АЕС.

Голова Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації Юрій Щиголь поінформував учасників Ставки про стан кіберзахисту Рівненської АЕС.

Начальник Рівненської обласної військової адміністрації Віталій Коваль і командувач ОУВ «Волинь» Володимир Миронюк доповіли про будівництво оборонних рубежів і соціально-економічну ситуацію в регіоні. (...).

На Одещині Президент заслухав доповідь щодо розвитку Військово-Морських сил України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки в Одеську область Президент України Володимир Зеленський заслухав доповідь командувача Військово-Морських сил Збройних Сил України Олексія Неїжпапи.

Командувач ВМС докладно поінформував Главу держави про оперативну ситуацію в Чорному морі, спроможності ворога щодо завдання ракетних ударів із моря та оборонні можливості ВМС.

Олексій Неїжпапа доповів Президентові про стратегію розвитку Військово-Морських сил ЗСУ на час війни та в повоєнний період.

Було обговорено проміжні результати й перспективи розвитку програми морських дронів та ракетної програми.

Крім того, командувач ВМС доповів Володимирі Зеленському про роботу зі створення корпусу морської піхоти.

Президент взяв участь у заходах в Одесі з нагоди Дня Військово-Морських сил Збройних Сил України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

В Одесі Президент Володимир Зеленський узяв участь у заходах з нагоди Дня Військово-Морських сил Збройних Сил України, зокрема зустрівся з курсантами Інституту Військово-Морських сил Національного університету «Одеська морська академія» та вручив державні нагороди й бойові прапори.

Від імені всієї Української держави та народу він привітав вартових морських рубежів України з професійним святом – Днем Військово-Морських сил ЗСУ.

«Ми знаємо, ми бачили й ми вдячні за ту славу, яку здобувають для нашої держави складові Військово-Морських сил ЗСУ. Ми всі в Україні впевнені в силі нашого народу і у вашій міцності, у вашій професійності, у вашій здатності й надалі демонструвати українську силу. Багато хто в Росії думав, ніби Чорне море – це акваторія їхньої сили. Ворог сподівався, що наші Військово-Морські сили нібито не витримають ударів Росії. Що ж, відвага й майстерність наших воїнів знищили всі ці ворожі надії та втопили їх у морі», – сказав Президент.

Глава держави акцентував, що українська оборона в цій війні з російським агресором складається з різних великих і малих епізодів, які сумарно дають захист державі та можливість рухатися вперед і на суходолі, і на морі.

«Наші Військово-Морські сили разом з іншими елементами сил оборони й безпеки України захистили від російських десантних операцій наше Чорноморське узбережжя. Ви захистили Одесу, яку російські окупанти мріяли підкорити чи знищити. Нашими ракетами був затоплений російський флагман, і це було настільки принизливо для Кремля, що вони й досі бояться оприлюднювати всі деталі цієї втрати. Потужна участь Військово-Морських сил у спільній операції з нашими розвідниками та оборонцями дала змогу звільнити від окупантів острів Зміїний, і це повернуло безпеку значній частині української акваторії», – констатував Володимир Зеленський.

За його словами, ці та інші потужні операції сил оборони привчили російський флот не наближатися до українських берегів. (...).

Володимир Зеленський особливо відзначив морпіхів славетних 35-ї та 36-ї окремих бригад морської піхоти. Сьогодні відзнаку Президента України «За мужність та відвагу» отримали: 10-та морська авіаційна бригада імені Героя України полковника Ігоря Бедзая ВМС ЗСУ та 88-й окремий батальйон морської піхоти 35-ї окремої бригади морської піхоти імені контр-адмірала Михайла Остроградського ВМС ЗСУ.

Присутні також ушанували хвилиною мовчання пам'ять усіх українських військових, кожного моряка та морпіха, які віддали свої життя в боях заради незалежності України.

Глава держави окремо звернувся до курсантів Інституту Військово-Морських сил.

Президент зауважив, що Україна є однією з тих держав, які вміють битися й перемагати, зокрема й на морі. Це, на його думку, матиме глобальне значення, адже небагато держав у світі здатні на таке. (...).

«Слава Військово-Морським силам Збройних Сил України! Слава вашим сім'ям, вашим рідним, які виховали й виховують таких, як ви. Бажаю всім вам здоров'я і тільки перемоги!» – додав Президент.

Він вручив захисникам державні нагороди. (...). Крім того, Президент вручив бойові прапори 64-му окремому гарматному артилерійському дивізіону 406-ї окремої артилерійської бригади імені генерал-хорунжого Олексія Алмазова, 26-му та 27-му окремим дивізіонам річкових катерів річкової флотилії Військово-Морських сил Збройних Сил України.

На Одещині Президент відвідав військовий госпіталь і нагородив українських моряків ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки в Одеську область Президент України Володимир Зеленський відвідав один із медичних закладів, де проходять лікування поранені військовослужбовці Військово-Морських сил ЗСУ.

Глава держави поспілкувався з військовими та вручив їм державні нагороди. За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені в захисті державного суверенітету й територіальної цілісності України, вірність військовій присязі воїни нагороджені орденами «За мужність» III ступеня, а також медалями «За військову службу Україні» та «Захиснику Вітчизни».

«Вітаю вас із Днем Військово-Морських сил України! Дякую за службу. Ви молодці! Бажаю якнайшвидшого одужання. Слава Україні!» – сказав Володимир Зеленський.

Президент також поспілкувався з персоналом лікарні та відзначив представників медичної служби ЗСУ орденами Богдана Хмельницького III ступеня, Данила Галицького та медаллю «Захиснику Вітчизни».

«Хочу подякувати за увагу до наших героїв, за вашу роботу, побажати вам здоров'я», – зазначив Глава держави.

Про присвоєння військового звання: Указ Президента України №365/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Присвоїти військове звання коммодора капітану 1 рангу СИДОРЕНКУ Андрію Петровичу — командувачу Морського командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України. (...).

Про відзначення почесною відзнакою «За мужність та відвагу»: Указ Президента України №366/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З метою гідного вшанування мужності та героїзму, виявлених під час захисту державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності України, постановляю:

1. Відзначити почесною відзнакою «За мужність та відвагу» 88 окремих батальйон морської піхоти 35 окремої бригади морської піхоти імені контр-адмірала Михайла Остроградського Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України. (...).

Про відзначення почесною відзнакою «За мужність та відвагу»: Указ Президента України №367/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З метою гідного вшанування мужності та героїзму, виявлених під час захисту державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності України, постановляю:

1. Відзначити почесною відзнакою «За мужність та відвагу» 10 морську авіаційну бригаду імені Героя України полковника Ігоря Бедзая Військово-Морських Сил Збройних Сил України. (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

Перед нами багато роботи, але я вірю у посттравматичне зростання – Олена Зеленська в інтерв'ю газеті El Mundo ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Дружина Президента України Олена Зеленська в інтерв'ю іспаномовній газеті El Mundo розповіла про свою дипломатичну роботу для підтримки нашої держави у світі.

«Я намагаюся пояснити, що відбувається в Україні, в особистому, неофіційному ключі, фокусуючись на історіях звичайних людей.

Факти й статистика і так є у пресі, я ж розповідаю про конкретних людей, які постраждали від російського нападу», – зазначила перша леді.

Вона також висловила захоплення українськими жінками-військовими.

«Вони добровільно обрали найскладніший шлях. Дуже їм вдячна. Завдяки, зокрема, їм ми перебуваємо тут і розмовляємо через 16 місяців вторгнення», – наголосила дружина Президента.

Олена Зеленська також розповіла про відмінність цінностей України та Росії: «Поки ми у нас тривало ухвалення Стамбульської конвенції щодо захисту жінок від усіх форм насильства, росіяни свій власний закон скасували. Українське суспільство рухається до європейської толерантності щодо всіх своїх громадян. Це повільна трансформація, але вона відбувається».

Перша леді висловила сподівання на те, що Україна проведе всі реформи, необхідні для перебування у Європейському Союзі.

«Чудово розумію, як багато роботи постає перед нами. Але вірю у посттравматичне зростання», – зазначила дружина Президента.

Перша леді презентувала україномовний аудіогід у Національному музеї Австралії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах ініціативи першої леді України Олени Зеленської з упровадження україномовних аудіогідів у світових культурних пам'ятках для відвідувачів з України та популяризації української мови у світі у Національному музеї Австралії запрацював український аудіогід.

«Національний музей Австралії розповідає про непростий історичний шлях австралійської нації, частиною якої стали й українці. Вони утворили тут 60-тисячну діаспору ще після Другої світової. Додала кілька сотень вимушених переселенців з України й нинішня, розв'язана Росією війна. Отже, українська тепер звучить в Австралії по-новому – як мова спротиву, самозахисту й захисту найдорожчого для всіх, хто хоче її – і Україну – почути», – наголосила дружина Президента.

Українською в музеї можна прослухати, зокрема, екскурсію виставкою «Feared and Revered: Жіноча сила крізь віки». На ній представлено понад 160 об'єктів із шести континентів віком понад 5 тис. років, які зображають культ жінки у різних культурах, досліджуючи таким чином її роль у світі. Реалізація цього аудіогіда стала можливою за сприяння Посольства Австралії в Україні.

Проект першої леді з упровадження україномовних аудіогідів налічує вже 67 аудіоеккурсій у 42 країнах світу. Зокрема, українською говорять Колізей (Італія), Версаль (Франція), Лондонський Тауер (Велика Британія), палац Шарлоттенбург (Німеччина), галерея Альбертіна та палац Шенбрунн (Австрія), палац Долмабахче (Туреччина), меморіальний комплекс «Яд Вашем» (Ізраїль) та багато інших культурних та історичних пам'яток.

Олена Зеленська розповіла про «ательєнормально» - майстерню для художників та художниць, у тому числі із синдромом Дауна ([Укрінформ](#)).

За її словами, за кілька тижнів до повномасштабного вторгнення художник Стас Туріна, куратор «ательєнормально» розсилав батькам своїх колег брошуру «Що робити під час війни та надзвичайних ситуацій», адже хотів попередити їх. Сам зі своєю нареченою Катею Лібкінд вирішив залишитися у Києві, навіть за найстрашнішого сценарію - окупації міста.

Удвох вони волонтерили у Павлівській психіатричній лікарні, згодом - у Пуща-Водицькому психоневрологічному інтернаті, де відкрили художню майстерню.

Частково команда «ательєнормально» виїхала за кордон. Один із художників, Женья Голубенцев опинився в окупації у селі Вабля, що на околицях Бородянки. На щастя, йому вдалося вибратися, і тепер Женья працює у творчій майстерні Кельна.

Зеленська зауважила, що зараз митцям «ательєнормально» не так легко бачитися - графіки зустрічей переривають тривоги, та й сил небагато. Художникам із синдромом Дауна не просто повертатися додому, всі вони живуть з батьками і потребують підтримки.

Зеленська додала, що Арт-брют — мистецтво людей з ментальними порушеннями, Україна з ним лише знайомиться, хоч у світі цей напрям доволі розвинений.

Проект «Українська книжковва полицка» вже реалізовано у бібліотеках 39 країн, загалом налічується 170 полицок із 44 тисячами книг ([Укрінформ](#)).

Дружина Президента України Олена Зеленська:

Книжки розповідають про нас все: те, ким ми є, хто ми є, чим ми живемо, про що ми думаємо, про нашу історію, культуру, мистецтво – про все. Дійсно, проєкт розширюється. Ми за цей час встигли відкрити 39 країн для себе, для наших книжкових полицок. Там є 170 полицок у різних

бібліотеках. І це 44 тисячі видань українською мовою, а також і мовою країни перебування цієї полицки. Це саме та література, яку ми хочемо, щоби була розповсюджена там.

Це шлях додому якимось чином, це шлях повернення хоча б думками до Батьківщини.

Сподіваюся, що кількість полицок буде зростати і до нас будуть долучатися ще більше світових бібліотек, таких як, наприклад, Лондонська бібліотека – це один із останніх наших прикладів. Я бачила очі працівників цієї бібліотеки, коли ми їм демонстрували українські видання. Це дійсно красиво, це цікаво, вони вражені якістю того, як Україна друкується, якістю наших видавців, якістю роботи наших письменників, які в нас великі надбання в цій сфері. І мені було дуже приємно представляти Україну з цього боку.

Дружина Президента Олена Зеленська у час повномасштабної війни Росії проти України підтримує себе завдяки роботі, надії та українцям, а також надихається роботою рятувальників ([Укрінформ](#)).

Дружина Президента України Олена Зеленська:

По-перше, дійсно тримає робота. Тому що коли ти встаєш зранку і розумієш, що в тебе наплановано багато і від тебе залежить виконання цих завдань, люди на тебе сподіваються, то це хоча б піднімає з ліжка і змушує рухатися.

Не можна пройти такий довгий шлях і потім скласти руки і сказати, що я більше не можу, не хочу більше нічого чекати.

Кожного разу дивлюсь на наших ДСНСників, чомусь вони притягують постійно мою увагу. Дивлюся на їхні обличчя: вони такі всі симпатичні, просто надихаюся цими людьми: людина обрала професію – рятувати, знала, що кожного дня буде емоційно і фізично важко працювати. Це вони роблять щодня, витягають людей із-під завалів будинків, вони борються.

Це не моє постійне завдання, є посудомийна машина і не маю це робити щодня. Можливо, якби мала, як раніше, мене б це не так тішило, коли тільки помив, знову гора тарілок. Але іноді станеш мити посуд і це така медитативна штука: тепла вода і ще одна класна річ, що в цей момент мокрі руки і не можеш тримати телефон.

Дружина Президента радить українцям частіше дякувати навколишнім та самим собі, адже це дозволяє зняти психологічну напругу ([Укрінформ](#)).

Дружина Президента України Олена Зеленська:

Слово, що має суперсилу. Його знає кожен з нас. Це слово – дякую. І, виявляється, воно також рятує від стресу. Вчені довели: коли ми дякуємо, то переживаємо великий спектр позитивних емоцій. Так само відбувається, коли ми приймаємо вдячність від інших людей. І коли інші способи зняти

психологічну напругу недоступні - як то спорт чи медитація — проста практика вдячності додає сил, енергії, впевненості.

Навіть у момент небезпеки дякувати — це наче впустити трохи світла у бомбосховище. Адже у темні часи подяка підсвітить вам те хороше, що ви маєте у житті й заради чого варто боротися. Дякуймо ЗСУ за те, що оберігають нас від ворога. Дякуймо оточуючим, які підтримують й допомагають. Але не забувайте дякувати собі — адже саме ви щодня знаходите сили на боротьбу.

Олена Зеленська: Треба чесно відповісти на запитання «Ти як?» самому собі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська стала гостею спеціального сезону подкасту «Простими словами» від The Village Україна.

«Простими словами» – подкаст про психологію, який виходить із 2019 року. Ведучі проекту – Софія Терлез, клінічна психологиня, парна й сімейна терапевтка, та Марк Лівін, журналіст і письменник.

Новий сезон подкасту запущено в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» за підтримки Всесвітньої організації охорони здоров'я у співпраці з Координаційним центром з психічного здоров'я при Кабінеті Міністрів України та ГО «Безбар'єрність».

Він міститиме десять епізодів, присвячених тому, як піклуватися про ментальне й фізичне здоров'я в умовах війни. Ведучі обиратимуть десять проблем, які безпосередньо чи опосередковано впливають на травмування під час війни, і шукатимуть способи подолання цих травм разом із гостями – авторами й учасниками Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?». Ведучий подкасту, видавець The Village Україна Марк Лівін долучився до амбасадорів програми, серед яких, зокрема, співак Monatik та співзасновник Vanda Agency Павло Вржещ.

Олена Зеленська, ініціаторка Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», стала гостею першого випуску спеціального сезону. Вона розповіла про завдання програми, над якою спільно працюють фахівці міністерств, ВООЗ та громадського сектору, а саме – про створення системи сервісів і послуг, які зможуть підтримати людину, коли вона не справляється самотійно.

«Місія програми «Ти як?» – надати всім українцям психологічну допомогу та навчити навичок самопомоги. Довести, що звертатися по таку допомогу – не слабкість, не забаганка й не соромно, а відповідально й подорослому. З допомогою іноземних та українських експертів навчаємо основ психологічної підтримки не тільки поліцейських і медиків, а й працівників великих компаній, банків, учителів, соціальних працівників, транспортників, щоб у потрібний час допомога була поряд (і для них самих також). А щоб почати долати травму війни, треба чесно відповісти на запитання «Ти як?» самому (самій) собі та працювати з цим», – зазначила дружина Президента.

Перша леді також розповіла про стосунки в сім'ї під час війни, важливість спорту та якісного сну, а також про улюблені книжки для дорослих і дітей.

Гостем другого випуску стане очільник МОЗ Віктор Ляшко. Темами майбутніх розмов будуть сон, їжа, вода, чутливість, гормони, ліки та інші важливі складові ментального й фізичного здоров'я.

600 кухарів пройдуть навчання у кулінарних хабах проекту [School Chef's Training Hubs Development \(Президент України Володимир Зеленський\)](#).

У межах реформи шкільного харчування, ініційованої першою леді України Оленою Зеленською, триває навчання кухарів у кулінарних хабах проекту School Chef's Training Hubs Development.

Теоретичний курс в онлайн-форматі прослухали працівники професійно-технічних навчальних закладів Київської, Львівської, Тернопільської, Полтавської та Одеської областей.

У навчанні взяли участь 65 кухарів, а до кінця року курс закінчать 600 осіб. У майбутньому вони стануть тренерами / викладачами для шкільних кухарів.

«До кулінарних хабів завозять сучасне обладнання. Таким самим потроху оснащуватимемо шкільні кухні по всій країні. Тут навчають готувати страви з оновленого шкільного меню, а також створюватимуть власне», – зазначила дружина Президента.

Проект School Chef's Training Hubs Development зі створення центрів підготовки кухарів системи шкільного харчування реалізується з березня в межах стратегії реформи шкільного харчування, ініційованої першою леді Оленою Зеленською, за підтримки Швейцарії (через Швейцарську агенцію розвитку та співробітництва (SDC) та Посольство Швейцарії в Україні). У проекті беруть участь громадські організації Cult Food та «Національна асоціація громадського харчування» у співпраці з Міністерством освіти і науки України. (...).

«Реформа шкільного харчування триває всупереч війні. Бо всупереч руйнуванню створюємо, розвиваємося, покращуємо. Готуємо майбутнє», – підсумувала Олена Зеленська.

Аналітичний коментар за матеріалами онлайн-ЗМІ

Л. Дем'яненко,
канд. філол. наук
стар. наук. співр. інформаційно-аналітичного відділу ФПУ

11-Й ПАКЕТ АНТИРОСІЙСЬКИХ САНКЦІЙ ЄС: ЕКСПЕРТНІ ОЦІНКИ ТА ДЕТАЛІ НОВИХ ОБМЕЖЕНЬ

З моменту початку неспровокованої повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України 24-го лютого 2022 року, Україна та міжнародні партнери запровадили низку санкцій проти рф.

На сьогодні російська федерація є найбільш підсанкційною країною світу і наразі саме санкції є найбільш дієвим інструментом впливу на країну-агресора з боку цивілізованої світової спільноти.

Важливим елементом роботи Міністерства закордонних справ України на санкційному напрямі є взаємодія зі столицями держав-членів ЄС, США, Великої Британії, Канади, Швейцарії, Австралії, Японії, Нової Зеландії та низки інших країн-партнерів (mfa.gov.ua).

У лютому 2023 року, до річниці російського вторгнення в Україну, ЄС затвердив і ввів у дію 10-й спільний пакет санкцій проти росії. Після того Євросоюз розпочав роботу над новим, вже 11-м, пакетом санкцій проти російської федерації у відповідь на її вторгнення в Україну. Спочатку, у травні посли не змогли затвердити новий пакет санкцій – тоді посол Польщі в ЄС Анджей Садось зазначав, що багато питань потребують ретельного експертного аналізу, оскільки «є дуже технічними та складними». Згодом представник Польщі у Брюсселі наполягав на посиленні відповіді з боку Європейського союзу через підриг російських окупантів Каховської ГЕС в Україні. Також прийняття нового санкційного пакету затримувалося через заперечення Угорщини та Греції з приводу включення Україною деяких їхніх компаній у список спонсорів війни.

Новий пакет санкцій був зрештою затверджений Радою Європейського Союзу 23 червня 2023 року. Цей пакет насамперед спрямований на усунення лазівок, якими країна-агресор користується для обходу раніше запроваджених санкцій.

Голова дипломатії ЄС Жозеп Боррель заявив: «Наші санкції вже завдають серйозних збитків російській економіці й здатності кремля фінансувати свою агресію. Сьогоднішній пакет посилює наш тиск на росію і військову машину Путіна. Перешкоджаючи обходу санкцій, ми максимізуємо

тиск на росію, позбавляючи її ресурсів, таких необхідних для неї, щоб продовжувати незаконну війну проти України (radiosvoboda.org).

Також у рамках 11-го пакету санкцій ЄС скасовує тимчасові дозволи для Німеччини та Польщі щодо імпорту російської нафти трубопроводом «Дружба». ЄС заборонив трубопровідні постачання до Німеччини та Польщі нафти з російської федерації. Однак, заборона на транспортування нафти трубопроводом до Німеччини та Польщі не стосуються сировини з інших країн (ua-energy.org).

Найбільшою новинкою чергового пакету санкцій, за словами дипломатів, стало запровадження обмежень на продаж чутливих товарів і технологій подвійного призначення третім країнам, які потенційно могли б продати їх росії. Перелік цих країн може змінюватися за одностайною згодою всіх 27 членів. Які країни вже у списку – невідомо, але представники ЄС висловлювали стурбованість щодо таких держав як Вірменія, Казахстан, Киргизстан, Об'єднані Арабські Емірати, Туреччина та Китай.

Існування російських лазівок для обходу санкцій не є новиною, говорить експерт «Центру європейської політики» з Брюсселя Філіпп Лаусберг. Утім, додає він, повне розуміння того, яких масштабів вони набули, з'явилося лише нещодавно. «Адже, існують лазівки через які росія має можливості отримувати високі технології, експорт яких заборонений туди, через треті країни. Особливо у Центральній Азії, на Кавказі, але також через Китай, Туреччину та Об'єднані Арабські Емірати. Наприклад, Киргизстан імпортував у десять разів більше товарів з Німеччини, ніж вони імпортували до війни», – сказав Філіпп Лаусберг (suspilne.media).

Для дотримання обмежень країнам, які не у змозі самостійно перекрити вигадані росією схеми обходу, Євросоюз обіцяє надати технічну допомогу. Відмова дотримуватися введених ЄС санкцій несе за собою швидку реакцію – країни ЄС можуть обмежити експорт до цих країн товарів та послуг, які вже заборонені для експорту до росії.

Зазначається, що для запобігання обминанню вжитих обмежувальних заходів ЄС вирішив надалі зміцнювати багатосторонню та двостороннє співробітництво з третіми країнами, а також підвищити обсяги технічної допомоги. Лише в тих випадках, коли ці зусилля не приносять очікуваних результатів, ЄС вживатиме швидкі, пропорційні та цілеспрямовані дії, які будуть спрямовані виключно на те, щоб позбавити Росію ресурсів, що дозволяють їй продовжувати загарбницьку війну проти України. Ці санкції матимуть форму індивідуальних заходів у відповідь на залучення третіх країн до операцій з обминання санкцій. Європейський Союз буде знову долучатися до конструктивного діалогу з третіми країнами, яких це стосується, після ухвалення таких індивідуальних заходів (ukrinform.ua).

Анна Власюк, аналітик Київської школи економіки, член санкційної групи Єрмака – Макфола, зазначає, що потрібно розділити надійних партнерів росії на країни Центральної Азії, Туреччину та Китай (uatv.ua).

З Туреччиною найпростіше, бо маємо прецедент. Раніше, коли проти росії вводилися лише перші пакети фінансових санкцій і заборонялася видача карток Visa і MasterCard громадянам росії, Туреччина допомагала обходити ці санкції, і громадяни росії могли отримувати ці картки в Туреччині. Але після того, як було проведено дипломатичний діалог із Туреччиною, переважно з боку США, Туреччина відразу ж припинила цю практику. Оскільки Туреччина є членом НАТО і досить інтегрована в західну економіку, то з нею можна буде досить конструктивно домовитися.

На країни Центральної Азії також є важелі впливу, тому що їм потрібен доступ до європейського ринку. Перед тим, як запровадити бан на експорт товарів до низки держав, ЄС вестиме з ними діалог. І один із аргументів, який, на мою думку, ЄС може наводити – це заборона експорту певних товарів, заборона доступу компаній із цих держав на європейський ринок.

Китай – це окрема історія. Щодо цієї держави діє навіть низка окремих санкцій США, які не пов'язані з Україною, зокрема заборона на ввезення до Китаю складніших мікросхем. Нещодавно держсекретар США Ентоні Блінкен відвідував Китай, тому, можливо, там також можуть бути досягнуті деякі домовленості (uatv.ua).

У росії, своєю чергою, не припиняють твердити, ніби санкції більше шкодять іншим країнам, ніж їм, і ніби для росіян санкційні обмеження відкривають нові можливості. Але вже те, що Росія намагається довести світу, ніби санкції не працюють – головний доказ їхньої ефективності, певен інвестиційний банкір Сергій Фурса. Як приклад, він наводить запроваджену стелю цін на нафту. «РФ кричала, що ніхто і ніколи не поставить її на коліна. Зробили указ Путіна, що не можна продавати в рамках стель. Зараз же вони вимушені були переглянути це і сказали, що можна продавати в рамках стель, але тільки дружнім країнам, а от недружнім не можна», – зазначив Фурса.

З цим погоджується й експерт «Центру європейської політики» з Брюсселя Філіпп Лаусберг. Він також додає, що важливе значення мала і заборона на експорт високотехнологічних товарів, які могли б використовуватися у військовій промисловості. «Звісно, ми говоримо про лазівки та треті країни для обходу санкцій, але ми бачимо, що в росії закінчуються високоточні ракети. Я вірю, що якби санкції не були запроваджені, росія б мала набагато більше можливостей тероризувати українські міста з точнішою зброєю, а також була б ефективнішою на полі бою. Коли ми говоримо про санкції, то варто розуміти, що самі по собі вони не зупинять війну. Вірити в це було б наївним», – каже Філіпп Лаусберг. Водночас варто пам'ятати, що в умовах санкцій ресурси росії є обмеженими, каже Лаусберг. Якщо постійно мати дефіцит бюджету, як це є зараз, то просто неможливо довгий час фінансувати одночасну і військову промисловість, і соціальні програми, як-от зарплати солдатам по кілька тисяч

євро, чи виплати родинам загиблих окупантів в Україні – у кілька десятків тисяч (suspilne.media).

Свою думку, щодо 11-го пакету санкцій проти росії, висловив і Рафаель Саттаров, узбекистанський політолог-міжнародник. Він зазначив, що «Методи впливу та примусові заходи, звичайно, величезні і в країнах Центральної Азії, і в інших країнах пострадянського простору. Ці країни розуміють, які величезні ризики є при залученні до цієї пастки щодо обходу санкцій. Більше того, вони вбачають перспективу співпраці з європейськими країнами. Вони зацікавлені у співпраці з європейськими країнами, американцями, Японією» (uatv.ua).

Спецпредставник ЄС із питань санкцій Девід О'Салліван відзначив: «Євросоюз постійно наглядатиме за третіми країнами, які можуть імпортувати до росії підсанкційні товари, що можуть застосовуватися для військових цілей, пріоритетними є товари, що їх можуть застосовувати для військових цілей... Вони виходять за рамки традиційного визначення товарів подвійного призначення, які використовуються у цивільній і військовій сферах. Ваш уряд нещодавно виділив їх як такі, що можуть бути використані в ракетах і безпілотноках».

Він додав, що вже об'їздив країни, які можуть реекспортувати такі товари до країни-терориста. За його словами, він зустрів там позитивну відповідь. Також спецпредставник зауважив, що ці країни не хочуть бути майданчиками для обходу санкцій, оскільки «не хочуть нести відповідальність за експорт товарів, які потенційно можуть вбивати українців». Відтак у ЄС, за словами О'Саллівана, отримали чіткі зобов'язання від цих країн, і тепер уважно слідкуватимуть за торговельною статистикою. «Це завдання, яке нам надалі доведеться виконувати щодня, щотижня і щомісяця: перевіряти статистику, дивитися, де може відбуватися ця паралельна торгівля або реекспорт підсанкційних товарів, і намагатися це зупинити», – сказав спецпредставник (espresso.tv).

Якщо такі індивідуальні санкції та спроби налагодити конструктивну взаємодію не принесуть результатів, і дії з обминання санкцій залишатимуться суттєвими та систематичними, ЄС має можливість застосувати виключні, крайні заходи. У такому випадку Рада ЄС може приймати односторонні рішення щодо обмеження продажу, постачання, трансферних перевезень або експорту товарів та технологій, експорт яких до росії вже є забороненим, до третіх країн, дії або юрисдикція яких демонструють високий ризик обминання санкцій, особливо у тому, що стосується товарів та технологій, які можуть використовуватися на полі бою (ukrinform.ua).

В 11-му пакеті антиросійських санкції Рада ЄС також призупинила ліцензії на мовлення п'ятьом медіа, які прямо або опосередковано підконтрольні РФ і використовуються для маніпулятивного подання інформації: RT Balkan, Oriental Review, Tsargrad, New Eastern Outlook і Katehon.

Крім цього, забороняється доступ до портів ЄС для суден, які здійснюють перевалку з судна на судно, якщо є підстави підозрювати, що вантаж був російського походження.

До санкційного пакету також потрапили ще 71 особа та 33 організації. Їм буде заборонено в'їзд до ЄС, а їхні активи в ЄС – заморожені. Індивідуальні санкції застосували за причетність до незаконної депортації українських дітей до росії (unian.ua).

Президент України Володимир Зеленський прокоментував новий пакет санкцій Європейського союзу щодо росії: «Вітаємо довгоочікуване й важливе ухвалення 11-го пакету санкцій, спрямованих на припинення обходу санкцій... В Україні з нетерпінням очікують на їх ефективну реалізацію для зупинки вторгнення російської федерації та подальшого посилення обмежувальних заходів, зокрема проти атомної енергетики» (radiosvoboda.org).

Глава Офісу президента України Андрій Єрмак також відреагував на рішення послів ЄС щодо 11-го пакету санкцій проти росії. Він повідомив, що новий пакет обмежень містить дійсно важливий механізм протидії обходу санкцій із боку країни-окупанта. «За допомогою цього механізму планується обмежити продаж та передачу чутливих технологій та продуктів подвійного призначення іншим країнам, які допомагають росіянам обходити санкції», – розповів Єрмак (slovoidilo.ua). Тобто, за словами глави Офісу президента України, таке обмеження має негативно вплинути на російський ВПК та їхню здатність виробляти ракети.

Таким чином, із впевненістю можна сказати, що санкції проти росії діють, при цьому, важливим є їхнє неухильне виконання всіма країнами і наявність відповідного контролю за цим процесом. Зокрема, росія вже втрачає значні кошти через запроваджену граничну ціну на її нафту, а також відмову багатьох переробників від її «чорного золота». А обмеження на імпорту росією високотехнологічної продукції звужують можливості її військово-промислового комплексу.

Належне виконання 11-го пакету санкцій дозволить запобігти їх обходу росією і її партнерами, що прискорить ослаблення російської економіки та її ВПК і таким чином сприятиме наближенню української перемоги. Подальші кроки світової спільноти, зокрема ЄС, мають передбачати передачу конфіскованих російських активів на відновлення української економіки і долання наслідків російської агресії.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

ЄС хоче оподаткувати заморожені активи Центробанку Росії (УНІАН).

Лідери Європейського Союзу підтримують плани, що передбачають введення податку на непередбачений прибуток, отриманий від заморожених активів російського Центрального банку сумою понад 200 мільярдів євро, для допомоги у відновленні України. В ЄС будуть домагатися політичної підтримки цієї ідеї серед ключових країн «Великої сімки».

Під час саміту в Брюсселі лідери ЄС підтримали «обережне вивчення» варіанту з оподаткуванням надприбутків, попри низку складних питань, що стосуються того, як використовувати активи, що знаходяться під санкціями.

Очікується, що заморожені в ЄС активи російського центрального банку принесуть близько 3 мільярдів євро несподіваного прибутку.

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

Під час цієї Європейської ради ми обговорили тему заморожених російських активів. Ми, комісія, висунемо пропозицію й обачно зосередимося на непередбаченому прибутку від заморожених активів російського Центрального банку.

Перспектива оподаткування та конфіскації непередбаченого прибутку піднімає як юридичні, так і фінансові питання. Кілька лідерів ЄС на саміті озвучили побоювання, вперше висловлені Європейським Центральним банком, який попередив, що використання доходів від активів може спонукати власників офіційних резервів відвернутися від євро.

Прихильники плану зазначають, що цей ризик був подоланий, коли активи центрального банку були заблоковані.

Міністр оборони Британії підтримав спрощений вступ України до НАТО (УНІАН).

НАТО слід розглянути питання про ігнорування конкретних вимог, які потрібно виконати на шляху вступу України до Альянсу.

Міністр оборони Великої Британії Бен Воллес:

Я думаю, що нам обов'язково необхідно подумати про відмову від Плану дій щодо членства.

Напрямок руху має бути просування України до членства в НАТО. При цьому він визнав, що всі питання, пов'язані з вступом, не будуть вирішені швидко.

Малоймовірно, що всі проблеми, пов'язані зі вступом України, будуть вирішені до моменту саміту НАТО в Литві наступного місяця.

Посол США в НАТО Джуліанна Сміт:

Країни-члени наближаються до компромісу щодо прагнення України до членства. Цей компроміс може визначити, як саме Київ зможе приєднатися до Альянсу.

Сміт висловила впевненість в тому, що члени Альянсу погодяться з текстом, що виходить за рамки Бухарестської декларації 2008 року, у якій йшлося, що Україна приєднається до альянсу, але не зазначалося, коли і як.

Колумбія направить ноту Москві через удар по Краматорську: у посольстві РФ огризнулися ([УНІАН](#)).

Президент країни Густав Петро звинуватив Москву в порушеннях законів війни, через що під час російського удару постраждали цивільні, в тому числі громадяни Колумбії.

Росія атакувала трьох беззахисних колумбійців. Тим самим порушивши закони війни. МЗС має вручити дипломатичну ноту протесту. Ми чекаємо повернення Серхіо, Гектора та Каталіни додому.

Своєю чергою, російське пропагандистське видання «РИА-Новости» пише, що в посольстві РФ в Боготі здивувалися «безрозсудною» поїздкою колумбійців в Краматорськ.

«На наш погляд, прифронтове місто, перетворене на оперативний військово-логістичний центр, – не найкраще місце для дегустації української кухні», – заявили в дипмісії у відповідь на ноту протесту від Колумбії.

Фінляндія продовжує обмеження на в'їзд в країну громадян РФ ([УНІАН](#)).

На тлі масових антиросійських санкцій, введених у зв'язку з вторгненням РФ в Україну, Фінляндія заявила про намір продовжити обмеження на в'їзд в країну росіян.

Як йдеться в повідомленні департаменту урядового зв'язку, Міністерський комітет із зовнішньої політики та політики безпеки Держради Фінляндії та президент Республіки Саулі Ніністе (Sauli Niinistö) розглянули на засіданні обмеження на в'їзд росіян в країну і в Шенгенську зону через Фінляндію, повідомляє російський «Інтерфакс».

«Президент та Міністерський комітет із зовнішньої політики і політики безпеки заявили, що поїздки російських громадян все ще можуть становити загрозу для міжнародних відносин Фінляндії. Тому слід зберегти обмеження на несуттєві поїздки та посилити їх, щоб уникнути зловживань», – повідомив департамент урядового зв'язку.

Військова допомога Україні: Європейський фонд миру збільшили на €3,5 мільярда ([УНІАН](#)).

Рада міністрів Європейського Союзу у закордонних справах на 3,5 мільярда євро збільшила загальний фінансовий рубіж Європейського фонду миру, через який, у тому числі, виділяється військова допомога Україні.

«Сьогодні Рада ухвалила рішення про збільшення загальної фінансової межі Європейського фонду миру на 3,5 мільярда євро на основі попередньої угоди від 20 березня 2023 року», – повідомляється 26 червня на сайті Ради ЄС.

Міністри підняли фінансову стелю фонду на зустрічі в Люксембурзі. Раніше фонд становив близько 7,9 мільярда євро, а тепер – понад 12 мільярдів.

Зазначається, що це рішення спрямоване на забезпечення фінансової стабільності та передбачуваності Європейського фонду миру в довгостроковій перспективі. Також воно має зберегти його глобальний географічний масштаб, здатність ЄС запобігати кризам та конфліктам й швидко реагувати на них.

«Це рішення посилає чіткий політичний сигнал про незмінну прихильність ЄС військовій підтримці України та інших партнерів», – йдеться у повідомленні.

Латвія припинила видачу всіх видів віз росіянам ([УНІАН](#)).

Латвія з 26 червня призупинила прийом всіх видів візових заяв для громадян Російської Федерації.

Про це повідомляється на сайті Міністерства закордонних справ Латвії. «У зв'язку з непередбачуваним розвитком внутрішньополітичних подій в Росії з 26 червня 2023 року дипломатичні та консульські представництва Латвії за кордоном припинили прийом всіх видів візових заяв від громадян Росії», – йдеться в повідомленні.

Відзначається, що візові заяви, які прийняли і почали обробляти до 25 червня, розглянуть.

Парламент Хорватії визнав Голодомор геноцидом українського народу ([Європейська правда](#)).

Про це повідомив міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба.

Очільник зовнішньополітичного відомства висловив подяку хорватським депутатам за прийняте рішення.

«Я вдячний хорватському парламенту за вшанування пам'яті мільйонів жертв цим історичним голосуванням. Світове визнання геноциду Голодомору продовжує стрімко зростати», – зазначив він.

Австралія заборонила росії будувати нове посольство біля свого парламенту ([hromadske.ua](#)).

15 червня парламент Австралії ухвалив закон, який забороняє росії переносити своє посольство з передмістя Канберри у краще місце поблизу, що розташовується лише за 400 метрів від будівлі парламенту.

Прем'єр-міністр Австралії Ентоні Албаніз заявив, що законодавство скасує оренду ділянки території росією на основі рекомендацій служб безпеки.

«Уряд отримав дуже чітку пораду щодо ризику, пов'язаного з новою російською присутністю так близько до будівлі парламенту. Ми діємо швидко, щоб гарантувати, що орендована ділянка не стане офіційною дипломатичною присутністю», — сказав Албаніз журналістам.

МЗС росії у відповідь викликало посла Австралії, щоб заявити йому протест. Речник кремля дмитро песков назвав рішення Австралії «черговим прикладом русофобської істерії, яка зараз точиться в країнах колективного Заходу».

Військова допомога

Данія виділяє \$190 мільйонів на нову оборонну допомогу Україні ([УНІАН](#)).

Данія готова виділити 1,3 млрд датських крон (близько 190 мільйонів доларів) на новий пакет оборонної підтримки Україні, що включатиме боєприпаси та військово обладнання.

Міністерство оборони країни заявило, що цей пакет сформовано на основі потреб і запитів України, діалогу з міжнародними партнерами та військово-професійних рекомендацій Міністерства оборони.

Серед іншого, у пакет увійдуть ракети протиповітряної оборони. Він також включає і кошти для спільних закупівель ЄС артилерійських боєприпасів.

Виконувач обов'язків міністра оборони Данії Трольс Лунд Пульсен:

Цією пожертвою ми виділяємо, серед іншого, 300 мільйонів крон на спільні закупівлі Євросоюзом артилерійських боєприпасів для України. Міжнародна співпраця вкрай необхідна для постійної підтримки боротьби українців за свободу. На жаль, здається, що війна затягується, і завдяки численним жертвам ми та наші союзники посилаємо потужний сигнал про те, що ми підтримуємо українців у довгостроковій перспективі.

Німеччина передала Україні партію воєнної допомоги ([Укрінформ](#)).

Німеччина передала Україні чергову партію воєнної допомоги.

До неї увійшли:

1 РЛС повітряного огляду TRML-4D (раніше було передано 1),

3 мости для мостоукладувального танку BEAVER,

1 мобільний захищених систем розмінування (на додаток до раніше переданих 11),

2 машини для охорони кордону (тепер у України таких 154),

16 вантажівок Zetros (раніше було передано 108).

Бельгія бере участь у тренуванні українських пілотів на F-16 ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Бельгії Александр Де Кроо заявив, що Бельгія разом із Нідерландами, Данією та іншими країнами бере участь у програмі підготовки українських пілотів на літаках F-16.

У Британії українські моряки навчалися керувати підводними дронами (Укрінформ).

У Великій Британії в рамках навчань «Сі Бриз» український протимінний корабель «Чернігів» провів тренування корабельних бойових розрахунків з використанням дронів.

Тренування проводились дистанційними підводними апаратами типу Sea fox. Ці дрони призначені для уточнення місця знаходження та ідентифікації вибухонебезпечних об'єктів під водою.

Наступним етапом є використання дрона типу Charly, який має підірвати міну разом із собою.

Україна отримає від Литви дві системи NASAMS (УНІАН).

Президент Литви Гітанас Науседа:

Литва отримала дві пускові установки NASAMS, які будуть передані Україні. У боротьбі України проти агресора протиповітряна оборона є ключовим фактором.

У посольстві Литви уточнили, що Україні передадуть оновлені NASAMS, які будуть повністю готові до інтеграції в систему української ППО.

Вартість контракту становить приблизно 9,8 млн. євро. Отримання систем ППО варто очікувати протягом трьох місяців. Також зазначається, що Міноборони Норвегії зробить додатковий внесок, передавши допоміжне обладнання для комплексів NASAMS.

У посольстві уточнили, що запланований пакет військової допомоги Литви Україні включатиме не лише ракетні системи NASAMS, але й 10 бронетранспортерів M113. Відтак, загальна кількість цих бронетранспортерів, переданих Литвою, сягне 72 одиниць.

Пентагон оголосив про новий пакет військової допомоги Україні: що США передадуть Києву (УНІАН).

Міністерство оборони США оголосило про виділення Україні нової допомоги у сфері безпеки на суму 500 млн доларів.

У новий пакет допомоги, зокрема, увійдуть десятки бойових машин піхоти Bradley, бойових броньованих машин Stryker, а також боєприпаси для зенітно-ракетного комплексу Patriot.

Крім того, до пакета допомоги увійдуть тепловізійні системи та прилади нічного бачення, генератори та різне обладнання, зокрема, для ремонту автомобілів та розмінування.

США передадуть Києву в рамках нового пакету допомоги:

30 БМП Bradley;

25 ББМ Stryker;
зенітно-ракетні комплекси Stinger;
боєприпаси для реактивної артилерійської системи HIMARS;
підривні боєприпаси та системи подолання перешкод;
155-мм і 105-мм артилерійські снаряди;
ракети з трубчастим пуском, оптичним відстеженням та дротовим наведенням (TOW);
протитанкові системи Javelin;
протитанкові ракети;
протитанкові комплекси AT-4;
високошвидкісні протирадіолокаційні ракети (HARM);
високоточні авіаційні боєприпаси.
Також наша країна отримає стрілецьку зброю та патрони.

Польські лісівники передали ЗСУ партію позашляховиків і дронів ([Укрінформ](#)).

В. о. генерального директора ДП «Ліси України» Юрій Болоховець заявив, що лісівники Польщі передали для Збройних Сил України 22 позашляховики та 22 дрони.

За його словами, за час повномасштабного вторгнення від польських лісгоспів до українського війська вже надійшло 117 автомобілів, 74 дрона, 35 тепловізорів, 20 генераторів, 1,5 тисячі комплектів наплічників тощо.

Чехія з початку року передала Україні 76 БМП та 24 танки ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Чехії Петр Фіала:

Із січня до травня Чеська Республіка передала Україні 24 танки, 76 бойових машин піхоти та 645 протитанкових керованих ракет (ПТКР).

Зазначається, що протягом перших п'яти місяців року Чехія також надала Україні 16 спеціальних транспортних засобів для системи протиповітряної оборони, 57 тис. артилерійських снарядів і 144 зенітні установки. Крім того, поставки включали й інше військове обладнання, спорядження, запчастини, паливо і матеріали для радіаційного, хімічного та біологічного захисту.

За словами прем'єр-міністра, уряд Чехії також скоординував постачання для Збройних сил України сотень одиниць важкої військової техніки за ліцензіями або у співпраці з іноземними партнерами.

Rheinmetall передасть Україні 14 танків від уряду Нідерландів ([Укрінформ](#)).

Німецький збройний концерн Rheinmetall передасть в Україну 14 основних бойових танків Leopard 2A4 від імені уряду Нідерландів.

Перший з 14 основних бойових танків має бути поставлений в Україну в січні 2024 року, а решта машин – протягом 2024 року.

Угоду про це нещодавно підписали офіційні особи Нідерландів, Данії та Німеччини та представники Rheinmetall. Rheinmetall підтримує українську армію в її боротьбі з російським вторгненням, поставляючи численні системи озброєння.

Нідерланди докладають зусиль для зміцнення ППО України – Рютте ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте:

Ми докладаємо всіх зусиль, щоб посилити протиповітряну оборону України, і ми, як і раніше, будемо віддані тому, щоб міста і ні в чому не винні мирні жителі були захищені від жорстоких ракетних атак Росії зараз і в наступні роки. І коли справа сягає подальшого формування відносин НАТО з Україною це нам вирішувати Україні та всім членам нашого альянсу, а не Володимиру Путіну і не РФ.

Болгарія схвалила новий пакет військової допомоги Україні ([Укрінформ](#)).

Влада Болгарії схвалила рішення про надання Україні нового пакета військової допомоги.

«Затверджений перелік співмірний за обсягом з допомогою з першого пакета, наданою тимчасовим урядом рішенням від 22 грудня 2022 року. З наданням цієї допомоги норми запасів для дій збройних сил Республіки Болгарії та їх навчально-бойова підготовка не буде порушена», – вказують у болгарському уряді.

Польща відправить українським силовикам тисячі автоматів і мільйони набоїв ([Укрінформ](#)).

На фронті російсько-української війни з агресором борються не лише ЗСУ, але і підрозділи, які підлягають МВС України – Нацгвардія, поліція та Прикордонна служба. Незабаром МВС Польщі поставить цим підрозділам тисячі автоматів і мільйони набоїв.

Міністр внутрішніх справ й адміністрації Польщі Маріуш Камінський:

На даний момент найважливішою є зброя. Незабаром ми розпочинаємо постачання зброї для Нацгвардії України, для штурмових бригад української поліції і Прикордонної служби. Це будуть тисячі автомати, мільйони набоїв, які дозволять ефективно боротися українським захисникам, захисникам Європи.

Данія почала навчання українських пілотів на F-16 ([УНІАН](#)).

Виконувач обов'язків міністра оборони Данії Троельс Лунд Поульсен заявив про початок тренування українських пілотів на західних винищувачах F-16.

«Ми також розглянемо, чи варто робити конкретну пожертву Україні данських винищувачів F-16 і скільки їх має бути», – сказав він.

В.о. міністра додав, що українські пілоти повинні провести від шести до восьми місяців навчання, перш ніж можлива жертва данських літаків F-16 стане реальністю.

Військова допомога Україні: Рада ЄС схвалила збільшення фонду миру на €3,5 мільярда ([Укрінформ](#)).

Рада ЄС погодила рішення збільшити на €3,5 мільярда Європейський фонд миру, що дозволить, зокрема, продовжувати та нарощувати військову допомогу для України.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Сьогоднішнє рішення дозволить переконатися, що ми маємо фінансування для продовження конкретної військової допомоги для збройних сил наших країн-партнерів. Це вже друге збільшення фінансування Європейського фонду миру, з моменту його утворення у 2012 році. Менш ніж за два роки, Фонд довів, що він того вартий. Він повністю змінив шлях, яким ми підтримуємо наших партнерів в обороні. Він робить ЄС та наших партнерів сильнішими.

«Це рішення надсилає чіткий політичний сигнал про те, що ЄС дотримується зобов'язань щодо надання військової допомоги для України, а також для інших партнерів», - йдеться у повідомленні.

Австралія надасть Україні пакет військової допомоги на понад \$73 мільйони ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністра Австралії Ентоні Албаніз заявив, що уряд Австралії надасть Україні новий пакет допомоги на суму 73,5 млн доларів, він включатиме 70 одиниць військової техніки для захисту від вторгнення РФ.

Пакет включатиме 28 броньованих машин M113, 14 машин спеціального призначення, 28 середніх вантажівок і 14 причепів.

Гуманітарна та фінансова допомога

Україна у червні залучила від міжнародних партнерів \$3 мільярди грантів та пільгового фінансування ([Укрінформ](#)).

«У червні 2023 року до державного бюджету України надійшло 3 млрд доларів США зовнішнього фінансування. Близько 40 % із залучених коштів Україна отримала у формі грантів (на безповоротних умовах)», - йдеться в повідомленні.

У міністерстві повідомляють, що у червні 2023 року серед донорів: Європейський Союз – 1,64 млрд доларів США (пільгове фінансування),

Сполучені Штати Америки – 1,2 млрд доларів США (грант), Світовий банк – 104 млн доларів США (пільгове фінансування), Фінляндська Республіка – 15 млн доларів США (грант).

Зауважується, що залучена міжнародна допомога спрямовується на фінансування пріоритетних видатків держбюджету, зокрема соціальних та гуманітарних. Кошти від ЄС були надані в рамках масштабної макрофінансової допомоги (МФД) на 2023 рік. Загальний обсяг фінансування за програмою МФД сягає 18 млрд євро. МФД надається на безпрецедентно пільгових умовах для України. Термін погашення кредиту складає 35 років. Водночас відсотки та інші платежі за обслуговування боргу замість України компенсуватимуть країни ЄС.

Із Тайваню в Україну передадуть понад 40 пожежних машин та карет швидкої допомоги ([Укрінформ](#)).

Тайський бізнесмен Пай Саньжун придбав 48 пожежних машин, карет швидкої допомоги та інших транспортних засобів для відправки в Україну.

Зазначається, що голова компанії Sun Jen Textile Co. закупив та відремонтував транспортні засоби за власний рахунок. Він заручився допомогою пожежних служб та інших установ, щоб зібрати транспортні засоби. Машини будуть відправлені в Україну 13 липня через Міністерство закордонних справ, Пресвітеріанську церкву Тайваню та інші організації.

До бюджету надійшли \$1,2 мільярда грантових коштів від США та Фінляндії ([Укрінформ](#)).

Україна отримала через Цільовий мультидонорський фонд Світового банку \$1,2 мільярда грантових коштів від Сполучених Штатів Америки та \$15 мільйонів – від Фінляндії.

«Сьогодні до державного бюджету України надійшли грантові кошти в розмірі \$1,215 мільярда доларів США через Цільовий фонд багатьох донорів Світового банку. Україна отримала \$1,2 мільярда від Сполучених Штатів Америки та \$15 мільйонів від Фінляндської Республіки», - йдеться у повідомленні.

Зазначається, що грантові кошти надані як частина п'ятого додаткового фінансування у межах проєкту «Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні» (PEACE in Ukraine).

Метою проєкту є часткова компенсація видатків державного бюджету, зокрема соціальних та гуманітарних, що не пов'язані зі сферою безпеки і оборони.

Залучене грантове фінансування буде спрямоване на оплату праці працівників державних органів та педагогічних працівників, пенсійних виплат, а також виплати за окремими програмами державної соціальної допомоги (ВПО, особам з інвалідністю, малозабезпеченим сім'ям та виплати житлово-комунальних субсидій).

МВФ погодив надання Україні нового траншу на \$890 мільйонів (УНІАН).

Рада директорів Міжнародного валютного фонду (МВФ) завершила перший перегляд програми розширеного фінансування для України в рамках Механізму розширеного фінансування (EFF). Фонд виділить близько 890 мільйонів доларів.

«Влада досягла значного прогресу у виконанні своїх зобов'язань за програмою EFF у складних умовах, виконавши всі відповідні критерії ефективності до кінця квітня та структурні маяки до кінця червня, і залишається відданою цій програмі. Подальша сильна відповідальність та імпульс реформ необхідні для збереження макроекономічної стабільності, посилення інституційних реформ та підтримки зусиль з відновлення, а також для сприяння Україні на шляху до вступу в ЄС», - йдеться у повідомленні.

У МВФ наголосили, що це включає в себе підтримку міцної бази податкових надходжень (у тому числі шляхом утримання від заходів, які можуть підрвати базу оподаткування), підтримку сталого зниження інфляції та стабільності обмінного курсу, підтримку здоров'я банківського сектору та просування важливих реформ у сфері управління та боротьби з корупцією, у тому числі щодо декларування активів, протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Крім того, життєво важливо, щоб зовнішнє фінансування бюджетної підтримки продовжувалося на відповідних пільгових умовах для збереження макроекономічної стабільності та забезпечення того, щоб фінансування проектів реконструкції відповідало фіскальній та борговій стійкості.

«Незважаючи на війну, економіка України демонструє більшу стійкість, ніж очікувалося, після різкого скорочення у 2022 році. Прогноз щодо зростання ВВП було підвищено до 1-3 відсотків у 2023 році, оскільки внутрішній попит відновлюється, інфляція сповільнюється, а валютні резерви залишаються значними на тлі стабільного курсу на валютному ринку. Загалом завдяки виваженій політиці, а також постійній і своєчасній зовнішній підтримці вдалося зберегти макроекономічну та фінансову стабільність», – наголосили в МВФ.

Зазначається, що механізм розширеного фінансування є частиною загального пакету підтримки України на суму 115 млрд доларів.

Світовий банк схвалив позику для України на \$1,5 мільярда (Укрінформ).

Рада виконавчих директорів Світового банку схвалила виділення Україні кредиту у розмірі 1,5 мільярда доларів під гарантії уряду Японії.

Віцепрезидентка Світового банку у справах регіону Європи та Центральної Азії Антонелла Бассані:

З лютого 2022 року Світовий банк невинно працював із міжнародною спільнотою донорів, щоб надати екстрене фінансування, яке допомагає уряду України забезпечувати основні функції. Україна у свою чергу

продемонструвала надзвичайну стійкість з огляду на вторгнення Росії. Ми вдячні уряду за проведення важких реформ під час війни з урахуванням майбутнього та з метою довгострокового розвитку країни. Світовий банк продовжуватиме свою тверду підтримку, щоб допомогти Україні відновити та відбудувати ще сильнішу економіку.

Зазначається, що кошти кредиту будуть використані для зміцнення системи соціального захисту в Україні, зокрема наданням допомоги найбільш уразливим верствам населення.

Чехія надасть Україні близько €1,8 мільйона на допомогу переселенцям та розмінування ([Укрінформ](#)).

Чеська Республіка направить Україні 45 млн крон (близько 1,8 млн євро) для надання допомоги внутрішнім біженцям та розмінування деяких територій країни.

Україна отримає дві дотації від Чехії. Першу у розмірі 25 млн крон (понад 1 млн євро) отримає Дніпропетровська область. Кошти спрямовуються на допомогу тим, хто був змушений залишити свої домівки через російське вторгнення.

Друга дотація допоможе розмінувати українські території. Передбачається, що проєкт сприятиме підвищенню безпеки мешканців та дозволить людям повернутися до своїх домівок.

Міністр внутрішніх справ Чехії Віт Ракушан:

Попри те, що Росія все ще воює в Україні, ми вже намагаємося допомогти якнайшвидше стабілізувати ситуацію в країні.

Норвегія надала \$190 мільйонів гранту на відбудову України ([Укрінформ](#)).

Норвегія зробила грантовий внесок до Цільового фонду підтримки, відновлення, відбудови та реформування України (URTF) Світового банку на 2 млрд норвезьких крон (190 млн дол. США).

«Уряд Норвегії зробив грантовий внесок до Цільового фонду підтримки, відновлення, відбудови та реформування України (URTF) Світового банку на суму 2 млрд норвезьких крон (190 млн дол. США), щоб підтримати спроможність уряду України надавати послуги, включаючи інвестиції в ремонт зруйнованої інфраструктури», - йдеться у повідомленні.

Зазначається, що це другий транш, наданий Норвегією URTF після грантового внеску в сумі 100 млн дол., угоду про який було підписано в грудні 2022 року.

Завдяки внеску Норвегії бюджет URTF сягнув понад 1,1 млрд дол., що підкреслює відданість міжнародної спільноти справі відновлення України.

Міністр закордонних справ Норвегії Аннікен Гуйтфельдт:

Нинішня допомога сприятиме підтримці критичної інфраструктури та щоденному наданню основних державних послуг. Наша допомога через Світовий банк є також внеском у процес реформ, який потрібний для

сприяння економічному зростанню, а також для відбудови та європейської інтеграції після війни.

За її словами, цей внесок є частиною п'ятирічного пакету підтримки Норвегією України, тобто допомога є довгостроковою.

Болгарія продовжила програму гуманітарного розміщення біженців з України ([Укрінформ](#)).

Уряд Болгарії продовжив до кінця вересня 2023 року схему державної підтримки для розміщення осіб, які отримали тимчасовий захист, рятуючись від російсько-української війни.

У заяві зазначено, що приймаючі особи, у яких мешкають українські біженці, продовжуватимуть отримувати 15 левів (близько 8 доларів США) на людину на день.

У документі також прописано, що болгарський уряд доручив міністрам праці та соціальної політики й освіти впродовж двох місяців розробити пропозиції щодо заходів інтеграції українців у суспільство країни.

Латвія до кінця цього року продовжить тимчасовий захист українців ([Укрінформ](#)).

Латвія продовжує тимчасовий захист українських громадян, які постраждали від збройної агресії Російської Федерації, до кінця цього року.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець зауважив, що українці мають можливість на безкоштовне розміщення в Латвії до кінця 2023 року. Раніше така програма була доступна до 30 червня.

Відповідна ініціатива була затверджена урядом Латвії 1 червня 2023 року.

За словами Лубінця, протягом перших 120 днів українських громадян забезпечуватимуть безкоштовним проживанням та харчуванням, незалежно від їхньої фінансової спроможності.

Після 120-денного періоду право на безкоштовне житло матимуть лише окремі категорії українців.

Зокрема це: особи з особливими потребами та люди, які за ними доглядають; особи пенсійного віку; жінки у відпустці по вагітності та пологах; один із батьків дитини в період догляду за нею.

Також це стосується тих, хто в Латвії здобуває освіту на денній формі навчання в закладі дошкільної, початкової, загальної середньої або професійної середньої освіти або є студентами денної форми навчання у вищому навчальному закладі.

Уповноважений зазначив, що вважає таке рішення надзвичайно важливим для українських громадян та держави в цілому.

Україна вже отримала \$22 мільярди від Світового банку та країн-донорів ([Укрінформ](#)).

Міністр фінансів України Сергій Марченко заявив, що з початку повномасштабної війни Світовий банк мобілізував на підтримку України 34 млрд доларів, понад 22 млрд доларів з цієї суми Київ уже отримав.

Він зазначив, що фінансова допомога, отримана від Світового банку та створених трастових фондів, відіграє вагомую роль у забезпеченні першочергових соціальних видатків та підтримки збалансованості державного бюджету.

Вінниця отримала від МЗС Німеччини дев'ять генераторів ([Укрінформ](#)).

Вінниця отримала від МЗС Німеччини дев'ять генераторів для забезпечення безперебійної роботи критичної інфраструктури міста.

Міський голова Вінниці Сергій Моргунов:

Продовжуємо готуватись до зими – до Вінниці прибули дев'ять генераторів від МЗС Німеччини. Серед них три – по 150 кВт, два – по 100 кВт, а чотири розраховані на 60 кВт. Вони підуть на потреби установ критичної інфраструктури міста.

Енергообладнання, отримане містом, є вже п'ятим траншем гуманітарної допомоги від міністерства закордонних справ Німеччини, Посольства ФРН та Німецького товариства міжнародного співробітництва GIZ. Воно має підвищити готовність міста до аварійних ситуацій, які можуть виникнути під час опалювального сезону.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Президент РФ Володимир Путін казав неправду, що на українсько-російських перемовинах у березні 2022 року в Стамбулі нібито було підписано мирну угоду, але Україна сама її розірвала ([Укрінформ](#)).

Лідер кримськотатарського народу Мустафа Джемільєв:

Кілька днів тому кремлівський диктатор Путін, виступаючи перед головами кількох африканських країн, говорив, що нібито на українсько-російських перемовинах у березні 2022 року в Стамбулі було підписано мирну угоду, але Україна сама її розірвала і продовжила воєнні дії. Зрозуміло, Путін у звичній для себе манері нахабно брехав. Кажу про це відповідально, оскільки був присутній на заключній частині перемовин у Туреччині. Насправді ми передали російській стороні як умову припинення військових дій лист із позицією відійти до кордону станом на 24 лютого. А з питань щодо Криму і Донбасу розпочати перемовний процес, зобов'язуючись при цьому не застосовувати силу для звільнення цих територій. Але наступного ж дня після завершення перемовин у Туреччині Путін заявив, що жодних перемовин щодо Криму бути не може, бо це — нібито територія Росії. Подібна позиція російського керівництва, а також кричущі злочини росіян на окупованих територіях, цілком природно привели керівництво нашої країни до висновку, що ніяких перемовин із російською стороною бути не може і звільнення наших територій відбувається єдиною зрозумілою для агресора мовою — військовою силою.

Ми б дуже хотіли, щоб звільнення Криму відбулося мирним, дипломатичним шляхом, без кровопролиття та руйнувань. Про це йшлося в концепції звільнення Криму, прийнятій Радою національної безпеки і оборони України в березні 2021-го року та прикінцевому комюніке саміту Кримської платформи у серпні 2021-го року в Києві. Про це ми говорили навіть після початку широкомасштабного вторгнення Росії наприкінці лютого минулого року (...).

Україна буде готова обговорювати довгострокове врегулювання конфлікту з РФ після виведення російських військ з української території ([Укрінформ](#)).

Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак:

Україна завжди буде готова обговорювати довгострокове врегулювання цього конфлікту, коли іноземні війська будуть видворені з нашої країни. Ми не можемо вести переговори як в'язні владних ігор Путіна.

Але план, який підтримується міжнародним правом і Статутом ООН, залежить від визнання Росією територіальної цілісності України та виведення

військ з української землі. Поки Путін відмовляється зробити цей елементарний перший крок, ми зобов'язуємося вивести його армію силою.

Ми з нетерпінням чекаємо на нову еру широкого співробітництва між ПАР та Україною, країнами з необмеженим потенціалом... Ми схвалюємо зусилля Рамафоси з вивчення перспектив досягнення миру шляхом переговорів у війні Росії проти України, хоча й надалі впевнені, що єдиний інтерес Володимира Путіна — це завоювання.

Ми не готові ані покинути свої території, ані пожертвувати майбутнім людей, які там живуть.

Звичайно, ми хочемо миру. Звичайно, ми хочемо, щоб ця війна припинилася. Україна є процвітаючою демократією з амбітним, креативним населенням. Ми хочемо бути частиною сучасного світу. Натомість злочинна агресія злісного сусіда занурила нас у середньовічний жах.

Глави держав та урядів ЄС, які в четвер, 29 червня, розпочали у Брюсселі зустріч в форматі Європейської Ради, прийняли резолюцію по Україні, в якій висловили намір надалі посилювати тиск на Росію з метою послабити її спроможність продовжувати агресію проти України ([Укрінформ](#)).

Європейська Рада обговорила зусилля з подальшого посилення тиску на Росію з метою послабити її спроможність продовжувати агресивну війну, включаючи через застосування санкцій, їх повної та ефективної імплементації, та запобігання їх обминанню. У цьому контексті, вона (Європейська Рада – ред.) вітає ухвалення 11-го пакету санкцій. Європейська рада закликає законодавчі органи швидко завершити роботу над запропонованою Директивою (регуляторним документом – ред.) із застосування кримінальних проваджень та стягнень за порушення обмежувальних заходів Європейського Союзу.

Водночас, Європейська Рада засудила протиправні дії Росії та її поплічника, - Білорусі, що спрямовані проти мирного населення України (...).

Президент Володимир Зеленський наголосив, що Україна буде готова долучитися до певного дипломатичного формату врегулювання тільки після виходу ЗСУ на міжнародно визнані кордони ([Укрінформ](#)).

Про це він сказав під час спільної з Прем'єр-міністром Іспанії Педро Санчесом пресконференції у Києві.

Трагікомедія останніх днів у РФ пояснює, чому Україна не веде переговори з Путіним, - Подоляк ([Еспресо](#)).

Спроба заколоту ватажка найманців ПВК Вагнера Євгена Пригожина красномовно пояснює лідерам світу, чому Україна не веде переговори з путінською Росією

Про це заявив **радник керівника Офісу президента Михайло Подоляк**.

За його словами, українська сторона не бачить сенсу вести переговори з путінським режимом, адже президент Росії Володимир Путін втрачає свою владу в країні (...).

Радник керівника ОП вважає, що влада не контролює ситуацію в Росії й скоро може розсипатися.

Прем'єр Люксембургу: Зараз переговори Зеленського й Путіна – «єдине розумне рішення» ([Європейська правда](#)).

Люксембурзький прем'єр Ксав'є Беттель висловився за прямі переговори між президентом України Володимиром Зеленським і російським президентом Владіміром Путіним.

Такі слова Беттеля пролунали в інтерв'ю агенції DPA в середу, 28 червня.

Він зазначив, що запропонував провести такі переговори обом лідерам понад рік тому. Тоді український лідер підтримав таку пропозицію, а президент РФ – ні. Хоча, за словами Беттеля, пропозиція залишається в силі, «ми вже не в тій ситуації, в якій були раніше» (...).

Заколот Пригожина змінив ставлення росіян до війни й мирних переговорів: результати опитування ([Ukrayina.pl](#)).

Підтримка росіянами мирних переговорів з Україною зросла після невдалого заколоту лідера ПВК «Вагнер» Євгена Пригожина. Про це свідчать результати опитування, яке провів Левада-Центр.

Частка респондентів, які підтримують переговори, зросла на вісім пунктів до 53% порівняно з минулим місяцем. Водночас частка тих, хто виступає за продовження боїв, впала до 39%, згідно з опитуванням (...).

Подоляк відкинув можливість початку переговорів з Росією після підступів ЗСУ до Криму ([Факти](#)).

Російсько-українська війна не має жодного сценарію, за якого сторони, що воюють, могли б піти на компроміс.

Про це в суботу, 1 липня, заявив **радник керівника Офісу президента України Михайло Подоляк**.

У такий спосіб Подоляк прокоментував публікацію американської газети The Washington Post, у якій ішлося про таємний візит глави Центрального розвідувального управління (ЦРУ) США до Києва.

(...) Згідно зі статтею WP, офіційний Київ може піти на переговори з Москвою, якщо на лінії фронту у ЗСУ будуть певні успіхи. За даними джерел видання, главі ЦРУ Вільяму Бернсу під час візиту до Києва повідомили, що метою України є звільнення значних площ українських територій до осені, після чого почати підступати до Криму, коли і можуть бути розпочаті, за даними видання, переговори з Російською Федерацією.

Крім Подоляка з української влади поки що ніхто не коментував матеріал Washington Post.

«Злив» чи намацування ґрунту для переговорів: яка мета візиту директора ЦРУ в Київ ([24канал](#)).

Американські ЗМІ пишуть, що голова ЦРУ Вільям Бернс таємно відвідав Київ на початку червня. Однією з цілей поїздки могло бути питання завершення війни в Україні.

Журналіст 24 Каналу Олексій Печій проаналізував, що про візит Бернса пишуть у США, та чи реальні переговори між Києвом і Москвою (...).

«Брудні та цинічні»: Данілов розкритикував ідеї Заходу провести переговори України з РФ ([Фокус](#)).

Західні експерти стверджують, що війна в Україні наближається до безвиході й Київ не зможе здобути перемогу над російськими силами, тому не варто наполягати на повній військовій перемозі. Однак у Києві з цим не згодні.

Секретар Ради національної безпеки і оборони (РНБО) України Олексій Данілов засудив пропозиції, спрямовані на переконання України в необхідності почати переговори з Російською Федерацією, називаючи їх брудними та цинічними. Про це Данілов у вівторок, 27 червня, написав на своїй Facebook-сторінці.

У світлі війни, що розвивається в Україні, яка підірвала авторитетні прогнози, Данілов вважає, що настав час нових підходів і рішень (...).

Плани повоєнного відновлення України

В Ірпені розпочали масштабний проєкт із заміни вікон у пошкоджених будинках ([Укрінформ](#)).

В Ірпені стартував масштабний проєкт із заміни вікон у будинках міста, які постраждали внаслідок повномасштабного вторгнення.

Голова Київської обласної військової адміністрації Руслан Кравченко:

В Ірпені стартував масштабний проєкт із заміни вікон у будинках міста, які постраждали в результаті повномасштабного вторгнення. Йдеться про монтаж майже у 300 приватних будинках та на 141 багатоповерховому об'єкті.

Він зауважив, що завдяки підтримці некомерційної організації Global Empowerment Mission (GEM) у партнерстві з Фондом Говарда Г. Баффетта (HGBF) вікна будуть замінені фактично на всіх об'єктах Ірпеня, де є потреба.

За його словами, КОВА ще наприкінці травня домовилась із засновником GEM Майком Каппоні, що Київщина отримає вікна на суму 1 млн дол. США.

«Розуміємо, що деякі мешканці міста одразу після деокупації зробили це власними силами. Але багато хто не має коштів, оскільки масштаби руйнувань чималі», - підкреслив Кравченко.

Начальник КОВА повідомив, що сьогодні першу партію встановлюють у приватному секторі напроти ЖК «Ірпінські липки». Тут наразі відбудовують 31 будинок, пошкоджений росіянами. Ще 30 будуватимуть з нуля.

Далі монтаж вікон проводитимуть на інших об'єктах міста. Роботи планують завершити за 2-3 місяці.

Крім того, монтаж також відбудеться в 3 закладах освіти Київщини, зокрема Боярській спецшколі для дітей із вадами зору, Ржищівському та Броварському професійних ліцеях. Також вікна будуть встановлені в пошкоджених будинках Вишгородського району та Гостомеля.

Жителі Херсонщини вже отримали понад \$2 мільйони за програмою «Відновлення» ([Укрінформ](#)).

Мешканці Бериславського району Херсонщини, чие житло постраждало внаслідок російської агресії, почали отримувати матеріальну допомогу за програмою «Відновлення»: першим 19 особам загалом надійшло понад 2 млн грн.

Начальник Херсонської ОВА Олександр Прокудін:

Програма «Відновлення» працює на Херсонщині! Уже перші 19 жителів області отримали виплати на загальну суму понад 2 млн грн..

У Макарівській громаді почали відбудовувати зруйновані приватні будинки ([Твоє місто](#)).

Очільник Макарівської громади Вадим Токар заявив, що у Макарівській громаді, яка є однією із найбільш постраждалих від російської агресії на Київщині, стартувала обласна програма з відбудови приватного житла.

За його словами, цього місяця в Калинівці, Липівці, Макарові, Рожеві та Ситняках розпочалися роботи з відбудови п'яти уцент зруйнованих будинків. На зруйнованих об'єктах уже закладено фундаменти.

Незабаром аналогічні роботи розпочнуться ще на п'яти об'єктах.

Програмою передбачено будівництво нових осель для людей, які проживають на деокупованих територіях Київщини та втратили єдине житло, при цьому першочергово мова йде про сім'ї загиблих та/або поранених внаслідок збройної агресії російської федерації учасників бойових дій; багатодітні сім'ї; сім'ї з дітьми та вагітних жінок; осіб пенсійного віку та людей з інвалідністю, а також осіб, які втратили працездатність.

«На 2023 рік заходами обласної програми з відбудови приватного житла передбачено будівництво 70 будинків у 69 громадах області, з яких 10 будуватиметься у нашій громаді», – уточнив посадовець.

ЄС підтримає відбудову українських міст ([Укрінформ](#)).

Європейський Союз надаватиме Україні допомогу у відбудові як зараз, так і після перемоги.

Комісарка ЄС з питань згуртування та реформ Еліза Феррейра:

Маю меседж до вас, до всіх українських міст, які постраждали за останній рік: ЄС підтримає реконструкцію українських міст, ми будемо й надалі надавати підтримку українцям, поки ви не переможете в цій війні. Ми допоможемо у відбудові, мобілізуючи підтримку наших партнерів з усього світу. Будемо використовувати і весь наш досвід з трансформації міст відповідно до політики згуртування ЄС.

Комісар додала, що ЄС скерує в Україну європейських партнерів задля підтримки інвестицій та фінансових ресурсів, але винятково українські пріоритети, ідеї та потреби будуть визначати шляхи відбудови.

Будівництвом школи, в яку влучила ракета, планує займатися Держагентство відновлення та розвитку інфраструктури ([ІНТЕНТ](#)).

29 червня депутати Миколаївської міської ради передали функції замовника Агенції відновлення та розвитку інфраструктури України та Миколаївській ОВА по будівництву та реконструкції п'ятих навчальних закладів Миколаєва.

Таке рішення ухвалили на позачерговій двадцять першій сесії Миколаївської міської ради.

Раніше питання підтримала бюджетна комісія. Таким чином Агенція відновлення та розвитку інфраструктури України буде займатись

будівництвом ліцею №51, реконструкцією нежитлової будівлі під розміщення дитячого дошкільного закладу по вулиці Космонавтів, капітальним ремонтом гімназії №15 та капітальним ремонтом будівлі ДНЗ №75.

Відомо, що Миколаївська ОВА стане замовником робіт по реставрації гімназії №2 та новому будівництву ліцею №60.

Агентство відновлення планує цього року відбудувати близько 40 мостів (Укрінформ).

Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури у 2023 році планує капітально відновити близько 40 мостів.

«В Україні зруйновано 346 штучних споруд, на державних дорогах – 157. Біля 85 зруйнованих мостів агентство забезпечило проїзд, побудувавши тимчасові переправи. Лише за минулий рік відремонтовано 41 споруду, в тому числі й ті мости, що були зруйновані в ході бойових дій. Цього року капітально відновити планується ще близько 40 мостів. В межах експлуатаційного утримання по всій країні ремонтується 139 штучних споруд», - йдеться в повідомленні.

Уряд утворив комісію, яка перевірить стан усіх мостів в Україні. До її складу увійдуть представники Міністерства відновлення, Міністерства оборони, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, Агентства відновлення, Укртрансбезпеки, Державної інспекції архітектури та містобудування, Державної служби з надзвичайних ситуацій, обласних та Київської міської військових адміністрацій.

Комісія проведе аналіз первинної технічної та експлуатаційної документації, обстежить мости на визначення міцності матеріалів та елементів, а також визначить реальні розрахунки навантажень. Для прийняття рішень щодо подальших кроків відновлення споруд, всі результати обстежень будуть занесені в єдину інформаційну аналітично-експертну систему АЕСУМ, яка містить повну інформацію щодо технічних показників та стану мостів.

У Львові запрацював проєкт відбудови Маріуполя «Mariupol Reborn» (Укрінформ).

У Львові відбулося відкриття платформи стратегічного та архітектурного моделювання «Mariupol Reborn» з концепції відновлення майбутнього міста, який представили чотири команди урбаністів.

Міський голова Маріуполя Вадим Бойченко:

Маріуполь став серцем України. Якщо ми відновимо його, то відновиться й Україна. Але це велика відповідальність. Тому, ця платформа «Mariupol Reborn» – можливість разом сформувавши майбутнє бачення відбудови міста.

За словами Бойченка, «Mariupol Reborn» – це стала платформа, яка відповідатиме за розробку плану дій відновлення інфраструктури, створення архітектурного плану відбудови міста та створення міжнародної інвестиційної платформи.

Проект реалізується мариупольською міською радою за дорученням Павла Кириленка, голови Донецької ОВА, а також за підтримки ЄБРР, Світового банку, Проекту USAID «Економічна підтримка України» та компанії SCM.

Бойченко заявив, що за 15 місяців, з моменту повномасштабного вторгнення Росії, міська влада Маріуполя побудувала сталу систему «Я Маріуполь» – 21 центр по Україні, де мариупольці знайшли підтримку та прихисток. Але, за його словами, багато зусиль спрямовані і на те, щоб вже зараз напрацювати дорожню карту повернення додому та відбудови рідного міста біля моря. Наразі відомо, що понад 9 % будівель у місті постраждали, ще 50 % – повністю зруйновані. Лише за попередніми оцінками, вартість відновлення 14,5 мільярди доларів.

Відкриття платформи у Львові – це лише перший крок. У подальших планах міської влади Маріуполя – залучення міжнародної експертизи. Для цього схожий простір з'явиться і у Варшаві, Польща.

«Саме там ми хочемо здобути ту важливу експертизу, яка дасть нам знання. Польща має досвід відновлення міст після війни. Це стала система, мета якої – майбутнє Маріуполь», - додав мер.

Архітектори представили своє бачення відбудови Маріуполя: який вигляд матиме місто ([ЛІГА.Життя](#)).

Група українських архітекторів та дизайнерів опублікувала проект відновлення Маріуполя «Ре: Маріуполь».

«Маріуполь отримав шанс на повне перезавантаження та оновлення через жахливі руйнування війни. Пам'ятаючи про ціну, покладену за його оборону, а у майбутньому і деокупацію, ми закладаємо цінність людського життя в основу нового міста», – зазначає команда.

Концепція відновлення Маріуполя передбачає інтегрування системи «15-хвилинного міста» з насиченим центром і доступом до води – Азовського моря та річок. Для відновлення пропонують екологічні технології та перероблені матеріали, які можуть стати базою для дослідницьких кластерів.

«Наука та освіта замість важкої промисловості мають стати новою ідентичністю міста. А культура та туризм доповнять економічний портрет міста», – кажуть автори проекту.

Проект розробили на запрошення платформи мариупольського муніципалітету Mariupol.Reborn. Частина матеріалів створили завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

На Київщині вже відновили понад 12 тисяч об'єктів ([Укрінформ](#)).

На території Київської області вже відновлено більше 12 тисяч об'єктів, пошкоджених унаслідок військової агресії РФ.

Голова Київської обласної військової адміністрації Руслан Кравченко:

На сьогодні повністю або частково із забезпеченням життєдіяльності відновлено 12 108 об'єктів, пошкоджених унаслідок військової агресії росіян.

Повністю відновили 6 767 багатопверхівок та приватних будинків, ще 3 919 – частково із забезпеченням життєдіяльності. Уже відбудували 187 шкіл та дитсадків, 100 медзакладів, 67 адмінбудівель і ЦНАПів.

Голова ОВА зауважив, що пріоритет надається передусім відбудові житла, адже це сприятиме поверненню жителів області додому, дасть можливість створити додаткові робочі місця і позитивно позначиться на економічному розвитку регіону.

Крім того, за його словами, успішно реалізовується проєкт із відновлення багатоквартирних будинків у межах платформи United24. Роботи вже тривають на 7 об'єктах, ще 11 – на черзі. Усі будинки плануємо відбудувати до кінця року.

Також у рамках обласної програми «Нова оселя» закупили 31 квартиру для жителів Київщини.

Коштом обласного бюджету відбудовують 93 приватних будинки в 15 громадах Київщини.

В Ірпені навпроти ЖК «Ірпінські Липки» також триває комплексне відновлення приватних будинків, які були пошкоджені або зруйновані росіянами. Тут без житла залишилися понад 300 мешканців.

«Ми повернемо їх додому. 31 об'єкт буде капітально відремонтований, ще 30 малоповерхових житлових будинків побудуємо з нуля», – наголосив Кравченко.

Він повідомив, що згідно з рішенням уряду за рахунок коштів Фонду ліквідації наслідків збройної агресії планується реалізація 159 проєктів у восьми областях України. На Київщині в межах цієї ініціативи буде відновлено 38 об'єктів. Зокрема, за 11 багатоквартирними будинками розпорядником коштів є Державне агентство відновлення, за 17 багатоквартирними будинками та 10 школами і садками – Київська обласна військова адміністрація.

На Харківщині відновили електропостачання в селі Верхній Салтів ([Укрінформ](#)).

На Харківщині відновили електропостачання в деокупованому селі Верхній Салтів, де через значні пошкодження, завдані російськими обстрілами, роботи велися з осені.

«Фахівці Вовчанського району електричних мереж (РЕМ) повністю відновили електропостачання у селі Верхній Салтів Чугуївського району», – йдеться в повідомленні.

Начальник Вовчанського РЕМ Олег Ковальов:

Населений пункт був в окупації і дуже постраждав під час активних бойових дій на території громади. Пошкодженень зазнало близько 80 % електромережі. Зараз роботи завершено, і Верхній Салтів, де у нас 193 точки обліку, повністю заживлено.

Відновлено ще один зруйнований міст на Миколаївщині (ІНТЕНТ).

У Галицинівській громаді Миколаївської області ввели в експлуатацію відновлений міст через зрошувальний канал річки Інгулець, який було зруйновано внаслідок військових дій. Нова переправа довжиною 18 метрів може витримувати навантаження до 120 тонн.

Відбудували мостовий перехід військовослужбовці 1-ї окремої бригади імені князя Лева Державної спеціальної служби транспорту у співпраці з Миколаївською обласною військовою адміністрацією, Управлінням каналів річки Інгулець та донорами фандрейзингової компанії United24.

Відомо також, що на Херсонщині возобновили роботу ще дві переправи.

Ними стали два мости через річку Інгулець, що були зруйновані окупантами.

Перший з них – міст через річку Інгулець у Калинівській громаді, котрий росіяни підірвали у травні минулого року.

Через руйнацію цієї переправи жителі села Заповіт були фактично «відрізані» від інших населених пунктів громади. Аби дістатися до сусідніх сіл, дорога до яких раніше займала хвилини часу, люди мали їхати десятки кілометрів в об'їзд.

Також завершено будівництво тимчасового мосту через річку Інгулець, що між Великою Олександрівкою та Білою Криницею.

Укренерго виконало близько половини робіт із відновлення власних мереж (Укрінформ).

Голова правління компанії Володимир Кудрицький:

Ми забезпечуємо рекордні для нас темпи відновлення, які не були характерними для попередніх років; виконуємо значно більші обсяги робіт цієї весни та літа, ніж зазвичай. Ми також активно займаємось доставкою/контрактуванням необхідного обладнання для відновлення підстанцій та залученням фінансування від партнерів на ці процеси. Оцінюю виконання того обсягу робіт, який ми запланували, у 50-60 %. Це стосується безпосередньо мереж Укренерго.

Кудрицький уточнив, що до повномасштабного вторгнення компанія в середньому власними силами або завдяки підрядникам замінювала «один великий трансформатор на місяць, протягом ракетних обстрілів – цифра в окремі місяці могла бути збільшена в 6-7 разів».

«Ми говоримо про реальне збільшення темпів виконання робіт в рази. Для цього в нашій компанії працюють понад 1500 людей, які виділені

виключно на це завдання: відновлення пошкоджених об'єктів, відновлення енергосистеми, відновлення наших підстанцій. По можливості ми, звісно, намагаємось допомагати колегам з інших енергетичних компаній», - резюмував очільник НЕК.

На Херсонщині до енергопостачання підключили ще п'ять деокупованих сіл ([Укрінформ](#)).

Керівник Херсонської обласної військової адміністрації Олександр Прокудін:

Завдяки щоденній невтомній праці наших енергетиків впродовж двох місяців сьогодні до мережі під'єднали п'ять населених пунктів на деокупованій Херсонщині. Від сьогодні зі світлом – Новорайсе, Степове, Червоний Яр, Суханове, Заможне.

Він зазначив, що завтра напругу можуть подати до населених пунктів Урожайне та Костирка, аварійно-відновлювальні роботи тривають.

На Київщині 12 громад отримують кошти від ЄС на відновлення критичної інфраструктури ([Укрінформ](#)).

Дванадцять українських громад у Київській області підписали угоди з міжнародною фінансовою організацією НЕФКО на отримання грантового фінансування від ЄС для ремонту та відбудови критичної інфраструктури. Реалізація проєктів позитивно вплине на 245 тисяч українців.

Старший радник НЕФКО та координатор програми Ронні Нілссон:

Ми вже розпочали підготовчу роботу в усіх обраних громадах, маючи на меті не лише відремонтувати, а й покращити системи надання муніципальних послуг та впровадити більш енергоефективні та безпечні для довкілля рішення. У населених пунктах буде здійснено ремонт різних складових водопровідних мереж та/або систем теплопостачання. Будівельні роботи по перших проєктах перебувають на початковій стадії.

Загалом дванадцять міст і селищ міського типу Київської області, що зазнали значних пошкоджень, але не мають власних ресурсів, щоб спроектувати та здійснити реконструкцію критичної інфраструктури, вже підписали угоди з НЕФКО: Бородянка, Борщагівка, Димер, Дмитрівка, Гостомель, Ірпінь, Іванків, Калинівка, Немішаєве, Пісківка, Славутич та Велика Димерка.

Залежно від критичних потреб, визначених для кожного проєкту, у громадах буде здійснено ремонт та модернізація систем опалення, водопостачання та очищення стічних вод. Наразі проводяться перші заходи: технічне проєктування та закупівля необхідного обладнання. Кілька тендерів перебувають на стадії оцінки; перші будівельні роботи розпочнуться найближчим часом.

Муніципалітети та створені ними групи з реалізації проєктів отримують технічну допомогу протягом усієї фази впровадження проєкту. Зокрема, включаючи допомогу в підготовці проєктно-технічної документації,

фінансових планів та надання підтримки в процесі закупівель НЕФКО та консультантами, із якими організація уклала контракт, – CES-Clean energy solutions спільно з iC Consulente, а також Urban Technology Alliance (UTA).

Відновлення України: у Мінфіні назвали пріоритетні сфери для фінансування ([Укрінформ](#)).

Міністр фінансів України Сергій Марченко:

Одним із наших пріоритетів є відновлення енергетичної інфраструктури, яка стала мішенню російських атак, особливо на початку опалювального сезону минулого року. За нашими оцінками, для захисту енергетичних об'єктів від ракетних атак і безпілотників знадобиться 3,3 млрд доларів США. Ця потреба є надзвичайно нагальною, оскільки енергетика може знову стати мішенню РФ, щойно настане зима.

(...) Понад 100 000 житлових будинків були зруйновані і потребують відбудови або реставрації вартістю 1,9 млрд доларів США. Це важливо, зокрема, для того щоб українські біженці змогли якомога скоріше повернутися додому.

Ремонт лікарень, шкіл та інших освітніх закладів оцінюється у 2,3 млрд дол. Близько 3,5 млрд дол. потрібно на транспорт і логістику.

Важливо вже зараз ремонтувати дороги і мости, розвивати комунікації з Європейським Союзом, адже це єдиний кордон, який у нас залишився.

До «Армії відновлення» залучили вже 30,6 тисячі українців ([Укрінформ](#)).

Державна служба зайнятості України станом на 26 червня 2023 року видала 30636 направлень на виконання суспільно корисних робіт за проектом «Армія відновлення».

««Армія відновлення»: понад 30,6 тисячі направлень на роботу було видано громадянам, починаючи з 1 жовтня минулого року. До суспільно корисних робіт залучені українці з 18 областей. Профінансовано 200 млн грн на виконання таких робіт», - йдеться в повідомленні.

Зокрема, у Полтавській області направлення на роботу отримали 5 449 громадян, у Харківській – 5 209, у Донецькій – 3 599, у Київській – 3 394, у Чернігівській – 3 356.

Залучені громадяни виконують роботи із надання допомоги постраждалим внаслідок бойових дій, будівництва захисних споруд, плетіння маскувальних сіток, розвантаження та фасування гуманітарної допомоги, подолання наслідків паводків тощо.

Україна отримала перші модульні мости від американських партнерів ([Укрінформ](#)).

Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури в межах спільного проекту з корпорацією CDF отримало перші тимчасові мостові конструкції для Харківської, Миколаївської та Херсонської областей.

Очільник Агентства відновлення Мустафа Найєм:

У пріоритеті Агентства відновлення – встановлення цих мостів у Харківській, Миколаївській та Херсонській областях. У прифронтових регіонах життєзабезпечення людей залежить в першу чергу від автомобільних доріг. Руйнування мостів призводить до від'єднання громад від базових послуг. Для нас дуже важливо максимально оперативно відновити логістику...

Він уточнив, що мости, виготовлені компанією Acrow Corporation, здатні витримати рух як легкового, так і вантажного транспорту, що, своєю чергою, допоможе швидко відновити безперебійний транспортний зв'язок у найбільш постраждалих через війну регіонах.

Конструкції надіслано в межах проєкту «Модульний міст» Агентства відновлення та корпорації CDF за підтримки гранту від The Howard G. Buffett Foundation, який був розпочатий у квітні. Фундація фінансує постачання 9 модульних мостів в Україну.

Коментарі європейських та американських політиків

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ ФРН Анналена Бербок перед візитом до Південно-Африканської Республіки закликала громадян цієї країни зрозуміти позицію України, яка захищається від російського вторгнення.

«Якщо країна Мандели та Десмонда Туту виступає проти несправедливості, світ дослухається», - наголосила вона.

За словами Бербок, вона розуміє, що південноафриканці, які живуть за дев'ять тисяч кілометрів, не хочуть втручатися і розбиратися у воєнному конфлікті РФ проти України. «Але я хочу закликати кожного поставити собі питання: якої реакції я б очікував від міжнародної спільноти, якби ця війна розгорталася б у мене по сусідству?» - написала очільниця МЗС Німеччини.

Вона висловила впевненість, що кожна країна має вирішити для себе, чи хоче вона дозволити стати нормою таким діям, які чинить Росія. «Я не думаю, що це могло би бути на користь будь-якої країни», - додала Бербок.

(Укрінформ)

11-12 липня у Вільнюсі має відбутися саміт НАТО.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Коли лідери НАТО зустрінуться за два тижні, ми прийматимемо рішення, щоб відповісти на найбільший виклик сфері безпеки протягом десятиліть.... В той же час, ми проводимо моніторинг ситуації в Росії. Події, що відбулися протягом вихідних, є внутрішньою справою Росії і ще однією демонстрацією великої стратегічної помилки, яку зробив президент Путін із своєю протиправною анексією Криму та війною проти України. Мірою того, як Росія продовжує наступ, зараз навіть більш важливим є продовжувати нашу допомогу для України.

Під час саміту у Вільнюсі ми погодимо багаторічний пакет допомоги, та оновимо наші політичні зв'язки. Рішення, які будуть зроблені, приведуть Україну ближче до нашого Альянсу. Тому що правомірне місце України - в НАТО. Всі союзники по НАТО погоджуються, що двері НАТО залишаються відкритими, що Україна стане членом, і що це справа союзників і України, - приймати рішення. Росія не має у цьому права вето.

(Укрінформ)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Ми проводимо моніторинг ситуації в Білорусі і засуджуємо оголошення Росії про розгортання там ядерної зброї. Це безумне та безвідповідальне (рішення, - ред.). Ми не бачимо жодних ознак того, що Росія готується використовувати ядерну зброю, але НАТО залишається

пильним. Якщо Росія думає, що вона може залякати нас (та відвернути, - ред.) від підтримки України – вона зазнає невдачі. Ми будемо поряд з Україною так довго, як це буде необхідним.

(Укрінформ)

Речник федерального уряду Німеччини Штеффен Гебештрайт:

Не повинно бути «холодного миру». Не повинно дійти до ситуації, що нинішня лінія фронту перетвориться на новий державний кордон.

Він запевнив, що німецька сторона постійно закликає російську негайно зупинити війну, вивести свої війська та встановити справедливий мир.

Речник назвав добрим, що в світі є дедалі більше мирних ініціатив, спрямованих на завершення війни.

Який вплив події у РФ на минулих вихідних матимуть на можливість переговорів між Україною і Росією, за словами Гебештрайта, говорити поки зарано. Загалом, зазначив він, це «стане зрозуміло лише наступними днями, тижнями та місяцями».

Власних оцінок подіям в Росії і чи послабили вони позиції президента Путіна, в Берліні не дають, адже не мають власних даних, але слідкували за цими внутрішньоросійськими подіями уважно та вважають їх «дуже серйозними».

(Укрінформ)

Президент Литви Гітанас Науседа:

Майбутнє відносин між Україною і НАТО та відповідь на євроатлантичні прагнення України буде, без сумніву, однією з найбільш важливих тем у Вільнюсі. Ми маємо чітко заявити під час Вільнюського саміту, що Україна стане членом НАТО так швидко, як це можливо. Ми маємо знайти рішення, як наблизити Україну до членства в НАТО та погодити чіткий шлях до такого членства. Україна є частиною трансатлантичної архітектури безпеки.

(...). Зміцнення східного флангу має бути пріоритетом для усього Альянсу. Для НАТО це лінія фронту, де немає місця для будь-яких провалів у безпеці. Події, що відбулися минулими вихідними в Росії, демонструють нестабільність кремлівського режиму. Ми можемо очікувати на подібні, якщо не на більші виклики у майбутньому. Це, без сумніву, має наслідки для ситуації з безпеки для Литви і для регіону. Присутність групи «Вагнер» у Білорусі може стати ще одним фактором ризику.

(Укрінформ)

Голова парламенту Грузії Шалва Папуашвілі:

Той, хто закликає Грузію ввести двосторонні санкції проти Росії, закликає Грузію піти на ризик ескалації проти Росії, тобто піти на ризик можливої війни з Росією.

(...). Що стосується санкцій, то ми з першого дня війни в Україні говорили, яка наша політика, і ми сумлінно проводимо цю політику. Наша політика полягає у тому, щоб Грузія не використовувалась для ухилення від міжнародних санкцій, і жоден факт не був підтверджений навіть на рівні підозри.

(УНІАН)

Перший заступник помічника міністра оборони США Тресса Штеффен Гюснор:

Росія може припинити цю війну в будь-який момент, вивівши свої війська з України і припинивши атаки на міста і народ України. Поки Росія цього не зробить, США, наші союзники і партнери будуть залишатися єдиними з Україною і так довго, скільки буде потрібно.

(Укрінформ)

У Люксембурзі відбулася Рада міністрів ЄС із закордонних справ.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Ми розпочали цей день з оцінки розвитку подій в Росії упродовж вихідних, де відбулося незавершене збройне втручання, здійснене групою «Вагнера». Ситуація залишається складною та непередбачуваною, якою і була від початку... Ці події продемонстрували, що російська держава та особистий авторитет Путіна були послаблені, ... політична система продемонструвала злам.

(...). Всі зараз аналізують ймовірні сценарії. Але у нас немає готової стратегії. Очевидно, що зараз наш погляд на Росію дещо інший. Це не лише країна, яка має військовий потенціал, щоб спровокувати війну, але також має внутрішню політичну нестабільність. Це суто внутрішня справа, ми не несемо за це жодної відповідальності і не долучені до цього. Але ми вимушені мати справу з причинами та наслідками такого розвитку.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Зрозуміло, що ми прагнемо миру. Ми продовжуватимемо глобальні контакти з метою пошуку тривалого миру для України у відповідності до принципів Хартії ООН. Ця зустріч (міністрів) є також важливим моментом для консолідації підтримки з боку наших глобальних партнерів. Ми підтвердили підтримку «мирної формули», запропонованої Україною, і шукаємо якомога ширшої підтримки для неї. Це буде велика робота для Європейської служби зовнішніх дій, а також для мене, щоб добитися підтримки для України по всьому світу, підтримки для справедливого, чесного та тривалого миру.

Він зауважив, що 24 тисячі українських військових уже пройшли тренування в рамках Допоміжної військової місії ЄС для України. Таким

чином, кінцева мета місії - підготувати 30 тисяч українських військових до кінця року, за словами Борреля, «є цілком досяжною».

«Наша підтримка (для України – ред.) очевидна. Ми будемо відігравати свою роль та робити свій внесок у надання Україні запевнень з безпеки на тривалу перспективу, щоб допомогти захистити себе, бути здатною стримувати потенційні акти агресії в майбутньому та протидіяти зусиллям із дестабілізації. Ми продовжуватимемо військову допомогу, щоб прискорити їх оборонне виробництво, через тренувальні місії та через передання технологій», - заявив Боррель.

(Укрінформ)

24-25 червня у Росії відбувся військовий заколот.

Речник Державного департаменту США Меттью Міллер:

Це, безумовно, щось нове - бачити, як лідерству президента Путіна кидають прямий виклик. Це щось нове, коли Євген Пригожин прямо ставить під сумнів обґрунтування цієї війни та заявляє, що війна ведеться на підґрунті брехні.

Він підкреслив, що Сполучені Штати говорили відкрито про це раніше, але до нинішнього моменту не бачили подібних заяв з боку представників, наближених до російського керівництва.

«Це все – суттєві кроки. І які наслідки це матиме, я думаю, ми ще побачимо», - зауважив представник зовнішньополітичного відомства США.

(Укрінформ)

Американські законодавці Кріс Ван Голлен і Ліндсі Грем закликали Комітет Сенату у справах збройних сил сприяти передачі Україні додаткових засобів протиповітряної оборони США, зокрема системи «Залізний купол».

Зазначається, що 9 травня командувач космічної та протиракетної оборони армії США генерал-лейтенант Деніел Карблер заявив у Сенаті, що США зараз мають дві батареї «Залізний купол», одна з яких готова до розгортання, а на другій завершується впровадження нового обладнання.

Отже, армія США має одну (батарею Iron Dome - ред.), доступну для розгортання, підкреслюється в листі.

«Щоб було зрозуміло, ми не просимо Ізраїль передати свої системи Iron Dome, які мають вирішальне значення для їхньої власної безпеки, а просимо дозволити Сполученим Штатам передати наші власні батареї, щоб допомогти народу України», - зазначили сенатори.

При цьому вони наголосили, що якщо неможливо передати ці системи Україні, «ми закликаємо шукати інші способи допомоги, зокрема передачу їх союзникам Сполучених Штатів під контролем та наглядом наших сил, щоб звільнити інші засоби протиповітряної оборони США для посилення потреб протиповітряної оборони України».

(Українська правда)

Представник Ради національної безпеки Білого дому Джон Кірбі:

Сам президент Зеленський публічно виступив минулого тижня, сказавши, що це відбувається повільніше в деяких областях, ніж йому хотілося б. Він головнокомандувач. Він має право приймати рішення і віддавати накази.

Як я вже казав раніше, росіяни багато інвестували за останні шість, вісім місяців в оборонні можливості. У деяких випадках вони мають по три лінії оборони у глибину. Коли я кажу три лінії, я маю на увазі милі, і милі, і милі в глибину, і три великі лінії оборони.

Вони знали, що українці збираються повертати територію навесні і влітку, і вони працювали над підготовкою до цього.

Кірбі також нагадав, що з точки зору військової справи вести наступ важче, ніж оборонятися. І те, що українці зіткнулися з добре підготовленою обороною росіян, трохи сповільнило їх.

(...). Кірбі також підкреслив, що доки в Росії тривали події, пов'язані з походом «Вагнера» на Москву, в Україні перебували десятки тисяч російських військових, техніки і інших можливостей – повітряних, наземних і морських – і точилися запеклі бої.

Він також додав, що США наразі не мають наміру якось зосереджуватися на аналізі «внутрішніх справ Росії», а продовжуватимуть бути зосереджені на підтримці України.

(Українська правда)

Глава Міноборони Німеччини Борис Пісторіус висловив стриманість у зв'язку із занепокоєнням у країнах Балтії через перебування у Білорусі ватажка російських найманців Євгена Пригожина.

«Це залежить від того, чи є повідомлення правдивими, чи це просто чутки про те, де насправді перебуває Пригожин зі своїми військами», – сказав міністр в інтерв'ю під час свого візиту до Литви.

Пісторіус додав, що навіть якби керівник групи найманців "Вагнер" перебував у Білорусі, «це не обов'язково означало б загрозу, але, в свою чергу, могло б мати і зовсім інше пояснення».

(Українформ)

У травні 2023 року Єврокомісія заборонила імпорт пшениці, кукурудзи, ріпаку та соняшнику з України до Болгарії, Угорщини, Польщі, Словаччини та Румунії за наполяганням цих країн. 5 червня дію заборони було продовжено до 15 вересня 2023 року.

Прем'єр-міністр Віктор Орбан:

Ми поділяємо побоювання щодо транспортування української пшениці і того, чи вона буде доставлена до пунктів кінцевого призначення поза межами ЄС. Ми не підтримуємо того, щоб ця пшениця залишилася на території Угорщини і знищила ринок збіжжя в країні.

Він додав, що Будапешт вважає за потрібне, щоб обмеження, встановлені Єврокомісією для українського збіжжя, збереглися і після 15 вересня. Орбан зазначив, що Угорщина підтримує транзит українського збіжжя через територію країни, але виступає проти імпорту збіжжя з України на угорський ринок.

Міністр сільського господарства Польщі Роберт Телус заявив у понеділок, що кінцева дата Єврокомісії щодо заборони на імпорт українського збіжжя є недостатньою. Він висловив сподівання, що ця заборона буде продовжена «принаймні до кінця року».

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан вважає неможливою військову перемогу над Росією.

Україну глава уряду сусідньої держави не вважає більше суверенною державою, адже, каже, в Києва немає власних грошей і зброї.

Угорський політик наполягає на тому, що американці мають «почати переговори з росіянами і укласти угоду про архітектуру безпеки, знайти в цій архітектурі безпеки місце для України». США та Росія повинні домовитися, щоб врятувати Україну, інакше країна втратить «величезні багатства та багато життів», заявив прем'єр Угорщини.

Він стверджує, що стурбований збереженням України. Мир, на думку Орбана, означає на даному етапі припинення вогню. Санкції Євросоюзу глава уряду однієї з держав-членів вважає провальними.

Говорячи про безпекові гарантії України, глава уряду Угорщини дуже скептично оцінив наміри НАТО надати такі на липневому саміті у Вільнюсі.

«Перший крок – припинення вогню, потім переговори. Тоді результатом можуть бути гарантії миру або військові, чи гарантії безпеки для України... Тож це (гарантії) не перший крок, а третій чи четвертий», - заявив він. Відповіді на запитання про перспективи членства України в НАТО політик не дав.

Коментуючи невдалу спробу путчу, Орбан не погодився з думкою багатьох про те, що це ослабило позиції Путіна. Навпаки, Путін показав свою силу, адже спроба була припинена протягом 24 годин, переконаний глава угорського уряду.

«Ті, хто розмірковує, що можна замінити Путіна на посаді президента Росії, той не розуміє російський народ та структуру влади в Росії. Це Росія. Росія функціонує по-іншому, ніж ми. Структури в Росії дуже стабільні», - заявив "великий друг Кремля".

(Українська правда)

Прем'єр міністр Угорщини Віктор Орбан, коментуючи потенційний вступ України до НАТО, заявив, що країна у стані війни не може бути членом Альянсу.

Орбан відповідав на запитання, чи заблокує Угорщина вступ України до Альянсу, коли такий буде розглядатися.

«Я не можу цього сказати, тому що в договорі НАТО чітко сказано, що той, хто воює, не може бути членом НАТО», – сказав угорський прем'єр-міністр.

На уточнююче запитання, чи може Україна стати членом НАТО після війни, Орбан не дав прямої відповіді. «Залиште нам це обговорити», – сказав він.

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр В'єтнаму Фам Мінь Чінь:

Конфлікт (в Україні – ред.) ставить під загрозу продовольчу та енергетичну безпеку в глобальному масштабі і ми всі тут можемо відчути вплив цього конфлікту.

([Укрінформ](#))

Глава польського уряду Матеуш Моравецький:

Ми разом з президентом Анджеєм Дудою робимо все, щоб збудувати міжнародну коаліцію, аби здійснювати, наскільки це можливо, відповідні пропозиції, дії і тиск на Російську Федерацію, щоб вона утримувалася від будь-якої небезпечної діяльності, пов'язаної з цією АЕС.

За його словами, він говорив нещодавно на цю тему з президентом Франції Емманюелем Макроном та іншими європейськими лідерами. Він підкреслив, що замінування ЗАЕС є «величезною загрозою», насамперед для України, але й також і для інших регіонів.

За його словами, у цьому контексті дуже важливими є дії МАГАТЕ, яке співпрацює також з росіянами. За його словами, у цій справі велике значення має міжнародний тиск, зокрема з боку ООН.

([Укрінформ](#))

Міністр оборони Великої Британії Бен Уоллес:

У рамках літньої кампанії з повернення незаконно окупованих територій Україна вже відвоювала приблизно 300 квадратних кілометрів. Це більше території, ніж Росія захопила за весь свій зимовий наступ.

([Українська правда](#))

Речник Держдепартаменту США Метью Міллер:

Ми були б раді, якби «групи Вагнера» більше не існувало.

Він наголосив, що «вангерівці», де б вони не з'являлись, несуть за собою «смерть і руйнування».

«Ми бачимо, як вони видобувають місцеві ресурси. Ми бачимо, як вони порушують права людини. Тому ми завжди закликали будь-яку країну не вступати в контакт із силами Вагнера через згубні наслідки, які це матиме

для їхніх країн і, особливо, для їхнього народу», – наголосив представник Держдепу.

Він додав, що США продовжуватимуть вживати заходів, щоб притягнути до відповідальності як «групу Вагнера», так і їхніх наступників.

(Укрінформ)

Президент ПАРЄ Тіні Кокс привітав створення міжнародного реєстру збитків для України як «перший практичний крок» до отримання компенсації за збитки, завдані українському народу агресивною війною Росії.

Кокс зазначив, що реєстр допоможе відновити справедливість для «потерпілих, тих, хто вижив, сімей тих, хто не вижив, і держави Україна».

«Наша Асамблея підкреслила, що справедливість і повна відповідальність за агресію та її наслідки не можуть бути досягнуті без повного відшкодування шкоди, завданої Україні та її громадянам», – сказав він.

Кокс сказав, що він пишається тим, що Асамблея була першим органом Ради Європи, який закликав до створення такого реєстру після пропозицій, поданих українською владою, і подякував Генеральному секретарю Ради Європи та Комітету міністрів за їхню «наполегливу та невпинну роботу», щоб досягти цього.

Асамблея також запропонувала на більш пізньому етапі створити міжнародну компенсаційну комісію для розгляду та винесення рішення щодо претензій, задокументованих Реєстром, а також створити компенсаційний фонд.

За словами Кокса, Асамблея сповнена рішучості відновити справедливість по відношенню до українців і притягнути до відповідальності за численні порушення Росією міжнародного права».

(Укрінформ)

Посол КНР в Євросоюзі Фу Цун у нещодавньому інтерв'ю Al Jazeera та двом іншим ЗМІ, коли його запитали про підтримку цілей Києва, що включають повернення українських регіонів, які зараз окуповані Росією, високопоставлений китайський дипломат сказав: «Я не розумію, чому б і ні».

«Ми поважаємо територіальну цілісність усіх країн. Отже, коли Китай налагодив відносини з колишнім Радянським Союзом, ми домовилися про це. Але, як я вже сказав, це історичні питання, які повинні обговорюватися та вирішуватися Росією та Україною, і це те, за що ми виступаємо», - зазначив Фу Цун.

(Укрінформ)

Віцеканцлер Австрії Вернер Коглер:

В межах ЄС Австрія конструктивно підтримує Україну в її праві на самооборону.

У контексті того, що може зробити Австрія, аби покласти край війні, він зазначив, що Відень «безумовно підтримує ті ініціативи, які принаймні намагаються тримати канали відкритими», «навіть якщо це диктатор».

Відповідаючи на запитання, чи варто канцлеру Австрії Карлу Негамеру проводити зустріч із Путіним, Коглер зауважив, що для успіху ініціатив потрібно, щоб вони відбувалися неpubлічно.

(Укрінформ)

Міністерка з питань клімату, довкілля, енергетики, мобільності, інновацій та технологій Австрії Леоноре Гевесслер:

Наша залежність від Росії є небезпечною, бо ми не можемо покладатися на ці поставки. І це неправильно. Тому що ми фінансуємо путінську війну своїми рахунками за енергоносії. Ми повинні відмовитися від російського газу.

Свою заяву Гевесслер зробила після зустрічі у понеділок з представниками австрійської газової промисловості. Зустріч була присвячена поетапній відмові Австрії від російського природного газу.

Як наголосила міністерка, для швидкого та ефективного зменшення цієї залежності необхідними є спільні зусилля всіх долучених сторін.

«Це вимагає залучення всіх сторін. Енергетична галузь, зокрема, несе тут відповідальність», - сказала вона.

Хорошим кроком у цьому напрямку було названо активну участь австрійських постачальників газу у спільних закупівлях газу в рамках ЄС.

«Участь у закупівлях ЄС є хорошим сигналом. З усім тим, я переконана, що тут ми повинні діяти швидше і рішучіше. Це те, чого я очікую від усіх, хто до цього причетний. Звичайно, це також передбачає і те, що більше не буде укладено жодних нових контрактів на постачання російського природного газу», – підкреслила Гевесслер.

(Укрінформ)

Російські війська ввечері 27 червня завдали два ракетні удари по Краматорську.

Генеральний секретар Ради Європи Марія Пейчинович-Бурич:

Вкотре невибіркові удари Росії уразили мирних мешканців, цього разу у Краматорську: це жорстоко, незаконно, несправедливо.

(Укрінформ)

Російські війська ввечері 27 червня завдали два ракетні удари по Краматорську.

Президент Молдови Майя Санду:

Молдова рішуче засуджує напад Росії на український Краматорськ, в результаті якого загинули невинні люди і багато хто отримав поранення. Мої думки з тими, хто постраждав від цього чергового безглузлого акту

насильства. Напади Росії на мирних жителів – це жахливо. Винні мають бути притягнуті до відповідальності.

(Укрінформ)

Міністр оборони ФРН Борис Пісторіус:

Дуже ймовірно, що це буде вирішальний рік, зараз вирішальні місяці. Я розраховую на великий наступ, на контрнаступ, а все решта додасться.

Він нагадав, що Німеччина кілька тижнів тому вийшла з великим пакетом підтримки на суму 2,7 мільярда євро. Наразі Німеччина є другим після Сполучених Штатів постачальником зброї для України.

(Українська правда)

11-12 липня у Вільнюсі відбудеться саміт НАТО.

Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютге:

Це буде вирішальний саміт. Ми повинні дати Україні чіткий сигнал на саміті, що її майбутнє, безперечно, в НАТО.

Він також зауважив, що НАТО продовжить підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно, щоб вона могла прогнати росіян зі своєї території і перемогти у своїй боротьбі.

Також НАТО продовжить допомагати будувати сучасну українську армію, яка діє за стандартами НАТО і здатна протистояти загрозам з боку Росії, запевнив прем'єр Нідерландів.

(Укрінформ)

Посол США з особливих доручень з питань глобального кримінального правосуддя Бет Ван Шаак:

МКС є частиною більш широкої системи міжнародного правосуддя, тож національні суди також є важливими елементами в межах цієї системи. МКС ніколи не буде здатним самотужки прийняти всі справи, які можуть виникнути внаслідок цієї ситуації. Безумовно, МКС має юрисдикцію, тому що більше 40 держав посилаються на провадження прокурора МКС у справах, що пов'язані з Україною.

Очевидно що існує консенсус високого рівня щодо важливої ролі, яку МКС відіграє у забезпеченні відповідальності за воєнні злочини, злочини проти людства та інші звірства, що відбуваються в Україні. Але він не може зробити цього самотужки. Тож ми бачимо дуже цікавий розподіл обов'язків (МКС) з генеральним прокурором України, який дійсно перебуває на лінії фронту правосуддя і буде здійснювати головну частину розслідувань та кримінальних проваджень у цьому. Тому що свідчення, події, ті, хто вижили – вони знаходяться на території України, як і злочинці. Тож ці справи розглядаються в українських судах за лідерства генерального прокурора. Але МКС також відводиться важлива роль.

Вона нагадала, що прокурор МКС, за рішенням суду, видав два дуже важливі ордери на арешт, які стосуються самого президента Путіна та його

так званої «уповноваженої з прав дитини». Американська посол відмітила цікавий факт, що ці ордери на арешт великою мірою ґрунтуються на свідченнях самих підозрюваних, оскільки вони публічно визнали та привітали російську систему вилучення українських дітей, їх примусового переміщення через міжнародний кордон з подальшим «усиновленням» або іншими формами утримування без згоди їхніх батьків, близьких або уповноважених представників в Україні.

«Це є злочином міжнародної депортації або примусового вивезення цивільного населення. Це є грубим порушеннями Женевських конвенцій, які можуть бути покарані Міжнародним кримінальним судом, але також будь-якою іншою державою, яка ратифікувала Женевські конвенції 1949 року. Зрозуміло, що ці Конвенції були прийняті після завершення Другої світової війни», - зазначила посол.

(...). «Раніше МКС був дуже новою структурою, і будь-яка справа, яку він розглядав, мала вивчатися у повному обсязі. Зараз суд вже має 20 років практичної роботи і має досвід, на який може покладатися. Тож прокурор (МКС - ред.) дуже рішуче налаштований, щоб зробити провадження та розслідування цих випадків набагато ефективнішими, щоб правосуддя для жертв, що вижили, стало реальністю, і щоб це відбувалося у реальному часі», - зазначила американська посол.

[\(Економічна правда\)](#)

Міністр сільського господарства Угорщини Іштван Надь заявив, що ЄС потрібно підготуватися до присутності української сільгосппродукції на європейському ринку в довгостроковій перспективі, тому «необхідно знайти комплексні, довгострокові рішення».

Угорський міністр переконаний, що українська сільгосппродукція має постачатися на ринки країн третього світу, де вона традиційно була присутня ще до війни РФ проти України. Забезпечивши постачання українського зерна в ці регіони, можна запобігти продовольчій кризі і, відповідно, міграційній кризі.

Наразі ж Єврокомісії слід продовжити обмеження на постачання української агропродукції до п'яти сусідніх з Україною країн ЄС до кінця 2023 року.

Втім, список заборонених до ввезення агрокультур можна скоротити до двох позицій - соняшнику і кукурудзи, вважає Іштван Надь.

«Заборона на імпорт має сенс з економічного погляду лише в тому разі, якщо вона триватиме щонайменше до збирання врожаю і зберігання нового врожаю. У випадку з пшеницею і ріпаком це можна зробити до 15 вересня, але не у випадку з кукурудзою і соняшником. Тому логічним кроком буде продовження заборони ЄС на імпорт до 31 грудня, принаймні, для цих двох продуктів», - заявив Надь.

Угорський міністр також повідомив, що ініціював проведення переговорів із французькими та німецькими колегами-міністрами, щоб

обговорити збої на ринку, спричинені українським зерном, які створюють проблеми в повсякденному житті.

Подальші дії Брюсселя щодо агроекспорту з України, на думку Надя, необхідно спрямувати на забезпечення функціонування «коридорів солідарності», відповідно до їхньої первинної мети.

([Укрінформ](#))

Російські війська ввечері 27 червня завдали два ракетні удари по Краматорську.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

В черговій демонстрації терору, який Росія нав'язує українським мирним жителям, російська крилата ракета влучила в ресторан і торговий центр у Краматорську. Це було відоме місце зустрічі міжнародної преси. Росія вчоргове продовжує порушувати міжнародне право та здійснювати воєнні злочини.

([Українська правда](#))

Президент Литви Гітанас Науседа стверджує, що президент України не виказує розчарування відсутністю консенсусу у НАТО щодо запрошення України до членства, а навпаки – все ще намагається переконати більш скептично налаштовані західні країни щодо прийнятних для Києва зобов'язань перед НАТО.

«Насправді він дуже енергійний, він розуміє, що він також є учасником прийняття рішень. (...). Його слово дійсно дуже важливе, і ми повинні скористатися цим фактором. (...). Я був би дуже здивований, якби президент Зеленський не приїхав до Вільнюса. (...) Ми дуже чекаємо обох. Ми не знаємо, скільки часу порядок денний дозволить їм залишитися, але ми дуже сподіваємося, що побачимо їх обох у Вільнюсі», – наголосив Науседа.

([Укрінформ](#))

Російські війська ввечері 27 червня завдали два ракетні удари по Краматорську.

Гуманітарна координаторка ООН в Україні Деніз Браун зазначила, що світлини, які надходять із Краматорська, жахають. За словами Браун, вона «приголомшена і надзвичайно засмучена», що через іще один удар були пошкоджені будинки, ресторани, крамниці та школи і загинули та зазнали поранень десятки мирних жителів, зокрема дітей.

«Вчора під удар потрапив центр Краматорська, цивільний житловий район, де люди намагались продовжувати жити своїм звичайним життям, попри всі страхіння війни. Це ще один приклад страждань, які принесло народу України російське вторгнення, яким немає виправдань. Міжнародне гуманітарне право захищає цивільне населення та цивільну інфраструктуру. Треба зробити все, щоб запобігти шкоді або мінімізувати шкоду цивільним мешканцям та інфраструктурі, зокрема шляхом перевірки цілей. Мирні

мешканці та цивільна інфраструктура не мішень», - заявила гуманітарна координаторка ООН в Україні.

Від імені Організації Об'єднаних Націй та гуманітарної спільноти вона висловила співчуття родинам загиблих і побажала швидкого одужання постраждалим.

([Укрінформ](#))

Посол КНР у Євросоюзі Фу Цун сказав, що Пекін може підтримати цілі України з відновлення своєї територіальної цілісності у кордонах 1991 року, включно з окупованим Росією Кримом.

Речниця МЗС КНР Мао Нің, відповідаючи на запитання, чи відображають слова посла Фу позицію китайського уряду, сказала: «Позиція Китаю щодо української кризи є послідовною і чіткою. Ми вважаємо, що всі сторони повинні працювати над створенням сприятливих умов для політичного врегулювання кризи шляхом діалогу та переговорів».

При цьому дипломат не заперечила й не поставила під сумнів слова посла про ймовірність підтримки Китаєм цілей України з відновлення суверенітету в межах міжнародно визнаних кордонів 1991 року.

([Укрінформ](#))

Президент Польщі Анджей Дуда сподівається, що заборону на імпорту українського збіжжя до п'яти країн ЄС, яка діє до 15 вересня, “буде послаблено”.

«Поки що є певні рішення (Єврокомісії – ред.), і я сподіваюся, що буде можливість ці рішення якомога швидше послабити, аби дати можливість розвиватися вільній торгівлі», - зазначив Дуда.

За його словами, важливо підготувати ефективні механізми, які дозволять «без патологій» здійснювати товарообмін між країнами і транзит українського збіжжя через територію Польщі.

Польський лідер зазначив, що є питання, які потрібно впорядкувати, аби «уникнути певних явищ, які мають дуже негативний економічний і соціальний вплив», а для цього потрібен час.

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Данії Ларс Льокке Расмуссен сказав, що Данія підтримує членство України, Молдови, Грузії та країн західних Балкан в ЄС, але «геополітичні обставини» не виправдовують скасування реформ управління.

«Якщо ви не завершите процес реформування до того, як вступите, тоді може виникнути ризик уповільнення процесу згодом. І ми не експортуємо стабільність, ми ризикуємо імпортувати нестабільність. І тому так важливо наголосити на необхідності виконання критеріїв (для членства в ЄС - ред.)», - наголосив міністр.

Якщо до України буде особливе ставлення, то воно має бути у вигляді додаткової допомоги для того, щоб Київ відповідав стандартам ЄС, сказав він.

Ми хочемо інвестувати, ми хочемо допомагати, ми хочемо бути якомога позитивнішими та допомагати деяким країнам, але ми не можемо опускати планку, зазначив урядовець.

([Укрінформ](#))

Президент США Джо Байден висловив переконання, що президент РФ Путін вже став «вигнанцем» для всього світу, однак поки важко сказати, чи ослабили його більше нещодавні події, пов'язані з заколотом ПВК «Вагнер».

«Путін явно програє війну в Україні та програє війну вдома, і він став чимось на кшталт вигнанця у всьому світі», - цитує агентство слова американського лідера.

([Укрінформ](#))

Президент Литви Гітанас Науседа:

Ми дуже сподіваємося, що саміт НАТО у Вільнюсі буде вирішальним моментом, під час якого ми знайдемо чітке рішення щодо шляху України до НАТО.

Він зауважив, що усі розуміють: розмови про повноправне членство України в НАТО через війну є «передчасними».

«Але недостатньо весь час повторювати стару формулу про “відкриті двері” до НАТО. Я сподіваюся, що ми переламаємо цю позицію і в найближчі дні знайдемо усі потрібні слова та риторику з цього приводу», - підкреслив литовський лідер.

Він також наголосив, що дуже важливою є подальша підтримка України та надання Києву гарантій безпеки. Він додав, що це має бути зроблено у Вільнюсі у близькій координації між союзниками та Україною.

([ЛІГА.Новини](#))

Державний секретар США Ентоні Блінкен заявив, що Китай намагався «знайти правильний баланс», з одного боку, підтримуючи РФ на міжнародній арені, сприяючи її агресії проти України, але водночас Пекін намагається бути «нейтральною силою миру».

«Це напруження стає дедалі очевиднішим», — сказав Блінкен.

Він зазначив, що Китай міг би відіграти роль у можливих переговорах Росії та України, оскільки він має вплив на Москву.

«У наших інтересах подивитися, чи не можемо ми заохотити їх бути більш позитивними учасниками у припиненні цієї агресії, і водночас слідкувати, щоб вони не поставили зброю Росії», — резюмував держсекретар.

(ЛІГА.Новини)

Прем'єр-міністр Ізраїлю Біньямін Нетаньягу відкинув заклики деяких вашингтонських законодавців та українських чиновників приєднатися до зусиль Заходу щодо озброєння України, зокрема схвалити передання системи протиповітряної оборони «Залізний купол».

Він сказав, що стурбований тим, що ізраїльська зброя може бути захоплена на полі бою в Україні й зрештою потрапить до рук іранців, які останніми місяцями встановили тісніші військові відносини з Росією.

Нетаньягу сказав, що Ізраїль не може дозволити США надати Україні систему «Залізний купол», розроблену спільно зі Штатами.

(Укрінформ)

24-25 червня в Росії відбувся військовий заколот.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Очевидно, що Путін виходить з цієї кризи ослабленим, але ослаблений Путін – це велика загроза.

За словами Борреля, саме тому важливо дуже добре «розуміти усі наслідки», а також розуміти «все, що відбувається», як і «хто стоїть за цією спробою військового заколоту».

«Деяких генералів було арештовано. Тому я думаю, що Путін зараз буде в режимі "внутрішніх чисток" та більш агресивному стані», - зазначив високий представник ЄС.

На цьому тлі він наголосив на необхідності продовження підтримки України. «Єдиною відповіддю на все, що відбувається в Росії, має бути продовження підтримки України», - наголосив Боррель.

За його словами, ситуація навколо заколоту «вагнерівців» також продемонструвала, що Путін – «не єдиний господар у місті». «Він втратив те, що Макіавеллі називав основою держави – монополію на владу. Путін втратив монополію на владу», - заявив Боррель.

(Укрінформ)

Прем'єрка Естонії Кая Каллас, відповідаючи на запитання щодо безпекових гарантій Україні, сказала: «Єдина безпекова гарантія і найдешевша – членство в НАТО».

Водночас вона визнала, що цього не може статися, доки в країні точиться війна.

Каллас додала, що це є не європейським питанням, а питанням НАТО. Вона переконана, що необхідно домовитися щодо «чіткого шляху» України в Альянсі.

Прем'єрка Естонії переконана, що країни ЄС мають робити більше також для підвищення власної обороноздатності. Вона навела дані, згідно з якими з 1999 до 2021 року інвестиції Євросоюзу в потреби оборони збільшилися на 19,7%, тоді як США збільшили їх за той же період на 65,7%, Росія - на 292%, а Китай – на 595%.

«Ясно, що ми робимо недостатньо», - констатувала очільниця естонського уряду, додавши, що це особливо актуально зараз, коли партнери передають багато зброї Україні. Вона також підкреслила важливість розвитку оборонної індустрії.

Каллас була ініціатором спільних закупок озброєнь і продовжує просувати цю ідею. Нині обговорюються варіанти реалізації програми.

«Росія нестабільна, непередбачувана і небезпечна», - підкреслила Каллас, але зауважила, що так було і до спроби путчу, і такою вона залишається і зараз. Білорусь, за її словами, також як була агресором, так їм і залишається. Обидві країни були й залишаються небезпечними, тож треба сконцентруватися на допомозі Україні, а не на внутрішніх проблемах РФ, сказала Каллас.

(...). Очільниця естонського уряду вважає за необхідне використовувати російські заморожені активи на відновлення України, про що також говоритимуть у Брюсселі цього тижня. «Коли йдеться про відновлення України, несправедливим було би використовувати гроші наших платників податків, це мають бути гроші росіян, олігархів», - сказала політик. Вона наполягає на посиленні економічного та політичного тиску на РФ.

Говорячи про членство України та Молдови в ЄС, Каллас сказала, що «дисконту для них не буде», треба виконати критерії й провести важкі реформи.

[\(Укрінформ\)](#)

Прем'єр-міністр Фінляндії Петтері Орпо:

Ми повинні продовжувати підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно. Ми маємо послати чіткий сигнал українському народу, що ми стоїмо поруч з ним та потужно підтримуємо його у військовій, економічній, гуманітарній та політичній сферах. Потрібно більше і кращих санкцій.

За словами прем'єра, це також буде чітким сигналом Путіну, «що він не виграє цю війну і що ми підтримуватимемо Україну стільки, скільки необхідно».

[\(Укрінформ\)](#)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Ми повинні зробити Україну спроможною оборонятися. Тому Європейський фонд миру для України, можливо, має стати Фондом оборони України.

За словами Борреля, безпекові зобов'язання з боку ЄС щодо України мають передбачати не лише виділення чергових траншів допомоги, а й зусилля у довгостроковій перспективі – «під час і після війни».

Він також наголосив на необхідності продовження тренування українських військовослужбовців та модернізації української армії.

([Укрінформ](#))

29 червня у Брюсселі розпочинається саміт ЄС.

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

Три головні теми. Перша – це Україна, друга – міграція, і третя – конкурентоспроможність. Ми обговоримо Україну на фоні заколоту, який ми бачили наприкінці минулого тижня, та який демонструє глибокі розколи в путінській системі. Цей заколот, що трапився протягом вихідних, матиме післяшочкові хвилі, які ми ще побачимо. Найбільш важливим є те, що ми маємо подвоїти нашу підтримку для України, будь-то військові спроможності або фінансова підтримка, - для нас дуже важливо бути у цьому змістовними.

Вона зауважила, що «ерозія», яка спостерігається зараз у російській «групі Вагнера», є важливою не лише для України, де це угруповання було залучене до бойових дій, але також для країн Африки, де саме через бойовиків «Вагнера» Путін намагався посилювати свій вплив.

([ЛІГА.Новини](#))

Генеральний секретар оборонного союзу Єнс Столтенберг:

Ми згодні, що Україна стане членом НАТО, і ми згодні, що не Росії, а членам НАТО та Україні вирішувати, коли настане час надіслати їй повне запрошення долучитися.

А зараз, за словами Столтенберга, «найбільш термінове, негайне», – це підтримувати Україну, щоб вона відстояла суверенітет на незалежність.

Генсек НАТО неодноразово повторив за час спілкування з пресою, що Альянс продовжить підтримувати Україну і на майбутньому саміті погодять «багаторічну програму допомоги Україні, щоб вона просувалась у бік НАТО і була [в результаті] повністю сумісною з Альянсом».

([Укрінформ](#))

Співкері парламентів Латвії Едвардс Смілтенс, Естонії Лаурі Гуссар та Литви Вікторія Чміліте-Нільсен виступили зі спільною заявою.

«Поява групи найманців «Вагнера» в Білорусі може зробити безпекову ситуацію на східних кордонах НАТО і ЄС ще більш нестабільною. Ми знову засуджуємо режим Лукашенка в Білорусі за підтримку війни Росії проти України. Приховування Білоруссю терористичної організації «Група Вагнера» є неприйнятним, і ми закликаємо до подальшого посилення санкцій проти Білорусі», – наголошують вони.

Констатуючи, що нещодавній «марш справедливості» на Москву найманців ПВК «Вагнер» є внутрішньою справою Росії, підписанти водночас підкреслюють, що це – ще одна ознака непередбачуваності Росії. При тому, що військова агресія РФ проти України залишається найбільшою загрозою європейській безпеці з часів Другої світової війни.

Співкері парламентів Латвії, Естонії та Литви закликають до продовження пильності, зміцнення колективної оборони та стримування,

охорони кордонів на східному фланзі НАТО, що межує з Росією та Білоруссю. «Ми з нетерпінням чекаємо конкретних дій щодо цієї мети на майбутньому саміті НАТО у Вільносі», – йдеться у заяві.

Нагадавши, що парламенти Латвії, Литви та Естонії давно вже визнали групу найманців «Вагнера» терористичною організацією за звірства, вчинені проти українського населення, спікери закликають Європейський Союз включити ПВК «Вагнер» до списку осіб, груп і організацій, причетних до терористичних актів (у тому числі - за насильство та нестабільність, які нею поширюються на африканському континенті та в інших місцях світу).

Смілтенс, Гуссар та Чміліте-Нільсен закликали все міжнародне співтовариство посилити підтримку України в її поточній діяльності, боротьбі за свободу та територіальну цілісність. «Наша увага має залишитися на допомозі Україні. Разом із нашими союзниками та партнерами ми продовжуватимемо надавати всю необхідну підтримку Україні стільки, скільки буде потрібно, до перемоги України», – йдеться у заяві. (...).

[\(Укрінформ\)](#)

29 червня у Брюсселі розпочинається саміт ЄС.

Прем'єр-міністр головної в ЄС Швеції Ульф Крістерссон:

З очевидних причин ми поки все ще не є членами НАТО, Швеція не має формалізованої думки, як країни-члени НАТО мають приймати Україну. Є дуже потужні зобов'язання щодо України у вимірі європейської інтеграції та у сфері майбутнього оборонного співробітництва. Як вони будуть формалізовані - це інша справа.

(...) .Сьогодні ми будемо обговорювати шлях України у Європу. У нас є певні критерії для цього та рішення, які ми маємо прийняти, щоб сприяти їх виконанню. Тож існують потужні зобов'язання щодо входження України, але все ще триває обговорення, як буде просувати вперед цей процес, що ґрунтуватиметься на досягненні.

[\(ЛІГА.Новини\)](#)

Росія підірвала греблю Каховської ГЕС.

Депутат Європарламенту Андріус Кубілюс:

Відсутність реакції заохочує Путіна, особливо коли Путін перебуває в такій катастрофічній внутрішній ситуації після путчу Пригожина. І ми можемо лише здогадуватися, якими будуть його наступні кроки.

За його словами, Каховська катастрофа – це щось на кшталт застосування зброї масового знищення. У міжнародному праві є норми, які регулюють, як має реагувати на такі випадки міжнародна спільнота.

«На жаль, цього не було зроблено, коли була зруйнована Каховська гребля, не було оцінено, що Кремль застосував зброю масового знищення... Тому я бачу дійсно дуже велику помилку Заходу. Якщо Кремль сприйме реакцію Заходу за слабкість, це може підштовхнути його до ще більш небезпечних кроків», – сказав Кубілюс.

(Укрінформ)

Депутат Європейського парламенту Вітольд Ян Вашиковські:

Я поляк, отже, я бачу закінчення цієї війни так, як її бачать українці. Це повернення Криму, повернення Донбасу, притягнення Росії до відповідальності та примушення її платити репарації.

Чи це реалістично? Я не впевнений. Наразі визначення поняття перемога ще не сформоване та не має підтримки у деяких країнах Західної Європи.

Я вважаю, що в Україні є три-чотири місяці запасу свободи дій. Світ спостерігає за розвитком контрнаступу. Якщо після цього часу він зупиниться і не буде прогресу, Європа почне штовхати на замороження конфлікту та перемовини з Росією, повторюючи варіант 2015 року. Це моя песимістична думка.

(Укрінформ)

Глава Міністерства оборони Великої Британії Бен Воллес вважає, що НАТО має розглянути спрощення процедури оформлення членства для України в Альянсі.

«Я думаю, що ми повинні абсолютно точно розглянути можливість пропуску Плану дій щодо членства», - сказав Воллес.

Він додав, що напрямок руху має бути спрямований на просування України до членства в НАТО.

Водночас Воллес визнав, що всі питання, пов'язані із вступом країни в Альянс, не будуть вирішені швидко. Він також вважає малоімовірним, що всі питання щодо гарантій безпеки для України будуть вирішені до липневого саміту НАТО у Вільнюсі.

(Укрінформ)

У липні відзначатимуться 80-ті роковини Волинської трагедії.

Президент Польщі Анджей Дуда:

Ми проводимо спокійну політику, а не політику бігання з вилами, пошуку порозуміння у складних історичних питаннях, які є дуже болісними для великої групи наших земляків.

За його словами, кожна родина має право на місце вшанування своїх близьких, куди можна поїхати, покласти квіти, запалити свічки і помолитися.

«І це розуміє нинішня українська влада, з чим раніше були проблеми», - зауважив Дуда.

Він підкреслив, що не хоче, аби відбувалися «спроби підігрівання ненависті між обома народами».

«Я ніколи не мав сумнівів, що, на жаль, є також країни, які дуже хотіли б вибуху ненависті між українцями і поляками, і вони багато роблять зараз у цьому напрямку, щоб до чогось такого довести», - підкреслив президент Польщі.

Він зазначив, що завданням публічних людей у Польщі є ведення справ так, щоб відносини між українським і польським народами формувалися за принципами взаємоповаги, взаєморозуміння, справедливості і пошуку спільного майбутнього.

«Я хотів би це гарантувати. І сподіваюся, що ми зможемо це робити з нашими сусідами-українцями по-добросусідськи і братерськи, і все в цьому напрямку роблю», - зазначив Дуда.

Відповідаючи на запитання, чи Україна повинна перепросити за Волинську трагедію, Дуда зазначив, що, «має бути поєднання у справі Волині, потрібною є історична правда, повага до жертв, повага і братерство між обома народами».

([Укрінформ](#))

Канцлер Німеччини Олаф Шольц:

Це жахливо складно. Ніхто не знає наразі, що і як робити. Ми дали Єврокомісії завдання ламати над цим голову та поінформувати нас після того, як вони дійдуть якихось результатів.

Він зауважив, що немає «зрілої» пропозиції щодо того, як можна змінити чинні правові рамки, багато питань є відкритими, існує велика кількість різноманітних «правових і фактичних» викликів, які треба ретельно вивчити та знайти шлях, що не просто та може потребувати чимало часу. Партнери стоять на самому початку дебатів щодо мобілізації фінансових засобів, додав політик.

Але, переконаний Шольц, головне, що країни ЄС зобов'язалися підтримувати Україну на довгостроковій основі та не відступляться від цього зобов'язання. Він назвав це меседжем російському президенту, який, можливо, сподівається на те, що партнери згодом перестануть допомагати Києву.

Німецький канцлер загалом запевнив, що партнери «європейсько і трансатлантично» міцно стоять на боці України. Єдність буде засвідчена також під час саміту НАТО в липні, додав він.

([ЛІГА.Новини](#))

Колишній віцепрезидент США Майк Пенс заявив, що не підтримує відправлення американських військ в Україну для допомоги у війні.

«Нам ніколи не було варто надсилати американські війська в Україну, і в нас немає потреби цього робити», – сказав Пенс.

«З часів Рональда Рейгана американський народ завжди підтримував тих, хто відбивався, захищаючи власну свободу», – зазначив Пенс.

За його словами, доктрина Рейгана полягає у тому, що США надавали засоби боротьби тим, хто готовий битися з комуністами у своїй країні: «Щоб нам [американцям] ніколи не довелось з ними [комуністами] боротися на нашій землі».

(Укрінформ)

Президент Європейської Ради Шарль Мішель:

Очевидно, що ми не розголошуємо всі деталі щодо тісної координації між українською владою та країнами-членами ЄС у вимірі військового співробітництва та координації. Але одна річ є абсолютно зрозумілою: ми надаємо Україні масивну підтримку та військове обладнання для армії України, щоб привести її ближче до європейських армій та до НАТО.

Він зауважив, що вся військова допомога та обладнання, які надають Україні країни-члени, допомагають їй рухатися саме у цьому напрямку.

«Я абсолютно переконаний, що ми досягнемо великого прогресу. Зі сторони ЄС ми дійсно розуміємо, що нам потрібно адаптувати нашу промислову стратегію, щоб вона відповідала нашим амбіціям із (зміцнення) реальної європейської оборони», - додав Мішель.

(Укрінформ)

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

Стосовно Китаю ми чітко заявили, що не хочемо, аби будь-яка країна полегшувала Путіну вбивати українців. Ми не хочемо, аби будь-яка держава стримувала процес притягнення його до відповідальності.

Ми дуже чітко висловили свою стурбованість через те, що такі країни як Китай та інші не долучаються до міжнародних санкцій і не докладають всіх можливих зусиль, аби притягти Путіна до відповідальності.

Водночас, за його словами, Сполучені Штати вважають, що «КНР потенційно може відіграти певну роль у підтримці мирного врегулювання (в Україні – ред.) шляхом переговорів».

У цьому зв'язку Кірбі назвав важливим той факт, що Сі Цзіньпін мав розмову з Володимиром Зеленським. «Ми заохочуємо продовжувати цей діалог», - зауважив представник Білого дому.

Він також позитивно оцінив призначення Китаєм спецпредставника в Україні. «Ми продовжуватимемо бути відвертими та відкритими з Китаєм стосовно розвитку в Україні та зі свого боку надалі підтримуватимемо Україну», - додав представник адміністрації Байдена.

(ЛІГА.Новини)

Голова Об'єднаного комітету начальників штабів США Марк Міллі, прокоментував нібито «повільний» наступ українських військ:

Війна на папері та справжня війна – різні речі. Те, що це відбувається повільніше, ніж передбачали люди, мене зовсім не дивує.

Він також заявив, що Україна бореться за своє життя, і «звичайно, це відбувається трохи повільно, але це – частина природи війни».

Водночас він назвав роботу українських військовослужбовців «чудовою».

(Укрінформ)

Очільниця уряду Естонії Кая Каллас піддала критиці оцінку Європейського центрального банку, де вважають, ніби передача на користь України доходів, отриманих із заморожених активів РФ, нашкодить євро.

За словами естонської прем'єрки, на тлі заяви Європейського центрального банку голова Єврокомісії Урсула фон дер Ляйен сказала, що насправді рішучішою дією був арешт цих активів. І якщо він не вплинув на фінансову стабільність, то й подальший крок також не вплине.

«Я також переглянула ці аргументи (Європейського банку, - ред.), їх можна спростувати один за одним. Ніхто не збирається відбирати ці активи безпідставно. Але ж ми визнаємо, що ці активи перебувають у наших руках. Тобто Росія має право вимагати, але Україна має точно таке саме право вимагати від Росії компенсації за завдану їй шкоду. Ці дві вимоги могли б одна одну врівноважити», – переконана Каллас.

Реакція представників української громадськості

Українці в Кореї провели акцію протесту проти російської війни в Україні під російським посольством у Сеулі ([Укрінформ](#)).

Вони засудили терористичний акт підризу Каховської ГЕС, який спричинив серйозну екологічну катастрофу та загрожує глобальній продовольчій безпеці.

Учасники акції закликали міжнародних партнерів протидіяти екоциду та забезпечити ядерну та енергетичну безпеку, зважаючи на небезпечну ситуацію на Запорізькій АЕС.

Водночас українці наголосили на неприпустимості показового суду над українськими військовополоненими, який здійснює Росія, порушуючи міжнародне гуманітарне право.

Терпіти труднощі через війну з Росією задля перемоги готові 58% українців, 11% - не готові терпіти взагалі ([Укрінформ](#)).

Про це під час презентації дослідження «Стійкість під час війни та у поствоєнний період: на що опираються українці» повідомив директор соціологічної групи «Рейтинг» Олексій Антипович.

Дослідження проводилось соціологічною групою «Рейтинг» на замовлення Національної платформи стійкості та згуртованості упродовж 6-11 червня методом САТІ (телефонні інтерв'ю) серед населення України віком від 18 років на всій території, за винятком тимчасово окупованих Криму та Донбасу. Опитано 1200 респондентів.

У будівлі Європейського парламенту в Брюсселі відкрили виставку юних українських художників «Світ, в якому я хочу жити!» (The world i want to live in!), яка показує світ майбутнього очима дітей, де немає місця війні, жорстокості та несправедливості ([Укрінформ](#)).

Диппредставництво подякувало за сприяння в організації цього заходу Міжнародній асоціації «Солдати миру» (AISP/SPIA), Бельгійському відділенню, та особисто віцепрезиденту Міжнародної асоціації «Солдати миру» в Західній Європі пану Альберту Тібору, а також Спільці миротворців ООН (м. Харків). (...).

Коса у поміч ЗСУ: 7-річна Софія з Харківщини відрізала волосся, аби допомогти захисникам ([5.ua](#)).

Дитяче волосся – на допомогу оборонцям. 7-річна дівчинка з Харківщини вирішила відрізати косу та продати її, а вторговані кошти – переказати на допомогу ЗСУ. До своєї мети Софія йшла пів року. Останнім

часом дівчинка мешкає за кордоном, але підстригтися хотіла саме в Україні. Коли маленька українка з мамою повернулися – то пішли до перукаря (...).

Відрізаний хвостик вийшов близько 40 сантиметрів. В інтернеті таке волосся коштує від 3 тисяч гривень. Продати його мама Софійки планує до повернення за кордон, а кошти, на прохання доньки, перекаже українським оборонцям.

У Кропивницькому під час вручення відзнак випусникам-медалістам підбили підсумки акції «Зараз дрон – потім квіти», під час якої зібрано загалом понад мільйон гривень ([Укрінформ](#)).

Про це повідомив начальник Кіровоградської ОВА Андрій Райкович у Телеграмі.

За його словами, до збору коштів долучилися творчі волонтери, юні танцюристи, студенти музколеджу.

Загалом на Кіровоградщині цього року 397 медалістів, зокрема 145 у Кропивницькому.

Акцію «Зараз дрон - потім квіти» ініціювала активна молодь Кропивницького. Її зміст полягав у тому, щоб кошти, призначені на квіти до свята останнього дзвоника, передати для ЗСУ.

Третина українців за кордоном вірять, що в Україні утискають російськомовних ([Укрінформ](#)).

За кордоном 32% українців погоджуються, що в Україні утискають російськомовних.

Про це свідчать результати дослідження проекту VoxCheck.

Керівниця проекту VoxCheck Світлана Сліпченко:

Українці саме за кордоном достатньо активно реагують та вірять у те, що російськомовних в Україні утискають. Серед українців в Україні такої тенденції немає, і в цей наратив вірять набагато менше. Наратив з'явився і активізувався з прийняттям закону про мову. Звісно, зараз він теж достатньо популярний і теж є обґрунтуванням для Росії, чому нібито треба звільнити Україну від українців.

За її словами, коли українці знаходяться в Україні, вони мають свої емпіричні докази того, чому немає утисків російськомовних. Водночас, українці за кордоном обмежені лише споживанням новин, які можуть бути і проросійськими, тож продовжують вірити у цей наратив.

Дослідження показало, що респонденти, які відстежують іноземні ЗМІ (телебачення, аналітичні видання) та уникають українські, більш схильні погоджуватися з проросійськими твердженнями.

Дослідження проведено VoxCheck разом із компанією CBR за підтримки міжнародного фонду «Відродження». Цільова аудиторія: українці віком 18-70 років, що проживають в Україні або перебувають за кордоном (Польща, Чехія, Німеччина, Велика Британія, Іспанія, Італія, Франція,

Словаччина та ін.). Було опитано 1466 респондентів з України та 327 респондентів з-за кордону. Методи опитування: інтерв'ю на онлайн-панелі CBR Point, телефонні інтерв'ю, онлайн-інтерв'ю.

Майже 80% українців підтримують закриті кордони та візовий режим з Росією ([Укрінформ](#)).

Про це свідчать результати опитування, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології.

«Перед Революцією гідності переважна більшість українців (70%) хотіли бачити країни незалежними, але дружніми державами. Лише 15% наполягали на тому, що відносини мають бути як з іншими державами – із закритими кордонами, візами, митницями. Причому досить істотна частка респондентів (12%) бажали навіть об'єднання в одну державу. Після окупації Криму і початку війни на Донбасі значно зросла частка тих, хто вважав, що відносини мають бути як з іншими державами (з 15% до 44%), хоча все одно 48% вважали, що країни мають лишатися дружніми (частка тих, хто виступав за об'єднання знизилася до 5%)», - йдеться в повідомленні.

Водночас після широкомасштабного вторгнення до 79% зросла частка тих, хто хоче мати закриті кордони, візи та митницю з Росією. Цей показник ідентичний у липні 2022 року і травні 2023 року.

Лише 10% зараз хотіли б, щоб країни були дружніми, і лише 1% хотів би об'єднання країн в одну.

При цьому опитування показало, що закриті кордони з Росією хочуть мати 75% жителів сходу та 73% - півдня. До 2014 року в усіх регіонах переважна більшість українців бачили країни дружніми з відкритими кордонами, без віз і митниць.

Крім того, зазначається, що серед тих, хто вдома спілкується переважно або лише російською мовою, 70% вважають, що з Росією потрібно мати закриті кордони, візи та митниці.

Опитування було проведено впродовж 26 травня - 5 червня 2023 року методом телефонних інтерв'ю з використанням комп'ютера на основі випадкової вибірки мобільних телефонних номерів. Опитано 984 респонденти віком від 18 років, що мешкають у всіх регіонах України (крім ТОТ).

Українці цінують США, Британію, Польщу, ФРН. Туреччина – не ворожа, з Китаєм непросто: опитування ([ЛІГА.Новини](#)).

Українці продовжують високо цінувати союзників – Польщу, США, Велику Британію, а ставлення їх до Німеччини стає дедалі позитивнішим. Водночас все більше опитаних соціологами групи Рейтинг людей вважають Китай ворожим. Туреччину українці не сприймають як ворожу; найімовірніше, нейтральною країною.

На початок літа 2023 року 94% респондентів вважали Польщу дружньою країною, 86% – США, 85% – Велику Британію.

Відсоток оцінки Німеччини як дружньої країни збільшився із 65% минулого року до 80%.

Водночас якщо в жовтні 2022 року Китай вважали найімовірніше нейтральною країною 63% українців, а ще 18% – ворожою, то зараз нейтральність бачать 52%, а ворожість – 34%.

Щодо Туреччини збільшилася оцінка її як нейтральної країни: 48% вважають її такою (минулої осені – 39%) і 40% – дружньою (раніше – 51%). Водночас кількість українців, які вважають Туреччину ворожою, мінімальна і відсоток не змінюється: лише 3%.

Опитування групи Рейтинг у співпраці з ГО «Центр Трансатлантичного діалогу» проведено 1-2 червня 2023 року телефоном з використанням комп'ютера серед 1000 українців від 18 років скрізь у країні, окрім окупації та територій, де на момент опитування був відсутній український мобільний зв'язок. Похибка не вища за 3,1%.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Австралійський мільярдер, власник компанії Fortescue Metals Group Ендрю Форест після Лондонської конференції з відновлення України заявив про намір інвестувати в країну ([Укрінформ](#)).

Австралійський мільярдер, власник компанії Fortescue Metals Group Ендрю Форест:

Моє зобов'язання перед вами просте: коли війна закінчиться таким чином, щоб задовольнити український уряд, в Україну хлинуть глобальні інвестиції.

Ми не повинні ставити собі за мету відновити те, чим була Україна з низькоякісною інфраструктурою радянських часів. Ми маємо уявити, якою вона може бути за наявності бачення, планування та доступу до найкращих світових технологій і мислення.

Я зроблю все, що в моїх силах, щоб надихнути бізнес та інвестиційну спільноту на досягнення цієї мети. Ми з нетерпінням чекаємо цього моменту і будемо разом з вами на шляху до майбутнього, на яке ви і захисники вашої нації так чесно заслужили.

І цим ви надихнули весь світ. Саме тому на Лондонській конференції з відновлення України ми взяли на себе зобов'язання підтримувати вашу країну в розбудові квітучої європейської економіки з майбутнім, визначеним кращими цифровими та зеленими інноваціями, у суспільстві, яке є справедливим і вільним від корупції.

Шість підлітків із Бельгії купили другий шкільний автобус для дітей з України ([КР.ua](#)).

Шестеро бельгійських підлітків-волонтерів придбали другий шкільний автобус для дітей з України. Кошти юні волонтери збирали за допомогою місцевої благодійної організації BEforUkraine, яка забезпечує українців каретами швидкої допомоги.

Обидва автобуси відправилися на Київщину. Перший передали до села Богданівка, другий — до гостомельського ліцею.

Бельгійські підлітки повідомили, що не будуть зупинятися на досягнутому, та вже оголосили збір на третій автобус для українських школярів.

Переважна більшість американців підтримують надання зброї Україні для захисту від Росії й вважають, що така допомога відповідає інтересам США ([Укрінформ](#)).

Результати опитування, яке проводилося в понеділок та вівторок, зафіксували різке зростання підтримки передачі зброї Україні: 65% порівняно з 46% у травні.

При цьому за постачання американської зброї виступають 81% демократів, 56% республіканців і 57% незалежних.

Опитування також показало, що 76% американців вважають, що надання допомоги Україні демонструє Китаю та іншим суперникам, що Сполучені Штати мають «волю і здатність» захищати свої інтереси та своїх союзників.

Зазначається, що такі результати сприятимуть політиці президента США Джо Байдена щодо надання допомоги Україні у звільненні окупованих територій, а також посилюватимуть позиції керівництва Республіканської партії у Конгресі, яке підтримує Україну.

Онлайн-опитування Reuters/Ipsos проводилося по всій країні, у ньому взяли участь 1004 респонденти, у тому числі 400 демократів і 383 республіканців. Похибка сягає близько 4%.

Згідно з іншими соціологічними даними, значна більшість американців – близько 70 відсотків – більше схильна підтримати на президентських виборах 2024 року того кандидата, який продовжить надавати військову допомогу Україні.

Шведська екоактивістка Грета Тунберг заявила, що світ та міжнародна спільнота мають притягнути Росію до відповідальності за її злочини ([Укрінформ](#)).

Шведська екоактивістка Грета Тунберг:

Нам треба розставити крапки над і. Небезпеки, загрози війни, страждання людей, екоцид - це все дуже пов'язано. Ніхто з нас не повинен залишати без уваги те, що зараз відбувається в Україні, ті злочини, які скоїла Росія тут. Дуже сподіваюся, що ми зможемо зібрати оцінки цього від органів влади, екологічних організацій, щоб визначити шкоду довкіллю України. Ми маємо притягнути Росію до відповідальності за її злочини, а Україна повинна мати можливість сталого відновлення.

Я не думаю, що реакція достатня. Ми повинні голосніше говорити про це.

У Празі почав курсувати жовто-блакитний трамвай ([Укрінформ](#)).

Тимчасовий повірений у справах України в Чехії Віталій Усатий взяв участь у презентації трамвая у жовто-блакитних кольорах, який упродовж пів року курсуватиме Прагою.

«На трамваї розміщено логотип та qr код платформи UNITED 24, яка створена за ініціативи Президента України Володимира Зеленського та спрямована на збір пожертв на підтримку України за декількома напрямками:

оборона, гуманітарне розмінування, медична допомога, відбудова України, освіта та наука», – йдеться в дописі посольства України в Чехії.

Віталій Усатий подякував мерії міста Прага за цю ініціативу, яка є символом дружніх стосунків між Україною та Чехією та за постійну та непохитну підтримку України та тимчасово переміщених осіб.

Амстердамський музей відмовляється від російського патронату (Українська правда. Життя).

Нідерландський музей, що носив ім'я найбільшого державного музею Росії «Ермітаж», перейменують. З 1 вересня музей в Амстердамі називатиметься не Hermitage, а H'ART Museum.

До повномасштабного вторгнення цей музей експонував переважно російське мистецтво з запасників державних музеїв РФ і вважався символом близьких відносин між Нідерландами та Росією. І лише минулоріч, через тиждень після початку Росією відкритої війни в Україні, музей оголосив про розрив стосунків з російським «тезкою».

Разом зі зміною назви амстердамський музей заявив і про нове партнерство – зі Смітсонівським музеєм американського мистецтва у Вашингтоні, Центром Помпиду в Парижі та Британським музеєм. «Ми будемо як музей для музеїв», – заявила директорка амстердамського музею Аннабель Бірні.

«Ермітаж» в Амстердамі був створений як незалежна некомерційна організація радою приватних осіб у 2009 році. І мав власне фінансування художнього керівництва та кураторів.

Угода з петербурзьким «Ермітажем» надала амстердамському музею право використовувати назву «Ермітаж» та необмежене право на запозичення творів із російської колекції.

За 14 років амстердамський «Ермітаж» організував 30 виставок, близько третини з них були пов'язані з російською культурою та історією.

У 2022 директорка музею Аннабель Бірні заявила, що через війну в Україні «магія Росії зникла». Остання виставка, організована у співдружності з російським «Ермітажем» була закрита через п'ять тижнів після відкриття у березні минулого року. За словами Бірні, музей зазнав збитків приблизно в 2 мільйони доларів, закрившись достроково.

«Ми вважали, що це було єдино правильним вчинком. – сказала Бірні. – Нам довелося жити з наслідками, але ми з гордістю трималися цього рішення. У міру розвитку ситуації в Україні час довів нашу правоту».

Через кілька місяців після того, як амстердамський «Ермітаж» припинив співпрацю з РФ, голландські музеї допомогли йому залишитися на плаву, тимчасово позичивши деякі зі своїх зіркових робіт на знак солідарності.

Експертні оцінки

(УНІАН)

Економіст, фінансовий аналітик, експерт аналітичного центру «Об'єднана Україна» Олексій Куц:

Після хвилі скандалів, коли в деяких банках та обмінниках українцям почали відмовляти у обміні іноземних «зношені», або старих банкнот, розбиратися у проблемі почали Верховна Рада і Нацбанк. Профільний комітет парламенту заслухав НБУ щодо заробітку обмінників на «зношених» купюрах. Сам Нацбанк запланував провести зустріч з учасниками ринку обміну валют, щоб розібратися зі скаргами українців на проблеми з обміном іноземних «зношених» купюр та банкнот давніх років випуску, а також надати «відповідні роз'яснення». Мовляв, НБУ не ухвалював ніяких нормативно-правових актів, які би передбачали заборону «здійснення валютно-обмінних операцій з іноземною валютою, зокрема, доларів США серії 1996 року та тими, які були випущені в обіг раніше».

Річ у тім, що вилучення зношених банкнот за комісію, за правилами, має відбуватися у рамках такої операції, як банківське інкасо валюти. Простими словами: ви здаєте у банк зношену валюту, банк чи фінкомпанія передає вам гривневий еквівалент, але саму купюру вилучає з обігу і відправляє на обмін за кордон.

Звичайно, класичне інкасо – це вилучення купюри, обмін її на нову, передача нової купюри клієнту, а потім, за бажанням, обмін її на гривню. Але зазвичай, все відбувається простіше: клієнт здав зношену купюру і отримав гривню, сплативши комісію.

Якщо валюта не вилучається з обігу, то нарахування комісії є незаконним:

Ключова ознака валютного інкасо – вилучення зношеної купюри з обігу та її обмін на нову. Саме за це і справляється комісія.

Тобто має виникнути законна підстава для сплати комісії, інакше комісія нараховується за «повітря». Адже якщо валюта не вилучається з обігу, то нарахування комісії є незаконним.

Але обмінні пункти, які почали масово вимагати комісії за «зношені» банкноти, переважно долари, нікуди їх не відправляють і на нові купюри не обмінюють. А повертають знову в обіг, переважно, у тіньовий. При цьому, забираючи собі з обігу 10–30 % рентного заробітку.

Звичайно, що це змова.

І Національний банк України має не лише писати листи-роз'яснення «дрібним почерком», але просто взяти і відкликати пару ліцензій у фінансових компаній на операції з готівковою валютою. Не хочуть брати долари – нехай видають кредити.

Ну, а поки є проміжні результати. Після багатьох публікацій та ефірів, відновився прийом доларів у терміналах Приватбанку (для поповнення рахунку), які, до речі, відімкнули одночасно із масовою змовою щодо банкнотних комісій. Дуже дивний збіг.

Мережевий характер корупції – це те, з чим зіткнуться справжні борці з корупцією в Україні. Якщо такі у нас колись з'являться.

(УНІАН)

23–24 червня в Росії відбувся заколот ПВК «Вагнер» та її ватажка Євгена Пригожина.

Політолог і публіцист Андрій Піонтковський:

«Марш справедливості» Пригожина був репетицією, підготовкою до усунення Путіна від влади. При цьому, на його думку, навіть найманці ПВК «Вагнер» мають більш відповідальну позицію щодо ядерного питання, ніж російський диктатор: «У всіх своїх виступах Пригожин обов'язково вставляв яскравий кусок, що ні в якому разі не можна застосовувати ядерну зброю».

Народний депутат України, заступник голови комітету Верховної Ради з питань національної безпеки, оборони та розвідки Єгор Чернів:

Сам Пригожин неодноразово виступав категорично проти використання ядерної зброї. При цьому, заколот Пригожина свідчить: частина російських еліт його руками намагається позбавити Путіна ядерної кнопки.

Намагання зняти Шойгу та поставити під свій контроль Міноборони РФ – саме про це. Адже, в кінцевому підсумку, саме керівництво Міноборони буде приймати рішення, чи виконувати наказ Путіна про застосування ядерної зброї.

Дипломат, експерт Центру оборонних стратегій Олександр Хара:

Вся політкоректність Заходу й заяви про відсутність намірів зміни путінського режиму Путіна геть не вразили. Світ нарешті отримав натяк, що потрібно мати план на випадок громадянської війни та розвалу Росії.

Росія надовго залишиться нестабільним й непередбачуваним суб'єктом, який балансує на межі. Але зростає роль України, як захисника. Отже, захиснику потрібна більша підтримка для боротьби за власний суверенітет і територіальну цілісність.

Заступник директора Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння з міжнародних питань Михайло Самусь:

Україні варто використати пригожинське шоу в інформаційній боротьбі. Треба звертати увагу партнерів на те, що Росія вже є failed state з усіма відповідними ознаками, що російське керівництво не контролює силові структури, а вони, своєю чергою, не готові захищати путінський режим, що Росія дійсно може почати руйнуватися в будь-який момент.

Тому Україні варто мати власний план, як нам реалізувати crisis management в Росії. А Заходу варто перестати боятися будь-яких «червоних

ліній». Відтак, по-перше, негайно запросити Україну до НАТО. По-друге, надати Україні будь-яку зброю (включно з далекобійними ракетами більше ніж 1000 км). По-третє, розпочати спільну роботу з Україною стосовно конкретного алгоритму дій з crisis management в Росії, коли та почне рухатися у напрямку саморуйнації.

Ще півтора року тому багато хто вважав, що російська армія – друга у світі, Володимир Путін – сильний лідер своєї держави, а сама вона – великий геополітичний гравець. І хоча Кремль все ще продовжує заохочувати саме таке сприйняття світом Росії, маски потроху спадають.

«Сильний лідер», отримавши кризову ситуацію, спочатку гучно погрожував заколотникам, потім сів на літак і втік у невідомому напрямку, а далі уклав з заколотниками угоду, усе їм пробачив і закрив кримінальні справи, нагородив силовиків за «протидію» заколотникам, а пропаганда пояснила народонаселенню, що «все іде за планом». Можливо, після усього цього світові не варто намагатися зберегти Путіну «лице», піддаючись на ядерний шантаж? Може, страх, що він натисне кнопку не раціональний? Адже складається враження, що набагато страшніше не те, що Путін, загнаний у кут, знову дістане свій ядерний козир, а те, що він запросто може лишити російський ядерний арсенал купці різних «приватних армій».

(УНІАН)

На деокупованих територіях Харківщини та Херсонщини цифрові телепередавачі T2 продовжують ловити російські телеканали.

Політолог, політичний консультант Ігор Рейтерович:

Існує дві причини, через які ворожі канали продовжують своє мовлення на звільнених українських територіях. Перша – технічного характеру, пов'язана з тим, що в умовах розвитку телекомунікаційних послуг достатньо складно заглушити будь-які сигнали, які надходять з інших країн, особливо на територіях поблизу кордону.

Щоб розв'язати цю проблему, треба ставити спеціальне обладнання, глушилки і робити все для того, щоб неможливо було ловити сигнали різними засобами. Це потребує часу та певних ресурсів. І тут можуть виникнути ще питання (як би це дивно не звучало, навіть претензії) з боку окремих наших західних колег. Зокрема з приводу того, що використання подібних методів для боротьби з російською пропагандою, росканалами, може бути використано і для інших речей, наприклад, щоб прибрати не дуже зручні канали, які є безпосередньо в Україні. Наразі це питання не актуальне, але треба розуміти, що європейці час від часу і раніше порушували подібні теми в контексті боротьби із російською пропагандою. Коли ми закривали окремі канали, вони казали, що це є порушенням загальних принципів свободи слова.

Другою причиною, за його словами, є недостатня увага з боку відповідних українських органів, які мають займатися питаннями щодо

блокування російських каналів тими доступними засобами, які в них є. Ці органи мають проводити роз'яснювальну роботу з населенням, пояснювати, що люди, дивлячись ці канали, споживають інформацію, яка не має нічого спільного з реальністю, бо ж викривлюється дійсність.

Наскільки мені відомо, така робота якраз саме на деокупованих територіях практично не проводиться, це виключно ініціатива, можливо, якихось місцевих політиків або представників місцевих адміністрацій. Але все це відбувається дуже спорадично, оскільки на рівні держави немає відпрацьованої схеми. Немає конкретних програм, політик, з відповідальними, етапами та відповідним фінансуванням.

За його словами, звичайно, це викликає питання, адже на дворі – другий рік широкомасштабної війни.

Наприклад, Міністерство з питань реінтеграції цьому питанню уваги практично не приділяє. Хоча на другий рік війни це, здавалося б, повинно бути одним з перших. Під це треба було б просити якісь додаткові кошти, й вони були б знайдені у державному бюджеті, оскільки це важливе питання національної безпеки і оборони. Але просто хтось з тих, хто ухвалює такі рішення, опустили ці питання, або вважають, що це не дасть їм можливості отримати такий ефект, який принесе певні політичні чи управлінські бали.

Щоб змінити ситуацію, Рейтерович пропонує внести відповідні положення до нормативно-правової бази, яка сьогодні регулює сферу медіа, і вказати одним з напрямків цієї стратегії – протидію саме російській дезінформації через поширення трансляції росканалів в Україні. Це, своєю чергою, має передбачати певний комплекс заходів як технічного, так і управлінського характеру, дозволить обмежити ці трансляції, провести профілактичні бесіди з населенням тощо.

Паралельно потрібно максимально підтримувати і розвивати українські телеканали, щоб вони могли створювати якісний конкурентний продукт, щоб вони були максимально присутні в інформаційному просторі, і щоб у жителів тільки що звільнених територій навіть бажання не виникало шукати якісь інші канали, які є в Росії.

При цьому ці канали мають бути й розважального плану, тут немає нічого страшного. Треба розуміти, що люди шукатимуть для себе і такі можливості дещо розвантажитися, подивитися щось інше. Україна має давати свою альтернативу. Вона у нас до війни насправді була, зараз потрошку це відновлення починається: «1+1», «ICTV» паралельно запускають якісь канали, що містять у тому числі і розважальний контент, але з урахуванням обставин війни. Цього повинно бути більше, і держава це має підтримувати. Інакше ми будемо програвати конкуренцію у розважальному контексті, а Росія буде цим користуватися для впровадження своєї пропаганди.

Голова Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Ольга Герасим'юк:

Наявність російського мовлення на деокупованих територіях пояснюється прикордонним статусом територій. Крім того, телерадіомовні організації РФ незаконно користуються телекомунікаційними мережами і частотами України на тимчасово окупованих територіях.

З початку повномасштабного військового вторгнення Росії на територію України більша частина українських мовників опинилася у складному фінансовому становищі. Значна кількість мовників припинила роботу через знищення (захоплення) ворогом матеріально-технічної бази мовлення, руйнацію висотних споруд тощо. Після деокупації територій, через технічні та фінансові причини, відновити мовлення наразі вдалося не всім компаніям. Недостатня наявність в ефірі українських радіостанцій посилює можливість поширення російських програм у прикордонних із РФ областях.

Припинення російського мовлення на території України можливе лише за умови вимкнення передавачів на території РФ, або ж їх повного глушіння з території України. Програми РФ поширюються на територію України як на частотах, які мають міжнародно-правовий статус та закріплені за Росією, так і на додаткових радіочастотах, які вона оперативно змінює.

Стосовно цього Національна рада зверталась до Міністерства оборони України, зокрема щодо території Харківської області. Туди досягає мовлення з м. Белгорода Белгородської області РФ на FM-частотах, які мають міжнародно-правовий статус. Міністерству було також надано перелік цих частот. Надану Нацрадою інформацію буде враховано при плануванні використання відповідних засобів. Натомість запропоновано варіант протидії через залучення українських радіостанцій.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №360/2023

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

БОСОГО Дмитра Володимировича — солдата

ТРОФІМОВА Олександра Олександровича — старшого солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

ОВЧИННИКОВА Андрія Валерійовича — молодшого сержанта

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

ДОВГОГО Віктора Олександровича — майора

ПОВОЗНИКА Костянтина Сергійовича — капітана

ТОЛСТОВА Максима Віталійовича — солдата

ШВЕДОВА Андрія Васильовича — солдата

ШУБОВА Віктора Аркадійовича — солдата

ЩИРСЬКОГО Володимира Олександровича — майора

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

АВДЄЄНКА Олександра Володимировича — солдата

АНДРЕЙЧУКА Костянтина Руслановича — солдата

БАБИЧА Григорія Дмитровича — старшого солдата

БАЛАСА Олега Олександровича — солдата

БЕЗЗУБОГО Костянтина Миколайовича — солдата

БОГАЧОВА Андрія Валерійовича — солдата

БОНДАРЕНКА Сергія Павловича — старшого солдата

БОРОДАВКА Григорія Пантелійовича — сержанта

БОЯРЧУКА Владислава Володимировича — солдата

ГОЛІЧЕНКА Сергія Олександровича — солдата

ГРИШКА Євгена Миколайовича — солдата

ГУБРІЯ Сергія Івановича — старшого сержанта

ГУЛУ Станіслава Володимировича — солдата

ГУРІНА Андрія Олександровича — солдата

ГУЧЕНКА Андрія Миколайовича — молодшого сержанта

ДАМЧЕНКА Олександра Миколайовича — сержанта

ДЕМИДОВА Сергія Геннадійовича — солдата

ДЕНИСЕНКА Дениса Борисовича — солдата

ДЖОЛУ Івана Володимировича — старшого солдата

ДОВГУШУ Руслана Миколайовича — старшого солдата

ДОНЦЯ Олександра Миколайовича — солдата
ДУГЕНЦЯ Валерія Вячеславовича — солдата
ЄНДОВИЦЬКОГО Василя Олексійовича — сержанта
ЖАДЧЕНКА Богдана Дмитровича — солдата
ЗАКАЛЕНКОВА Володимира Вадимовича — солдата
ЗАХАРОВА Романа Борисовича — майстер-сержанта
ЗВАРИЧУКА Мирослава Володимировича — солдата
ІВАНЦОВА Іллю Євгеновича — старшого солдата
ПАТКА Максима Олександровича — солдата
КАЛЕНИКА Віталія Станіславовича — солдата
КАРПЕНКА Івана Федоровича — майстер-сержанта
КАТЕЛЬНИЦЬКОГО Олексія Вікторовича — солдата
КЕПШУ Євгена Анатолійовича — старшого сержанта
КИСЛОВЦЯ Сергія Сергійовича — сержанта
КОВАЛЕНКА Максима Володимировича — солдата
КОМПАНИЧЕНКА Сергія Володимировича — старшого солдата
КОНОХА Тараса Вікторовича — солдата
КОНЬОКА Миколу Олександровича — солдата
КОРЖА Сергія Олександровича — молодшого сержанта
КОРОГОДА Павла Володимировича — солдата
КРИВОНОСА Віталія Сергійовича — старшого солдата
КУЗНЄЦОВА Євгена Олеговича — солдата
КУЛАГУ Євгена Івановича — молодшого сержанта
КУЛИКА Максима Сергійовича — старшого солдата
КУРБАНОВА Віктора Олеговича — солдата
ЛАГАЯ Володимира Вікторовича — старшого солдата
ЛАШУКА Михайла Миколайовича — солдата
ЛЕЩЕНКА Євгенія Ігоровича — солдата
ЛЄБЄДЄВА Миколу Миколайовича — старшого солдата
ЛИТВИНЕНКА Дмитра Сергійовича — солдата
ЛИТВИНЕНКА Миколу Миколайовича — солдата
ЛОМЕЙКА Артема Ігоровича — старшого солдата
МАКА Сергія Володимировича — майстер-сержанта
МАЛИШКА Юрія Олексійовича — майора
МАЛОФІЯ Сергія Васильовича — солдата
МАТВІЄНКА Вадима Вікторовича — солдата
МЕКШУНА Петра Михайловича — старшого солдата
МЕЛЬНІЧЕНКА Олексія Олександровича — старшого солдата
МИХАЙЛЕНКА Ігоря Володимировича — молодшого сержанта
НЕХАЯ Валентина Михайловича — молодшого сержанта
НІКОЛАСНКА Костянтина Олександровича — сержанта
ОЛІЙНИКА Романа Володимировича — сержанта
ОРЛЯКУ Миколу Вікторовича — старшого солдата

ПЕТРИЩЕВА Сергія Олександровича — солдата
ПИШНОГО Миколу Миколайовича — сержанта
ПЛОТНІКОВА Віталія Вікторовича — солдата
ПОЛОЖАЯ Романа Івановича — солдата
ПОПОВИЧА Андрія Олексійовича — солдата
ПРАЙЗНЕРА Дмитра Миколайовича — солдата
ПРИДАТЧЕНКА Олександра Сафаровича — солдата
ПРИХОДЬКА Ігоря Миколайовича — солдата
РАДЧЕНКА Сергія Миколайовича — солдата
РЕНКАСА Іллю Володимировича — солдата
РУДЬКА Євгена Миколайовича — солдата
САДОВЕНКА Романа Олександровича — головного сержанта
СВІТЛИЧНОГО Олександра Валерійовича — старшого солдата
СЕРГІЙЧИКА Олександра Володимировича — молодшого лейтенанта
СИНЯТНИКА Романа Васильовича — солдата
СІЗОВА Михайла Володимировича — старшого лейтенанта
СІЛЧЕНКА Костянтина Вікторовича — молодшого сержанта
СТАДНИКА Андрія Володимировича — солдата
СТАНЄВИЧА Олександра Анатолійовича — солдата
СУСІДСЬКОГО Станіслава Станіславовича — солдата
ТАРАНУХА Олега Михайловича — молодшого сержанта
ТЕРЕНТЯКА Віталія Дмитровича — старшого солдата
ТІМЧЕНКА Олександра Давидовича — солдата
ТРУХАНА Михайла Костянтиновича — солдата
УШАКОВА Олександра Сергійовича — старшого солдата
ЧЕРНОВА Віктора Олександровича — солдата
ЧИСТЯКОВА Андрія Валерійовича — старшого солдата
ШАПОЧКУ Віктора Михайловича — солдата
ШАУЛЬСЬКОГО Сергія Федоровича — солдата
ШЕВЧЕНКА Олександра Анатолійовича — солдата
ШЕВЧЕНКА Олексія Івановича — молодшого сержанта
ШИЯНА Веніаміна Григоровича — солдата
ШКУРА Олександра Петровича — старшого сержанта
ЩЕРБАКА Євгенія Олександровича — солдата
ЯНДОЛУ Сергія Олександровича — старшого солдата
ЯРУШЕНКОВА Ігоря Володимировича — солдата
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
ГРИНЕВИЧА Олександра Сергійовича — солдата
ЛУЦЕНКА Романа Вікторовича — лейтенанта медичної служби.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

30 червня 2023 року

Додаток 2**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №361/2023****Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

КОБИЛКІНА Дениса Олександровича (помертно) — підполковника
ЯКОВЕНКА Олександра Олексійовича — полковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ДИКАНЯ Максима Вікторовича — капітана
КІВШАРА Артема Олександровича — лейтенанта
КУБАЯ Івана Дем'яновича — старшого лейтенанта
ТЕРЕЛЕЦЬКОГО Михайла Олександровича — майора

Нагородити орденом “За мужність” I ступеня

КАШКОВАРА Костянтина Ігоровича (помертно) — головного сержанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

КОБИЛЯНСЬКОГО Олександра Казиміровича — капітана
МИРОНЦЯ Максима Анатолійовича — капітана

ПАНЧЕНКА Артема Володимировича — старшого лейтенанта

ПИСАРЕВИЧА Анатолія Сергійовича — сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АДАМОВИЧА Сергія Сергійовича (помертно) — солдата
АНТОНЕНКА Юрія Григоровича (помертно) — старшого сержанта
АСТАШКЕВИЧА Ігоря Анатолійовича — солдата
БАЛАБАНОВА Дмитра Володимировича (помертно) — молодшого сержанта

БАРАНОВСЬКОГО Олександра Олександровича — головного сержанта

БЕЗКРОВНОГО Івана Миколайовича (помертно) — солдата

БЕРЕЖНОГО Олексія Олександровича — солдата

БЄЛОУСА Андрія Анатолійовича — старшого солдата

БІЛОГО Олександра Миколайовича (помертно) — сержанта

БОДРУХІНА Єгора Олеговича — капітана-лейтенанта

БОЙКА Євгена Миколайовича (помертно) — старшого сержанта

БРАТЦЕВА Віктора Сергійовича — старшого сержанта

ВАСИЛЬЧЕНКА Ігоря Анатолійовича (помертно) — старшого сержанта

ВОЛКОВА Олександра Вікторовича (помертно) — старшого солдата

ВОЛОЩУКА Олександра Олександровича — солдата

ВОРОБКАЛА Андрія Станіславовича (помертно) — солдата

В'ЮГИНА Дмитра Володимировича (помертно) — старшого солдата

ГАВРИЛЕНКА Сергія Миколайовича (помертно) — молодшого сержанта

ГАЙЧЕНЮ Павла Петровича (помертно) — солдата

ГАМОЛЮКА Миколу Вікторовича — солдата
ГЛУХОГО Сергія Олександровича — молодшого сержанта
ГНЕННОГО Євгенія Олексійовича (помертньо) — старшого лейтенанта
ГОДУНОВА Миколу Вікторовича (помертньо) — молодшого сержанта
ГОЛОМАХУ Артема Валерійовича — матроса
ГРИНЦЯ Олександра Миколайовича — солдата
ГРИЩЕНКА Віктора Станіславовича (помертньо) — солдата
ГУЛЕНКА Олександра Миколайовича (помертньо) — сержанта
ДАНИЛЕНКА Іллю Романовича — молодшого сержанта
ДАНІЛОВА Володимира Васильовича (помертньо) — сержанта
ДЗЮБУ Андрія Сергійовича — старшого солдата
ДОБРИНСЬКОГО Володимира Миколайовича (помертньо) — сержанта
ДОВГОПОЛА Богдана Анатолійовича — солдата
ЄВСЄЄНКА Анатолія Андрійовича — старшину 2 статті
ІЛЬЧЕНКА Сергія Ігоровича — солдата
КАБАНОВА Василя Івановича (помертньо) — старшого солдата
КАЛЬКУ Віктора Васильовича (помертньо) — солдата
КАПУСТЯНА Юрія Олександровича (помертньо) — солдата
КАРАСЬОВА Олега Андрійовича (помертньо) — солдата
КАРПАКОВА Олександра Ігоровича — молодшого сержанта
КАУРКІНА В'ячеслава Валерійовича (помертньо) — старшого солдата
КВАШУКА Антона Леонідовича (помертньо) — молодшого сержанта
КИРИЛЮКА Ігоря Сергійовича — старшого солдата
КІШИНЦЯ Дмитра Анатолійовича (помертньо) — солдата
КЛЮЄВА Ярослава Олексійовича — солдата
КОВАЛЕНКА Євгена Юрійовича (помертньо) — солдата
КОВАЛЯ Ярослава Вікторовича (помертньо) — старшого сержанта
КОВАЛЬОВА Олександра Віталійовича — молодшого сержанта
КОЗЛОВА Дмитра Сергійовича — молодшого сержанта
КОЛОМІЧЕНКА Віктора Валентиновича (помертньо) — молодшого сержанта
КРИКУНА Сергія Володимировича (помертньо) — солдата
КРИСТУПАСА Олександра Вітавтасовича (помертньо) — солдата
КУЗУБА Владислава Андрійовича (помертньо) — капітана
КУЛЄШОВУ Олену Анатоліївну — сержанта
КУХАРЕНКА Вадима Миколайовича — головного сержанта
КУШНІРА Костянтина Анатолійовича — старшого солдата
ЛЕБЕДЄВА Владислава Олександровича — солдата
ЛЕВЧЕНКА Іллю Сергійовича (помертньо) — солдата
ЛИТВИНА Дмитра Валентиновича (помертньо) — солдата
ЛІНСЬКОГО Віталія Вікторовича (помертньо) — солдата
ЛОГУНОВА Ігоря Георгійовича (помертньо) — сержанта
МАЛАНСЬКОГО Олега Миколайовича — солдата

МАЛОФЕЄВА Євгена Євгенійовича — солдата
МАТВІЙЧУКА Юліана Олександровича (помертньо) — старшого солдата
МЕЛЬНИЧУКА Михайла Володимировича — лейтенанта
МІКШАНСЬКОГО Антона Миколайовича — капітана
МОЛДАВСЬКОГО Данила Геннадійовича (помертньо) — старшого солдата
НАЙКА Сергія Вікторовича — старшого лейтенанта
ОЛІЙНИКА Романа Васильовича (помертньо) — солдата
ПЕТРОВА Ігоря Станіславовича — старшого лейтенанта
ПЕТРУХУ Євгенія Вікторовича (помертньо) — солдата
ПОНОМАРЕНКА Сергія Миколайовича (помертньо) — солдата
ПОПОВА Дмитра Миколайовича — старшого солдата
ПРИДАТЧЕНКА Олександра Сафаровича — солдата
РОГОВЧЕНКА Олексія Миколайовича (помертньо) — солдата
САВЧЕНКА Андрія Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
СВІТЕЛЬСЬКОГО Сергія Миколайовича (помертньо) — солдата
СЕНЮКА Юрія Тарасовича (помертньо) — солдата
СИДОРЕНКА Кирила Олександровича (помертньо) — солдата
СКОРОХОДА Олександра Олександровича (помертньо) — солдата
СМОЛЮКА Артема Георгійовича (помертньо) — старшого солдата
СОРОКІНА Євгенія Олександровича — молодшого сержанта
ТАРАНА Юрія Григоровича — старшого лейтенанта
ФЕРАРА Олексія Олександровича (помертньо) — солдата
ФРОСІНЯКА Георгія Юрійовича — старшого солдата
ХОВАНЦЯ Володимира Володимировича (помертньо) — солдата
ХРОМЕЄВА Сергія Валентиновича (помертньо) — солдата
ШЕПЕТУНА Олексія Юрійовича (помертньо) — солдата
ШИКІТУ Станіслава Миколайовича (помертньо) — сержанта
ШИЛКІНА Романа Михайловича (помертньо) — солдата
ШИЛЮКА Миколу Васильовича (помертньо) — солдата
ШМІГОЛЯ Віталія Григоровича — сержанта
ЩЕРБИНУ Ігоря Леонтійовича — старшого сержанта
ЮРЧЕНКА Сергія Павловича (помертньо) — солдата
ЯКИМЕНКА Андрія Миколайовича — молодшого сержанта
ЯКУХНА Юрія Архиповича (помертньо) — солдата
ЯРОВОГО Ігоря Вікторовича — молодшого лейтенанта
Нагородити орденом Данила Галицького
БОВКУНА Євгена Івановича — майора
УРАКОВА Дмитра Юрійовича — старшого лейтенанта медичної служби
ЧЕРЕВАТОГО Сергія Володимировича — полковника
ШОЛОМА Дениса Олександровича — старшого лейтенанта медичної служби
ШПИЧКУ Сергія Леонідовича — капітана медичної служби

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

БЄЛІЧЕНКА Костянтина Миколайовича — штаб-сержанта
БОРТНИКА Віктора Володимировича — солдата
БОТНАРА Олександра Юхимовича — молодшого сержанта
ВОРОНОВИЧА Євгенія Володимировича — старшого солдата
ГОЛОВІНОВА Олега Вікторовича — сержанта
ГОРОБЧУКА Олега Леонідовича — солдата
ГОРЯНІНА Вадима Вадимовича — солдата
ГРИШИНА Євгенія Сергійовича — сержанта
ДАМАСКІНА Олександра Володимировича — головного сержанта
ЄВЛАША Іллю Олеговича — капітана
ЖАНГОЖУ Алана Рустемовича — лейтенанта
ЖЕЙНОВА Сергія Дмитровича — молодшого сержанта
ЗБАРАХА Віктора Миколайовича — молодшого сержанта
ЗЕМЦОВА Вірослава Геннадійовича — солдата
ІЩЕНКА Сергія Юрійовича — молодшого сержанта
КАЧАНЮКА Андрія Миколайовича — лейтенанта
КЕПШУ Євгена Анатолійовича — старшого сержанта
КОВАЛЕНКА Валерія Валерійовича — старшого солдата
КОСЕКУ Валерія Валерійовича — солдата
КОСТЕНКА Вадима Андрійовича — молодшого сержанта
КРЕЧКА Івана Едуардовича — солдата
КУДЕЛЮ Дмитра Юрійовича — солдата
ЛІЩЕНКА Івана Валерійовича — солдата
ЛОГВИНЕНКА Володимира Олександровича — старшого сержанта
ЛУНІНА Вячеслава Васильовича — старшого сержанта
МЕЛЬНИЧЕНКА Анатолія Миколайовича — молодшого сержанта
МОСКАЛЕНКА Миколу Валентиновича — солдата
НЕФЬОДОВА Андрія Михайловича — солдата
ОВЧІННІКОВА Віктора Дмитровича — солдата
ОЛІЙНІЧЕНКА Романа Анатолійовича — молодшого сержанта
ПОЛЩУКА Євгена Михайловича — солдата
ПОТЄХІНА Михайла Анатолійовича — молодшого сержанта
ПРЯДКА Олександра Івановича — солдата
РИБАЧЕНКА Костянтина Вячеславовича — молодшого сержанта
РУБАНА Андрія Олександровича — солдата
СЛОБОДЯНИКА Артема Сергійовича — молодшого сержанта
СТАМУ Івана Івановича — солдата
СТАРОВОЙТА Антона Олександровича — старшого солдата
СТОЯНОВА Дмитра Ігоровича — солдата
ТИХОГЛАЗА Ігоря Анатолійовича — старшого лейтенанта
ТХОРОВСЬКОГО Богдана Івановича — старшого солдата
ХОВРУКА Геннадія Геннадійовича — головного сержанта

ХРИСТИЧЕНКА Максима Олександровича — солдата
ЧАПЛИГІНА Сергія Сергійовича — сержанта
ЩЕРБАНЯ Олега Миколайовича — головного сержанта
ЩЕРБИНУ Сергія Васильовича — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
СЬОМИКА Сергія Георгійовича — молодшого сержанта
ТЄРЮХОВА Володимира Володимировича — старшого сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

30 червня 2023 року

Додаток 3

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №362/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов’язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

МАРТИНЮКА Олексія Олексійовича — капітана

МАЮКА Анатолія Миколайовича (помертньо) — старшого лейтенанта

МУКАНА Володимира Сергійовича (помертньо) — молодшого лейтенанта

ПУШКІНА Кирила Павловича (помертньо) — лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ОРЛОВА Віталія Геннадійовича — старшого солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АЛЕКСЄЄВА Ігоря Олександровича (помертньо) — молодшого сержанта

АФНАСЕНКА Костянтина Євгеновича (помертньо) — старшого солдата

БАБЕНЦОВА Кирила Олександровича (помертньо) — лейтенанта

БАЛАШОВА Юрія Валентиновича (помертньо) — молодшого сержанта

БАЛЮКА Володимира Петровича — майстер-сержанта

БАРИЛЮКА Віталія Олександровича — старшого сержанта

БАЦУРУ Олександра Олександровича — старшого солдата

БЕЗНОСЮКА Ігоря Миколайовича — солдата

БЕЗУГЛОГО Івана Вікторовича — солдата

БЕЛОУСА Валентина Юрійовича — солдата

БЕРДЕЦЬКОГО Миколу Вікторовича — солдата

БЕСПРОЗВАННОГО Олега Вікторовича — солдата

БІЛОБОРОДЬКА Максима Вікторовича — солдата

БІЛООКОГО Олександра Олександровича (помертньо) — солдата

БОНДАРЕНКА Олександра Михайловича (помертньо) — солдата

ВЕРГУНА Дениса Володимировича — молодшого сержанта

ВИСОЦЬКОГО Андрія Миколайовича — штаб-сержанта

ВІТА Владислава Олександровича — старшого солдата
ВОЛКОВА Євгена Ростиславовича — солдата
ВОЛОХА Максима Андрійовича (помертно) — солдата
ВОРОБЕЯ Сергія Вікторовича — старшого солдата
ГАВРИЛЮКА Павла Володимировича (помертно) — молодшого сержанта
ГАРАСЮТУ Максима Валентиновича — солдата
ГЕРАЩЕНКА Миколу Миколайовича (помертно) — солдата
ГЛУШКОВА Олексія Олексійовича (помертно) — молодшого сержанта
ГОДОВАНЦЯ Дмитра Михайловича — солдата
ГОЛОДНОГО Вадима Григоровича — солдата
ГОЛУБЄВА Ігоря Олександровича — старшого сержанта
ГОНЧАРЕНКА Олександра Васильовича — солдата
ГОНЧАРЕНКА Олександра Юрійовича (помертно) — молодшого сержанта
ГОНЧАРОВА Олександра Миколайовича (помертно) — солдата
ГОРДІЄНКА Василя Петровича — молодшого сержанта
ГУМЕНЮКА Геннадія Володимировича (помертно) — сержанта
ДАВИДОВА Олексія Олексійовича — молодшого сержанта
ДАНИЛЮКА Степана Михайловича — молодшого сержанта
ДАНІША Олександра Миколайовича (помертно) — солдата
ДВОРНИКА Володимира Петровича — молодшого сержанта
ДЗИСА Юрія Олександровича — головного сержанта
ЄРМОЛОВИЧА Дмитра Андрійовича — солдата
ЗАХАРЧЕНКА Олександра Віталійовича (помертно) — солдата
ЗОТОВА Олександра В'ячеславовича — солдата
ЗУБЧЕНКА Данила Романовича — молодшого сержанта
ЗУЛУНОВА Олександра Вікторовича — штаб-сержанта
КАСПРІВА Володимира Івановича — молодшого сержанта
КЕПЕНКА Івана Івановича — солдата
КЛИМЕНКА Олексія Олександровича — солдата
КЛОЧАНА Євгенія Геннадійовича — молодшого сержанта
КОЗІЦКОГО Володимира Богдановича — молодшого сержанта
КОЛЕСНІКА Ігоря Івановича — молодшого сержанта
КОЛОДНОГО Володимира Анатолійовича (помертно) — молодшого сержанта
КОЛОМІЙЦЕВА Ігоря Станіславовича — солдата
КОНЮШУ Михайла Григоровича — солдата
КОСТЮКА Дмитра Олександровича (помертно) — солдата
КОСТЮКА Олександра Михайловича (помертно) — солдата
КРАСОТУ Івана Тимофійовича — солдата
КУЗЬМІНА Сергія Олексійовича (помертно) — старшого сержанта
ЛЕБЕДЯ Антона Вячеславовича (помертно) — солдата
ЛЕШЕНКА Олександра Олександровича (помертно) — старшого солдата
ЛИСЕНКА Руслана Сергійовича (помертно) — молодшого сержанта

МАНЗЕНКА Миколу Сергійовича (помертньо) — солдата
МАТВЕЙЧЕНКА Петра Ігоровича — молодшого сержанта
МЕЛЬНИЧУКА Валерія Анатолійовича — молодшого сержанта
МИСЬКА Василя Миколайовича — молодшого сержанта
НІКІТІНА Руслана Анатолійовича — молодшого сержанта
НЮНЬКА Ігоря Григоровича — сержанта
ОВЧАРУКА Сергія Григоровича (помертньо) — солдата
ОПАНАСЕНКА Михайла Анатолійовича — старшого солдата
ОРУДЖОВА Афгана Гумбата Огли — солдата
ОЧКАНА Ігоря Петровича — солдата
ПЕЧЕНЕНКА Олексія Сергійовича (помертньо) — солдата
ПОЛІСТРАНТА Володимира Миколайовича (помертньо) — солдата
ПОЛЩУКА Дмитра Володимировича — солдата
ПОПАДИНЦЯ Івана Васильовича — солдата
ПРОКОПЧУКА Віктора Юрійовича — сержанта
РУБАНА Олега Олексійовича (помертньо) — молодшого сержанта
РУДКОВСЬКОГО Володимира Анатолійовича — лейтенанта
САВЧУКА Павла Івановича (помертньо) — солдата
САРГСЯНА Сурена Андраниковича — молодшого сержанта
СЕРВАЧИНСЬКОГО Руслана Володимировича — молодшого сержанта
СЕРГІЄНКА Антона Сергійовича — солдата
СЛАВГОРОДСЬКОГО Станіслава Андрійовича — молодшого сержанта
СЛЮСАРЯ Артема Миколайовича — старшого лейтенанта
СОКОЛОВА Олексія Романовича — солдата
СОЛОВ'Я Андрія Володимировича (помертньо) — солдата
СОЛОДКОГО Олександра Івановича (помертньо) — головного сержанта
СПЕЦІАЛЬНОГО Тараса Миколайовича — капітана
СУПРУНЕНКА Дмитра Миколайовича — штаб-сержанта
ТАРАНЕНКА Дениса Валерійовича — солдата
ТЕЛИКА Михайла Олександровича — молодшого сержанта
ТІТОВИЧА Владислава Петровича (помертньо) — солдата
ТРОФІМЧУКА Андрія Юрійовича — молодшого сержанта
ТРОХИМЧУКА Ігоря Вячеславовича — штаб-сержанта
ФАЛЬКОВСЬКОГО Богдана Григоровича — сержанта
ФУРМАНА Олексія Володимировича — молодшого сержанта
ХАБАТЮКА Олексія Петровича (помертньо) — сержанта
ХОДІЯКА Сергія Олександровича — молодшого сержанта
ХОМЮКА Микиту Олеговича (помертньо) — старшого солдата
ХОМЮКА Олега Петровича (помертньо) — солдата
ХРЯПАКА Антона Сергійовича — солдата
ЧЕБОНЕНКО Олену Федорівну (помертньо) — солдата
ЧЕРЕВАТЮКА Олексія Віталійовича — старшого сержанта
ШЕВЧЕНКА Дмитра Вікторовича — молодшого сержанта

ШЕПТУНА Анатолія Івановича (помертньо) — сержанта
ЯКОВЕНКА Ігоря Леонідовича — солдата
ЯКОВЛЄВА Руслана Олександровича — старшого лейтенанта
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
ДОРОШЕНКА Володимира Олександровича — солдата
КОВАЛЕНКА В’ячеслава Валерійовича — солдата
ОМЕЛЬЧАКА Дмитра Сергійовича — старшого солдата
ПОДОЛЬСЬКОГО Богдана Вячеславовича — молодшого сержанта
ПОЛЩУКА Дмитра Миколайовича — солдата
СМАГЛІЯ Сергія Васильовича — головного сержанта
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
МАРКЕВИЧ Наталію Степанівну — сержанта
МОРСЬКОГО Костянтина Володимировича — молодшого сержанта
НЕПОПА Володимира Васильовича — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

30 червня 2023 року

Додаток 4

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №363/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов’язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ЄЛІССЄВА Олександра Олександровича (помертньо) — старшого лейтенанта

МАРТИНЮКА Олександра Ксенофонтовича (помертньо) — старшого лейтенанта

МИТОШОПА Олега Петровича (помертньо) — майора

ЧІГАСОВА Владислава Валерійовича (помертньо) — капітана

ЩЕГЕЛЯ Сергія Михайловича (помертньо) — старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БЕРЕЗНІКОВА Євгена Михайловича (помертньо) — солдата

БІЛЯЄВА Петра Анатолійовича (помертньо) — солдата

БОГОВІДА Миколу Адамовича (помертньо) — старшого сержанта

БОНДАРУКА Олександра Святославовича (помертньо) — солдата

БОРОВСЬКОГО Віктора Анатолійовича (помертньо) — солдата

БУДЯ Руслана Івановича (помертньо) — солдата

ВАСИЛЮКА Андрія Сергійовича (помертньо) — солдата

ВОРОБЕЯ Максима Васильовича (помертньо) — солдата

ГАВРИЛЮКА Дмитра Богдановича (помертньо) — сержанта

ГАВРИЩУКА Сергія Володимировича (помертно) — солдата
ГЕРАСИМЧУКА Олександра Олександровича (помертно) — молодшого сержанта
ГЛИНЮКА Віктора Васильовича (помертно) — старшого солдата
ГОЛОВЧАКА Євгена Михайловича (помертно) — солдата
ГОНЧАРА Дмитра Петровича (помертно) — старшого сержанта
ГРАНОВСЬКОГО Андрія Сергійовича (помертно) — солдата
ГУБЕРУКА Володимира Миколайовича (помертно) — молодшого сержанта
ГУРСЬКОГО Віктора Миколайовича (помертно) — солдата
ЗАДУНАЙЧУКА Віктора Михайловича (помертно) — солдата
ЗАСЛАВСЬКОГО Олександра Вікторовича (помертно) — сержанта
ЗУБЦЯ Андрія Андрійовича (помертно) — сержанта
ІВЧЕНКА Олексія Анатолійовича (помертно) — солдата
КАВКУ Віталія Руслановича (помертно) — солдата
КАЛАШНІКОВА Віталія Вікторовича (помертно) — солдата
КАРАШЕВИЧА Олександра Віталійовича (помертно) — старшого сержанта
КИЛИБУ Леоніда Петровича (помертно) — сержанта
КИЦЮКА Андрія Володимировича (помертно) — старшого солдата
КЛИМЧУКА Володимира Юрійовича (помертно) — старшого солдата
КОЛЯДУ Юрія Васильовича (помертно) — солдата
КОРОТЮКА Віталія Богдановича (помертно) — солдата
КОСТЕНКА Євгенія Вікторовича (помертно) — солдата
КОСТЮКА Олександра Вікторовича (помертно) — солдата
КОХНА Сергія Олександровича (помертно) — старшого солдата
КРУТІЯ Віктора Івановича (помертно) — солдата
КУДРЯВЦЕВА Дениса Ігоровича (помертно) — старшого сержанта
ЛУКАШУКА Юрія Івановича (помертно) — солдата
ЛУЦИКА Романа Петровича (помертно) — солдата
ЛЮТИНСЬКОГО Олега Миколайовича (помертно) — старшого сержанта
МАКАРОВА Василя Васильовича (помертно) — сержанта
МАКСИМУКА Юрія Юрійовича (помертно) — старшого солдата
МАРТИНИШИНА Олега Івановича (помертно) — старшого солдата
МИХНА Максима Івановича (помертно) — сержанта
МИЧКА Петра Васильовича (помертно) — старшого солдата
МУЗИЧУКА Віктора Анатолійовича (помертно) — сержанта
НЕВІРКА Богдана Васильовича (помертно) — солдата
НІКОЛАЙЧУКА Івана Анатолійовича (помертно) — солдата
НОВОСАДА Олександра Ярославовича (помертно) — сержанта
ОКУШКА Василя Анатолійовича (помертно) — старшого солдата
ОМЕЛЬЧУКА Артура Івановича (помертно) — старшого солдата
ОМЕЛЬЧУКА Миколу Леонтійовича (помертно) — старшого солдата
ОМЕЛЯНЧУКА Михайла Михайловича (помертно) — солдата
ОСТАПОВИЧА Іллю Олександровича (помертно) — солдата

ОСТАПЧУКА Володимира Івановича (помертньо) — старшого солдата
ПАВЛІКА Юрія Михайловича (помертньо) — солдата
ПАЛВАШОВА Ігоря Олеговича (помертньо) — солдата
ПАНТЕЛЄЄВА Володимира Сергійовича (помертньо) — солдата
ПАПЕНКА Олександра Віталійовича (помертньо) — солдата
ПИВОВАРА Олександра Миколайовича (помертньо) — сержанта
ПЛОХУШКА Олексія Олексійовича (помертньо) — солдата
ПОЛОЖЕВЦЯ Олександра Анатолійовича (помертньо) — старшого солдата
ПРОКОПЧУКА Василя Олександровича (помертньо) — солдата
РЕДЬКОВИЧА Володимира Васильовича (помертньо) — молодшого сержанта
РОМАНЧУКА Руслана Федоровича (помертньо) — солдата
САПГУ Андрія Вікторовича (помертньо) — солдата
СИНІЦЮ Миколу Сергійовича (помертньо) — старшого солдата
СИНОВ'ЯТА Павла Васильовича (помертньо) — солдата
СІМОНЧУКА Ігоря В'ячеславовича (помертньо) — сержанта
СКИДЧЕНКА Павла Михайловича (помертньо) — старшого солдата
СМІТЮХА Миколу Григоровича (помертньо) — солдата
СОЗОНЮК Олену Василівну (помертньо) — сержанта
СОСНІНА Романа Олександровича (помертньо) — солдата
СТЕФАНЮКА Сергія Іларіоновича (помертньо) — старшого сержанта
СТРИЖАКА Віктора Борисовича (помертньо) — молодшого сержанта
СУРМАЯ Петра Леонтійовича (помертньо) — солдата
ТВЕРДОХЛІБА Андрія Миколайовича (помертньо) — солдата
ТЕСЛЕНКА Дмитра Миколайовича (помертньо) — старшого сержанта
ТИМОШУКА Антона Володимировича (помертньо) — солдата
ТИХОНОВА Олександра Володимировича (помертньо) — солдата
ТОВКАЧА Валентина Івановича (помертньо) — старшого сержанта
ТРІЩАНОВИЧА Сергія Володимировича (помертньо) — солдата
ТРОЦЮКА Якова Федоровича (помертньо) — солдата
ТУРКА Віталія Васильовича (помертньо) — солдата
ФЕДІНУ Дмитра Івановича (помертньо) — солдата
ФІЛОЗОФА Василя Григоровича (помертньо) — солдата
ФІЛЮКА Артема Анатолійовича (помертньо) — солдата
ХАРКІВСЬКОГО Андрія Андрійовича (помертньо) — солдата
ХІЛЄВИЧА Олександра Івановича (помертньо) — сержанта
ХМІЛЯ Павла Степановича (помертньо) — сержанта
ЦЮП'ЯШУКА Івана Вікторовича (помертньо) — солдата
ЧАБАНА Тараса Олександровича (помертньо) — солдата
ЧАБАНЕНКА Олександра Вікторовича (помертньо) — молодшого сержанта
ЧИРКА Віктора Миколайовича (помертньо) — головного сержанта
ЧОРЕЯ Михайла Васильовича (помертньо) — солдата
ЧУЙКА Володимира Миколайовича (помертньо) — молодшого сержанта

ЧУЛЯНЧИКА Юрія Григоровича (померло) — солдата
ШИМОНЮКА Андрія Вікторовича (померло) — солдата
ШНАЙДЕРА Юрія Володимировича (померло) — солдата
ШПИТУ Іллю Вікторовича (померло) — солдата
ЮДИНА Євгена Олександровича (померло) — солдата
ЮРЧУКА Василя Вікторовича (померло) — старшого солдата
ЯНГОЛЯ Олександра Олександровича (померло) — молодшого сержанта
ЯРМОЛЬСЬКОГО Сергія Петровича (померло) — солдата
ЯЦУТУ Юрія Івановича (померло) — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
КЛЕІНА Сергія Вікторовича (померло) — солдата
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
ЛАМПКУ Миколу Леонідовича (померло) — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
30 червня 2023 року